

RĪGAS DOMES
IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS
UN SPORTA DEPARTAMENTS

Rīgas Centrālās bibliotēkas 2014.gada darba pārskats

Rīga, 2015

SATURS

REGIONA UN BIBLIOTĒKAS DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS 2014.GADĀ.....	3
KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS UN ORGANIZĀCIJAS POLITIKA	4
PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	8
DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	18
INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJU NODROŠINĀJUMS.....	21
NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS	25
PROJEKTIZSTRĀDE.....	32
METODISKĀ UN KONSULTATĪVĀ DARBA UN SADARBĪBAS RAKSTUROJUMS	33
BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	42
BIBLIOTĒKAS PERSONĀLS	43
FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS.....	47
KOPDARBĪBA AR PAŠVALDĪBAS UN CITĀM INSTITŪCIJĀM. PUBLICITĀTE	47

Pielikumi

[Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku kopējo krājumu](#)

[Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku saņemtajiem informācijas resursiem 2014.gadā](#)

[Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izslēgtajiem informācijas resursiem 2014.gadā](#)

[Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izmantojuma rādītāji 2014.gadā](#)

[SBA un RCB Repozitārija izmantojums pakalpojuma nodrošināšanai](#)

REĢIONA UN BIBLIOTĒKAS DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS 2014.GADĀ

2014.gadā Rīgas Centrālās bibliotēkas (RCB) darba aktualitātes un prioritātes bija:

- vienotā bibliotēku tīkla attīstība un infrastruktūras sakārtošana un attīstība;
- darbs ar personālu un darba samaksas jautājumi;
- starptautisku nozares dokumentu „Viļņa galotnē vai paisuma pārsteigti?: Ceļvedis mainīgajā informācijas vidē: IFLA „Ziņojumā par attīstības tendencēm” un „Lionas deklarācija par pieeju informācijai un attīstībai” tulkošana latviešu valodā un tulkojumu ievietošana Starptautiskās bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas (IFLA) tīmekļa vietnē, nodrošinot iespēju līdztekus citām valodām tos lasīt arī latviski (skat. attiecīgi: http://trends.ifla.org/files/trends/assets/ifla-trend-report_latvian.pdf un <http://www.lyondeclaration.org/content/pages/lyon-declaration-lv.pdf>).
- RCB dokumentu sagatavošana un apstiprināšana („Rīgas Centrālās bibliotēkas krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcija 2014. – 2018.gadam”, „Instrukcija krājuma automatizētai inventarizācijai Rīgas Centrālajā bibliotēkā”), metodisku un informatīvu materiālu sagatavošana;
- pakalpojumu attīstība (RCB vienotās lasītāja kartes ieviešana, Helmara Rudzīša lasītavas izveide, jaunā RCB bloga bērniem izstrāde, tā saucamo „klusās” klavieru izmantošanas nodrošināšana, darbs pie RCB Novadpētniecības datubāzes satura atklāsmes uzlabošanas, darbs pie RCB tīmekļa vietnes jaunās versijas un RCB periodisko izdevumu datubāzes);

„Klusās” klavieres RCB apmeklētājiem

- bibliogrāfiskā rādītāja „Helmars Rudzītis un izdevniecības „Grāmatu draugs” darbība trimdā” sastādīšana, „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmatas 2013” sagatavošana un izdošana;
- akcijas „Bibliotēka Rīgai” norise un RCB līdzdalība pasākumos, kuri veltīti Rīgai – Eiropas kultūras galvaspilsētai 2014;
- automatizētās krājuma inventarizācijas 10 RCB struktūrvienībās;
- piecu RCB filiālbibliotēku akreditācijas pārbaude.

2014.gada beigās RCB bibliotēku tīklu veidoja: Rīgas Centrālā bibliotēka un 26 tās filiālbibliotēkas, kā arī trīs RCB ārējie apkalpošanas punkti: „Saulaino dienu bibliotēka” Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā (BKUS), ārējais apkalpošanas punkts Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem rīdziniekiem un ārējais apkalpošanas punkts Ieslodzījuma vietu pārvaldes Brasas cietumā.

14.februārī pēc telpu renovācijas darbu atsāka RCB filiālbibliotēka „Avots”. 2014.gadā Rīgas domes (RD) Īpašuma departaments (ĪP) veica jauno RCB Daugavas filiālbibliotēkas telpu Aviācijas ielā 15 renovāciju.

Renovētā RCB filiālbibliotēka „Avots”

26.novembrī notika piecu RCB filiālbibliotēku – Bolderājas, Pļavnieku filiālbibliotēkas un filiālbibliotēkas „Kurzeme”, „Avots”, „Vidzeme” – akreditācijas pārbaude. Akreditācijas komisijas sastāvā bija Jēkabpils galvenās bibliotēkas direktore Zinaīda Rabša un Jelgavas Zinātniskās bibliotēkas direktora vietniece Dzintra Punga. RCB filiālbibliotēku „Avots” apmeklēja arī Latvijas Republikas (LR) Kultūras ministrijas (KM) pārstāve Vanda Bērziņa.

Akreditācijas komisija RCB filiālbibliotēkās „Vidzeme” un „Avots” (foto: Daiga Bērziņa)

Akreditācijas pārbaudes bija veiksmīgas – saņemti pozitīvi akreditācijas atzinumi ar slēdzienu par atbilstību akreditācijas nosacījumiem un vietējas nozīmes bibliotēkas statusa piešķiršanu. Kā galvenais ieteikums bibliotēkārā pakalpojuma uzlabošanā – rast iespēju palielināt finansējumu krājuma papildināšanai.

KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS UN ORGANIZĀCIJAS POLITIKA

2014.gadā komplektēšanas darbs RCB tika veikts saskaņā ar aktuālo krājumu komplektēšanas koncepciju. Pārskata gada sākumā tika pabeigts darbs pie jaunās koncepcijas; tā tika apstiprināta 3.februārī. Šobrīd komplektēšana notiek atbilstoši „Rīgas Centrālās bibliotēkas krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcijai 2014. – 2018.”.

Noslēdzot 2014.gadu, RCB un filiālbibliotēku kopējo krājumu veidoja **676 953** informācijas resursi par summu **3 181 109,75** EUR (par bilancē esošajiem 622 183 eksemplāriem). Salīdzinot ar krājuma apjomu gada sākumā, tas palielinājies par 10 130 vienībām (skat. pārskata pielikumu Nr.1.).

Kopkrājumu veido dokumenti latviešu valodā (464 239 eks. jeb 68.49%), krievu valodā (168 523 eks. jeb 24.86%), angļu valodā (31 131 eks. jeb 4.59%), vācu valodā (7 010 eks. jeb 1.11%), pārējās svešvalodās (6 473 jeb 0.95%).

Visvairāk kopkrājumā ir grāmatu (601 112 eks. jeb 88.68%), bet to veido arī seriālizdevumi/žurnāli (36 494 eks. jeb 5.38%), brošūras/pārējie dokumenti (19 188 eks. jeb 2.83%), audiovizuālie materiāli (16 350 eks. jeb 2.41%), elektroniskie dokumenti (2 221 eks. jeb 0.33%), nošizdevumi (1 887 eks. jeb 0.28%), kartogrāfiskie dokumenti (545 eks. jeb 0.08%) un attēlizdevumi (68 eks. jeb 0.01%).

Lielākie krājumi 2014.gada beigās:

RCB struktūrvienība	Eksemplāru skaits
Rīgas Centrālā bibliotēka (Pieaugušo literatūras nodaļa, Bērnu literatūras nodaļa, Mākslas un mūzikas nodaļa)	102 570
RCB Imantas filiālbibliotēka	43 792
RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”	43 576
RCB filiālbibliotēka „Pārdaugava”	34 122
RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka	28 804
RCB Pļavnieku filiālbibliotēka	26 252
RCB Ilģuciema filiālbibliotēka	25 546
RCB Ķengaraga filiālbibliotēka	24 174

RCB krājuma apgrozība 2014.gadā - 2,14, kas uzskatāms par labu rādītāju.

Krājuma papildināšana

2014.gadā no RD apstiprinātā RCB budžeta **235 726,91** EUR izlietoti krājuma papildināšanai ar jaunām grāmatām un citiem informācijas resursiem, bet periodikas abonēšanai izlietoti **53 619,28** EUR.

Komplektēšanas prioritāte – latviešu oriģinālliteratūra, kā arī kvalitatīvi informācijas resursi dažādām lasītāju grupām.

Lai racionāli, kvalitatīvi un savlaicīgi izmantotu RCB budžeta līdzekļus komplektēšanai, RCB apstiprinātā Komplektēšanas padome reizi mēnesī klātienē vai attālināti izvērtēja RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļas (KAN) speciālistu sastādītus un tematiski kārtotus iepirkšanai paredzēto informācijas resursu sarakstus. Gada laikā Komplektēšanas padomes locekļiem tika izsūtīti 11 saraksti. Sadarbojoties ar RCB un filiālbibliotēkām, reizi mēnesī tika nosūtīts intelektuālās literatūras saraksts krievu valodā iepirkuma precizēšanai, kā arī nosūtīts saraksts par saņemtajiem vai piedāvātajiem dāvinājumiem.

Regulāri tika apkopota un analizēta informācija par RCB un filiālbibliotēkām piekomplektēšanai nepieciešamajiem informācijas resursiem. 2014.gadā RCB Piekomplektēšanas datubāzē tika iekļauti 308 pieprasījumi, no kuriem 225 izpildīti, 38 atteikti un 45 vēl neizpildīti. Starp atteikumiem visvairāk ir tādu informācijas resursu, kuri jau izpārdoti, nereti pat pirms vairākiem gadiem, ir pieejami apkaimes bibliotēkās vai RCB Repozitārija Apmaiņas fondā. Vēl neizpildītie pieprasījumi tika ievadīti gada pēdējā mēnesī, kad piešķirtais finansējums jaunieguvumiem jau bija izlietots.

RCB struktūrvienības, kuras veikušas vislielāko pieprasījumu skaitu RCB Piekomplektēšanas datubāzē, ir RCB (114), RCB filiālbibliotēka „Kurzeme” (53), „Avots” (17), Šampētera filiālbibliotēka (16), filiālbibliotēka „Pārdaugava” (15), Biķernieku filiālbibliotēka (15), Čiekurkalna filiālbibliotēka (11).

RCB filiālbibliotēkas, kuras nav veikušas ierakstus datubāzē: RCB filiālbibliotēka „Rēzna”, „Pūce”, RCB Bišumuižas, Grīziņkalna, Jaunciema, Pļavnieku, Mežciema filiālbibliotēka.

Pārskata gadā grāmatas un citi informācijas resursi kā iepirkumi un kā dāvinājumi saņemti no 164 apgādiem, izdevniecībām, organizācijām un privātpersonām. Par RCB budžeta līdzekļiem jaunie informācijas resursi tika iegādāti 90 iegādes vietās, pievēršot uzmanību informācijas resursu informatīvajai un kultūrvēsturiskajai vērtībai. Apgādi, no kuriem iepirkts visvairāk izdevumu: Zvaigzne ABC (7552 eks.), KORS N (7303 eks.), Kontinents (1567 eks.), Jumava (1233 eks.), Jānis Roze (988 eks.), J.L.V. (981), Lauku Avīze (940), L.Grāmata (879), Egmont Latvija (839 eks.).

Pirmoreiz izdevumi iepirkti: VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija”, Aleksandrs Aleksandrovš (privātpersona), SIA „Creative Global Company”, SIA „Kultūras suvenīri”, Juris Jurševskis (privātpersona), SIA NARITE, VSIA „Latvijas Nacionālā opera”, SIA „Sinergons”, SIA „The White Book Kids”, SIA „Tirgonis un Filmu fabrika”, biedrība VIVAT, Fonds „Ziedot”.

Sadarbība starp RCB KAN darbiniekiem un SIA karšu izdevniecību „Jāņa sēta” dod iespēju iegādāties ārpus Rīgas iestāžu (novadu pašvaldību, muzeju u.c.) izdotos izdevumus bez pasta starpniecības: izgūtā informācija par vēlamajiem informācijas resursiem tiek nosūtīta izdevniecībai un tā pie izdevēja iepērk nepieciešamo dokumentu RCB vajadzībām.

Nozīmīgākie dāvinājumi: Vilnis Liniņš „Kas cēla un kas grāva Latvijas valsti” (22 eks.); Andris Vilks „Grūtupa fenomens” (5 eks.), „Politiskā pūļa latvietis” (10 eks.), „Traģēdija”, 1.grām. (32 eks.), „Latvian Dissident” (5 eks.); Jānis Hartmanis „Latviešu strēlnieki Nāves salā 1916” (3 eks.); kā arī biedrības „Iecavas sieviešu klubs Liepas” dāvinājumā saņemtā Visvalža Eglīša grāmata „Mūža mīlestība – basketbols. Višuka stāsts” (3 eks.).

No valsts un pašvaldību iestādēm saņemtas grāmatas: no Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” - „Pagalmi ar putniem” (30 eks.), „Koka māja” (30 eks.) un Jānis Lejnieks „Marta Staņa. Vienkārši, ar vērienu” (30 eks.); no AS „Latvijas valsts meži” - žurnāla „Mammadaba” numurus „Jūras vējos” (30 eks.), „Svešzemju elpa” (30 eks.) un „Zaļi baltā ziema” (60 eks.); no Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienības - Rīgas Porcelāna muzeja izdevums „Rīgas porcelāns. Sīkplastika. 20.gadsimta 50.-90.gadi” (5 eks.); no Zemessardzes studentu bataljona – fotoalbums „Zemessardzei 20” (5 eks.).

RCB krājums papildināts arī projektu līdzfinansētē. Tā kultūras projekta „Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās” ietvaros RCB krājumu papildināja 171 informācijas resurss par kopējo summu 1330,65 EUR.

Projekta „Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās” izstādes atklāšana

Gada nogalē LR KM piešķir līdzekļus programmas “Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegāde nacionālās identitātes un sabiedrības saliedēšanas veicināšanai” īstenošanai. Piešķirumu 301,30 EUR apmērā (27 informācijas resursi) saņēma arī RCB. Informācijas resursu saņemšana, uzskaitē un apstrāde notiks 2015.gadā.

Pārskata gadā periodika RCB abonēta par **53 619,28** EUR, kas ir ievērojami vairāk nekā 2013.gadā. Vienam RCB reģistrētam lasītājam paredzētie līdzekļi periodikai – 0,67 EUR. Darbs pie periodikas pasūtīšanas noritēja pēc iepriekšējos gados pieņemtās kārtības, kad ikviena RCB struktūrvienība sagatavoja sarakstus ar tiem abonēšanai paredzētajiem izdevumiem, kuri atbilda visu lasītāju grupu interesēm. Abonējot izdevumus, tika ievērots arī valodas princips, kas paredz, ka katrā filiālbibliotēkā jābūt izdevumiem gan latviešu, gan krievu valodā.

Izvēlētie periodiskie izdevumi tika abonēti centralizēti, meklējot izdevīgākās abonēšanas aģentūras. Galvenie periodisko izdevumu abonēšanas avoti: AS Latvijas Pasts, aģentūra PKS, AS Dienas mediji; citas atsevišķas aģentūras un izdevniecības (piemēram, Jurista Vārds, Uzņēmēja Biļetens, SIA Egmonts Latvija u.c.).

Kopumā RCB struktūrvienībām un ārējiem apkalpošanas punktiem tika abonēti 277 nosaukumu periodiskie izdevumi (18 nosaukumu laikraksti un 259 nosaukumu žurnāli), no kuriem bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem – 46 izdevumu nosaukumi. No kopējā izdevumu skaita – 127 latviešu valodā (46%), 105 krievu valodā (38%) un 45 izdevumu nosaukumi (16%) pārejās svešvalodās.

Krājuma organizācija

2014.gada beigās RCB vienoto krājumu veido RCB Pieaugušo literatūras nodaļas, Bērnu literatūras nodaļas, Bibliotēku dienesta, ārējā apkalpošanas punkta „Saulaino dienu bibliotēkas” BKUS, 26 filiālbibliotēku, kā arī Repozitārija triju nodaļu krājumi.

Pārskata periodā ievērojamas izmaiņas krājuma kārtojumā nenotika. Turpinājās lasītavu un abonementa krājumu apvienošana (RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Avots”), kā arī lasītavu krājuma izvērtēšana, samazināšana un informācijas resursu novirzīšana līdzņemšanai (RCB Ilģuciema un Sarkandaugavas filiālbibliotēka). Turpināts darbs pie krājuma tematiskā kārtojuma; jaunus tematus krājumā izdalījušas RCB filiālbibliotēka „Avots” („Veselība. Veselīgs dzīves veids”), Sarkandaugavas filiālbibliotēka („Ekonomika. Biznesa organizēšana”, „Zēniem”, un „Meitenēm”) un filiālbibliotēka „Vidzeme” („Vēsture”).

Dažas RCB filiālbibliotēkas daiļliteratūras krājumā izdala žanrus. Šī ir samērā bieži vērojama prakse, kad grāmatas marķē ar žanram atbilstošu piktogrammu un, tādējādi, atvieglo lasītājiem orientēšanos daiļliteratūras klāstā.

Pretējs viedoklis tam, ka daiļliteratūras kārtojums vienotā alfabētā, nesadalot to pa valstīm, ir ērtāks gan lasītājam, gan darbiniekam, izskan RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” pārskatā. Filiālbibliotēka secina, ka ar šādu kārtojumu ir grūti strādāt, jo ir ievērojams skaits lasītāju, kuri vēlas lasīt kādas konkrētas valsts autoru darbus, meklējot tos vienkopus grāmatu plauktos, nevis veicot atlasī elektroniskajā katalogā un pēc tam meklējot visā daiļliteratūras krājumā. Filiālbibliotēkā ir rasts efektīvs risinājums šai problēmai ar krājuma atklāsmes izstādēm, katru reizi tās veltot kādas konkrētas valsts daiļliteratūrai.

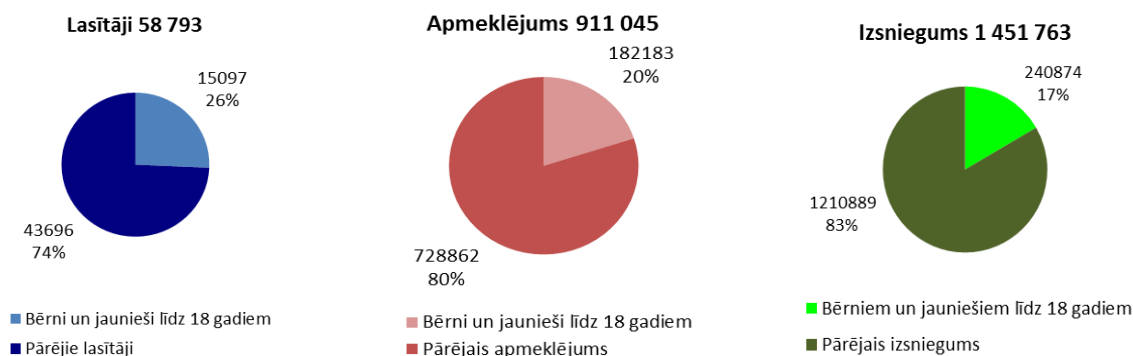
Tā kā RCB Jaunciema filiālbibliotēkā notika ieejas izbūve citā telpas vietā, bija jāveic telpu pārplānošana un daļēja krājuma izvietojuma maiņa. Vairākās RCB struktūrvienībās daļa krājuma tika izvietota atbilstošos plauktos, kā arī veikta krātuvju telpu pārkārtošana racionālākai to izmantošanai (RCB Juglas, Bolderājas filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Rēzna”).

2014.gadā grāmatu pārsiešanai izlietoti 597,80 EUR, kopumā centralizēti pārsienot 140 grāmatas; darbu uz līguma pamata veica Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) grāmatu sietuvē.

PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEJAMĪBA

Pārskata gadā RCB vienotajā elektroniskajā lasītāju datubāzē reģistrēti **58 793** bibliotēkas **lasītāji**, no kuriem 11 339 bibliotēkas pakalpojumus izmantot uzsāka tieši 2014.gadā.

RCB pamatrādītāji 2014.gadā¹:

Salīdzinot ar 2013.gadu, nedaudz samazinājies kopējais lasītāju skaits (-1 506), taču audzis to lasītāju skaits, kuri izmanto vairāku RCB struktūrvienību pakalpojumus, ko var skaidrot ar vienotās lasītāja kartes ieviešanu RCB. Būtiski kopējo RCB lasītāju skaitu ietekmēja lasītāju skaita samazināšanās Centrālajā bibliotēkā un RCB Daugavas filiālbibliotēkā, kas kopš 10.marta tika lasītājiem slēgta sakarā ar pārvietošanu uz jaunām telpām.

2014.gadā nedaudz samazinājies arī kopējais apmeklējumu skaits (-10 002) un izniegumu skaits (-28 787), taču pieaudzis datoru izmantojumu skaits (+9 734), kopā sasniedzot 266 782. Nedaudz, taču pieaudzis izniegums bērniem (+2 455).

Pakalpojumu attīstība un pasākumi informācijas resursu pieejamības uzlabošanai

Kopš 2014.gada 18.februāra RCB tiek izmantota vienotā lasītāja karte. Tas nozīmē, ka ikviens RCB lasītājs var saņemt pakalpojumus visās RCB struktūrvienībās, izmantojot tikai vienu lasītāja karti.

Par darbu pie RCB Novadpētniecības datubāzes satura atklāsmes uzlabošanas, skat. pārskata sadaļu „Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums”.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu pakalpojumu, informācijai bibliotēkas katalogā jābūt iespējami precīzai. Viens no veidiem, kā to nodrošināt bibliotēkā ar brīvpieejas krājumu, ir iespējami biežas krājumu pārbaudes.

Apkopojot iepriekšējo gadu pieredzi, tika sagatavota un 1.decembrī apstiprināta jaunā „Instrukcija krājuma automatizētai inventarizācijai Rīgas Centrālajā bibliotēkā”, kurā aprakstīta darba gaita maksimāli īsa aizvērtības laika nodrošināšanai krājuma inventarizācijas laikā.

Pārskata gadā kārtējās krājumu elektroniskās inventarizācijas pirmo reizi tika veiktas trijās RCB struktūrvienībās: Biķernieku un Daugavas filiālbibliotēkā, Repozitārija Aktīvajā fondā, bet atkārtoti pēc triju gadu pārtraukuma – septiņās RCB filiālbibliotēkās: Bišumuižas, Grīziņkalna, Jaunciema, Šampētera filiālbibliotēkā, filiālbibliotēkā „Rēzna”, „Strazds”, „Zemgale”. Līdz krājuma inventarizācijai RCB Repozitārija Aktīvā fonda uzskaitē bija arī RCB

¹ Bibliotēkā darba rādītāju sadalījumu pa struktūrvienībām skat. pārskata pielikumā Nr.4.

ārējā apkalpošanas punkta „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS krājums. Pēc veiktās inventarizācijas abi krājumi precizēti un atdalīti, izmaiņas atspoguļojot RCB elektroniskajā katalogā. Tādējādi sakārtota uzskaitē un atvieglota turpmāka abu šo krājumu izmantošana vienotā RCB krājuma ietvaros.

Diemžēl krājumu inventarizāciju laikā tika konstatēts liels iztrūkstošo informācijas resursu skaits, jo septiņās RCB struktūrvienībās inventarizācijā konstatētais iztrūkums pārsniedz LR Ministru kabineta noteikumos noteikto pieļaujamo iztrūkuma summu (0.3% no bibliotēkas krājuma vērtības uz kārtējā saimnieciskā gada sākumu).

Tā kā RCB administrācijā bija vērsušies vairāki iedzīvotāji ar ziņām, ka, izmantojot noteiktus portālus, viņi no privātpersonām iegādājušies informācijas resursus ar RCB spiedogiem, RCB vērsās policijā ar iesniegumu par krimināllietas ierosināšanu, kā arī RCB struktūrvienībās trīs reizes notika krājuma pārbaudes par konkrētu informācijas resursu esību. Pēc veiktajām pārbaudēm tika sastādīti akti tiem informācijas resursiem, kuru iztrūkums tika konstatēts. Jāsecina, ka RCB un tās filiālbibliotēkas tiek izmantotas arī ļaunprātīgi, mērķa zādzību realizēšanai.

Lai apzinātu lasītājiem atteiktos informācijas resursus un tematiku, veiktu piekoplektēšanu, RCB struktūrvienībās notiek elektroniska atteikumu reģistrācija. Dati gada beigās tiek apkopoti un analizēti RCB KAN, kā arī RCB struktūrvienības veic iegādei nepieciešamo informācijas resursu norādi RCB lokālajā Piekoplektēšanas datubāzē (skat. pārskata sadaļu „Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika”).

Uzziņu un informācijas darbs

Galvenais uzziņu un informācijas darba uzdevums – profesionāli orientēties plašajā informācijas klāstā, nodrošināt bibliotēkas lietotājiem informācijas pieejamību un attīstīt viņu informācijprasmes. Uzziņu informācijas darbs balstās uz dažādu datubāzu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu.

Visās RCB struktūrvienībās lietotājiem pieejami bezmaksas interneta pakalpojumi, kā arī WiFi. „Kultūras informācijas sistēmu centra” (KISC) projekta „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” ietvaros tiek nodrošināta bezmaksas pieeja resursiem Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēka. Šī paša projekta ietvaros 2014.gadā RCB un tās filiālbibliotēkas tika nodrošinātas ar kvalitatīvu Latvijas un ārvalstu autorizēto datubāzu pieejamību: Nozare.lv, Rubricon.com, Ebscohost.com. Pārskata gadā palielinājusies Lursoft laikrakstu bibliotēkas izmantojamība gan lasītāju, gan bibliotekāru vidū. Resurss Letonika.lv vairāk tiek izmantots tajos gadījumos, kad trūkst grāmatu izdevumu, un skolēniem nepieciešami literatūras darbu pilnteksti. Savukārt, publiskās bibliotēkas lasītājs mazāk ir izmantojis datubāzes Rubricon.com un Ebscohost.com.

Bibliotekāru darbs nav iedomājams bez LNB Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāzes, kurā tiek meklēti gan tematisko uzziņu informācijas avoti, gan materiāli izstādēm un novadpētnieciska satura literatūra. Tiek popularizēta LNB analītikas datubāzes izmantošana un tajā pievienotā saite uz Lursoft laikrakstu bibliotēkas pilntekstiem.

Plašāku izmantojamību ieguvusi LNB digitālā bibliotēka, īpaši datubāzes „Zudusī Latvija”, Periodika.lv un Lasāmkoks. Bibliotēkas ir popularizējušas šīs datubāzes, veidojot izstādes, pasākumus un demonstrējot interesantākos materiālus. Piemēram, RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” gada garumā tika veidots izstāžu cikls „Rīgas vēsture tekstos un attēlos”, kuras pamatā bija materiāli no LNB digitālās kolekcijas „Zudusī Latvija”. Šo izstāžu

tematika sasaucās ar RCB akcijas „Bibliotēka Rīgai” ikmēneša tematiku, kā arī izstādes materiālu atlasē uzsvars tika likts uz vietējo apkaimi un novadpētniecību.

Uzziņu darbs nav iedomājams bez RCB elektroniskā kopkataloga izmantošanas. Tā kā lietotājiem ir iespējas attālināti izmantot katalogu un rezervēt sev grāmatas, tad RCB un tās filiālbibliotēkās regulāri notiek konsultācijas un apmācības elektroniskā kataloga izmantošanā dažādām vecuma grupām. Tādējādi palielinājušās lasītāju prasmes šādas informācijas meklēšanā. Tāpat uzziņu darbā tiek izmantotas RCB darbinieku veidotās datubāzes: „Rīga latviešu daiļliteratūrā” un „Rīgas pilsētas novadpētniecība”.

Lai veicinātu datubāzu izmantošanu lasītāju vidū, informācija par pieejamajām datubāzēm bibliotēkās izvietota plakātu veidā pie lietotāju datoriem, TV monitoros, tiek veidotas prezentācijas, kā arī notiek individuālas konsultācijas.

Attīstot informācijpratību, RCB filiālbibliotēkās tiek organizētas bibliotekārās stundas, lai iepazīstinātu skolēnus un pieaugušos lasītājus ar RCB pieejamajām datubāzēm, kā arī lai veicinātu to izmantošanu. Piemēram, prezentācijas demonstrējums un stāstījums „Kur meklēt informāciju par rakstniekiem” noritēja RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā, bibliotekārās stundas „Mūsu bibliotēkā pieejamās datubāzes” organizētas RCB Ilguciema filiālbibliotēkā. RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka sniegusi konsultāciju par resursu LNB digitālā bibliotēka un RCB novadpētniecības datubāze izmantošanas iespējām ārpus savas bibliotēkas – Rīgas 45.vidusskolas bibliotēkas darbiniekiem.

E-prasmju nedēļas ietvaros RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkas darbinieki pēc pirmsskolas izglītības iestādes „Mārdegas” pieprasījuma organizēja informācijpratības nodarbību šīs iestādes metodiķei un audzinātājam. Nodarbība notika bērnudārza telpās. Nodarbības temats – „E-prasmes pirmsskolas pedagogu karjerai”, kuras laikā tika demonstrēta prezentācija par bērnu literatūras pilntekstu datubāzēm internetā un informācijas meklēšanu, kā arī sagatavots buklets ar tīmekļa vietņu adresu sarakstu.

Bibliotēkas lietotāju vidū populāri ir dažādi interneta portāli. Tiek veicināta senioru integrācija interneta vidē, apmācot viņus sazināties ar interneta starpniecību, samaksāt rēķinus, nopirkt biļetes, ievietot sludinājumus, lietot i-banku u.c. Palielinājusies elektronisko pakalpojumu veikšana portālos: VID, Latvija.lv, Latvenego.lv, E-parvaldnieks.lv.

Pārskata gadā notikuši vairāki datubāzu bezmaksas izmēģinājumi: Litres: Library; SIA „IVIS” elektronisko datubāzu izmēģinājums, kuru laikā RCB filiālbibliotēkas tika aicinātas izvērtēt šos piedāvājumus.

Eiropas Savienības informācijas punkts (ESIP) atrodas RCB Pieaugušo literatūras nodaļā. Apmeklētājiem tiek piedāvātas izstādes un informatīvajā stendā tiek izlikti ikmēneša jaunumi par Eiropas Savienības (ES) nozīmīgākajiem jautājumiem.

Uzziņu informācijas darbā bez elektroniskajiem informācijas resursiem tiek izmantots uzziņu literatūras krājums, kā arī tematiskās avīžu un žurnālu klipu mapes. Tomēr 60% RCB filiālbibliotēku atzīst, ka tematisko mapju veidošana nav lietderīga, jo lasītāji vairāk izmanto dažādas datubāzes un interneta resursus. Tie, kuri izvērtējuši tematisko mapju nepieciešamību, turpina preses klipu atlasī un apkopošanu par sabiedrībā aktuāliem tematiem. Mapēs galvenokārt tiek saglabāti materiāli no žurnāliem, jo Latvijā nav izveidota žurnālu pilntekstu datubāze.

Sarakstu vai tematisku mapju formā tiek apkopota informācija arī par pieprasītākajām un nozīmīgākajām interneta adresēm.

Bibliogrāfija

Visās RCB filiālbibliotēkās regulāri jaunumu izstādēm tiek pievienoti jaunieguvumu saraksti. Šie saraksti nereti tiek nosūtīti sadarbības partneriem. Literatūras saraksti papildina lielākas tematiskās izstādes, kā arī bibliogrāfiskie saraksti tiek sastādīti pēc skolotāju vai skolēnu pieprasījuma, piemēram, literatūras saraksts veltīts Indras Sproģes ilustrētajām grāmatām RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā. Ilggadīga bibliogrāfisko sarakstu sastādīšanas pieredze ir RCB filiālbibliotēkai „Vidzeme”; pārskata gadā pēc skolu pieprasījuma izveidoti literatūras saraksti, veltīti M.Stārastei, Vikam, M.Cielēnai, J.Baltvilkam, kā arī „Latviešu literatūras gada balvas nominanti un viņu daiļdarbi” u.c. RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka papildinājusi savu novadpētniecības bibliogrāfisko sarakstu klāstu ar literatūras apkopojumu „Apgaismības laikmeta dižākie rīdzinieki”. RCB Bolderājas filiālbibliotēkā izveidots bibliogrāfiskais saraksts „Bolderāja un Daugavgrīva daiļliteratūrā”. RCB Pieaugušo literatūras nodaļā sagatavots bibliogrāfiskais saraksts „Brīvmūrniecība: par un pret”. RCB Imantas filiālbibliotēka turpina darbu pie bibliogrāfiskā rādītāja „Cittautu ievērojamie cilvēki Latvijā”.

Sakarā ar D.Rudzītes grāmatu dāvinājumu un H.Rudzīša lasītavas izveidi RCB filiālbibliotēkā „Avots”, RCB Bibliotēku dienesta speciālisti sagatavoja bibliogrāfisko rādītāju „Helmars Rudzītis un izdevniecības „Grāmatu draugs” darbība trimdā”, kura izdošanu atbalstīja Amerikas latviešu laikraksts „Laiks” un H.Rudzīša ģimene.

Bibliogrāfiskā rādītāja „Helmars Rudzītis un izdevniecības „Grāmatu draugs” darbība trimdā (1946-1992)” atvēršanas svētki RCB filiālbibliotēkā „Avots”

RCB Bibliotēku dienestā regulāri tiek papildināta mape „Publikācijas par RCB un filiālbibliotēkām”. Katru gadu izdevumā „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata” tiek publicēts bibliogrāfiskais saraksts „Publikācijas par RCB ...gadā”, kurā ietvertas grāmatas, apkopotas nozīmīgākās publikācijas presē, kā arī elektroniskās publikācijas.

Datornodarbības

Individuālas datorizmaņu un informācijas meklēšanas konsultācijas tiek sniegtas visās RCB filiālbibliotēkās pēc lasītāju pieprasījuma. Vairākās filiālbibliotēkās tiek organizētas datorapmācības pēc izstrādātas apmācību programmas (RCB Pieaugušo literatūras nodaļa, RCB Bolderājas, Ilguciema filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Vidzeme”, „Pārdaugava”). Šīs nodarbības tiek organizētas pēc atšķirīgām programmām gan datorlietotājiem iesācējiem, gan lietotājiem ar priekšzināšanām, turklāt divās plūsmās latviešu un krievu valodā. Pieprasītākie temati: datorlietošanas pamatiemaņas, Word programma, interneta lietošana, elektroniskie pakalpojumi

iedzīvotājiem, darba meklējumi un sludinājumu ievietošana, kā arī informācijas meklēšana RCB elektroniskajā katalogā. Atzīstami, ka RCB struktūrvienības apmācību procesā izmanto arī bibliotēku radītos informācijas resursus, tā nodarbībā par „PowerPoint” programmas iespējām RCB Bolderājas filiālbibliotēkas bibliotekāri demonstrē slaidrādi par bibliotēkas vēsturi. Pozitīva ir dažu filiālbibliotēku prakse, kad lietotāji tiek informēti par regulārām konsultāciju dienām un stundām. Datornodarbību interesenti pārsvarā ir seniori un bezdarbnieki (skat. „Sociāli mazaizsargāto un riska grupu bibliotekārā apkalpošana”).

Starpbibliotēku abonementa (SBA) un RCB Repozitārija nodaļu izmantojums²

Lai nepārblīvētu RCB struktūrvienību krājumus ar liekiem dubletiem, taču nodrošinātu lasītājus ar pieprasītiem informācijas resursiem, tiek izmantots RCB vienotais krājums. Īpaša nozīme šī pakalpojuma nodrošināšanai ir RCB Repozitārijam.

RCB Repozitārija Apmaiņas fonda (ārpusbilances krājums) informācijas resursu kustība 2014.gadā:

	Fizisko vienību kopskaits
Fonds 2014.gada sākumā	15 911
Ienācis 2014. gadā	7 773
Izslēgts 2014.gadā	10 658
Fonds 2015.gada sākumā	13 026

RCB Repozitārija Apmaiņas fonda izmantojamības un krājuma papildināšanas skaitliski rādītāji:

Izmantojuma mērķis	Eksemplāru skaits
Izsniegumi uz laiku pēc RCB lasītāju pieprasījuma	386
RCB struktūrvienībā nolietota izdevuma aizstāšanai ar identisku vai krājuma pārbaudē konstatētā iztrūkstošā izdevuma aizstāšanai	1 576
RCB struktūrvienību krājumu papildināšanai (ar apstrādi RCB KAN)	1 211
RCB ārējo apkalpošanas punktu krājumiem	194

Papildinājuma veids	Eksemplāru skaits
RCB struktūrvienību liekie dubleti	3 877
RCB struktūrvienību lasītāju dāvinājumi	3 221
Privātpersonu dāvinājumi	322

Ievērojams darbs RCB Repozitārija Apmaiņas fondā veikts ar informācijas resursiem, kuri nodoti novadu bibliotēkām, skolām un citiem sadarbības partneriem. 26 iestādes un organizācijas (dažas – vairākkārt) kā bezmaksas dāvinājumus saņēmušas 5 712 eksemplārus, no kuriem 4 900 nodoti 17 Latvijas novadu bibliotēkām, 418 – izglītības iestādēm, bet 394 eksemplāri nodoti citām iestādēm. 2014.gadā RCB Apmaiņas fonds ar grāmatām piedalījās 6 grāmatu maiņas punktos, izsniedzot 2 033 iespieddarbus.

Lai nodrošinātu RCB struktūrvienības ar jaunieguvumiem, kuri netiek iepirkti lielā eksemplāru skaitā, viens to eksemplārs (īpaši nozaru literatūras) tiek komplektēts RCB Repozitārija Aktīvajam fondam izsniegšanai citām RCB struktūrvienībām pēc konkrēta pieprasījuma vai tematisku kopu veidā. 2014.gada laikā RCB Repozitārija Aktīvais fonds papildināts ar 406 jaunieguvumiem; izslēgtas 5 584 vienības, kā rezultātā 2015.gada sākumā šajā krājumā ir

² SBA un RCB Repozitārija izsnieguma rādītāju sadalījumu pa RCB struktūrvienībām skat. pārskata pielikumā Nr.5.

11 530 vienības. Izniegumu skaits RCB struktūrvienībām – 7 698. 2014.gadā veikta RCB Repozitārija Aktīvā fonda krājuma inventarizācija.

Izdevumi, kuri izdoti līdz 1990.gadam, vienā eksemplārā tiek komplektēti RCB Pasīvajā fondā. Pārskata gada beigās RCB Pasīvā fonda krājumā ir 7 018 informācijas resursu. 2014.gadā uzsākta krājuma rekatalogizācija, gada laikā panākot apmēram 99% atspoguļojumu elektroniskajā katalogā. Tas ievērojami veicinājis iznieguma pieaugumu (izniegums 2014.gadā – 414, izniegums 2013.gadā – 232), jo informācija par grāmatām nu pieejama ne tikai bibliotekāriem, bet attālināti arī bibliotēkas lasītājiem.

Lai nodrošinātu lasītājus ar izdevumiem, kuri nav RCB krājumā, tiek veikta to pasūtīšana **SBA kārtā**. Kopumā pārskata gadā saņemti 505 pieprasījumi, no kuriem izpildīti 481. Lielākais pieprasījumu skaits bija RCB Pieaugušo literatūras nodaļai, Juglas, Biķernieku, Čiekurkalna filiālbibliotēkai, taču kopumā SBA ar pieprasījumiem vērsušās RCB nodaļas, kā arī 19 filiālbibliotēkas un RCB ārējais apkalpošanas punkts „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2014.gadā ievērojami samazinājies pieprasījumu skaits (-264). Tas saistīts ar galvenā sadarbības partnera – LNB – krājumu pārvietošanu uz jauno ēku, kā rezultātā no aprīļa līdz oktobrim pilnīgi vai daļēji nebija pieejami šīs bibliotēkas krājumi. Lai risinātu problēmu, informācijas resursi tik meklēti citās Latvijas bibliotēkās, kā rezultātā palielinājusies sadarbība ar citām Latvijas zinātniskajām bibliotēkām, īpaši Latvijas Universitātes bibliotēku, kā arī tika veikta to pieprasījumu uzskaitē, kuru izpildi lasītāji bija ar mieru gaidīt līdz LNB krājumu pieejamības atjaunošanai.

RCB SBA pieprasījumu izpildei izmantotie bibliotēku krājumi³:

LNB	Latvijas Universitātes bibliotēka	Rīgas Tehniskās universitātes bibliotēka	Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēka	Rīgas Juridiskās augstskolas bibliotēka
246	206	45	3	2

Pieprasījumu sadalījums pa valodām: latviski – 336, krieviski – 98, angļiski – 61, vāciski – 9, franciski – 1.

No kopējā pieprasījumu skaita 20% gadījumos tika meklēta daiļliteratūra, bet pārējais – nozaru literatūra. Kā pieprasītākās nozares var minēt mākslu, vēsturi, pedagogiju, arī medicīnu. Interese saglabājas par 20.gs. 60.-70.gadu izdevumiem, kā arī par literatūru, izdotu pirms Otrā pasaules kara.

RCB SBA piedalās arī tematisko uzziņu izpildē, kā arī sadarbojas ar RCB struktūrvienībām pasākumu un izstāžu veidošanā. Daži piemēri: Rīga kā viena no Hanzas pilsētām, lietuviešu dramaturgu lugu tulkojumi latviešu valodā, Vazdiku ģimene Latvijas teātra vēsturē, mēbeļu restaurācija, Dantes Aligjēri „Dievišķās komēdijas” tulkojumi latviešu valodā.

Sociāli mazaizsargāto un riska grupu bibliotekārā apkalpošana

Analizējot BIS ALISE pieejamos datus, redzams – 2014.gadā no kopējā RCB lasītāju skaita 21% bija cilvēki, kuri varētu pārstāvēt sociāli mazaizsargātās grupas. Šie bibliotēkas lietotāji bijuši bieži lasītavu apmeklētāji, jo procentuālais izniegumu skaits ir mazāks – 19,7 %.

³ Piezīme: no kopējā pieprasījuma skaita atņemti 3 kļūdaini pieprasījumi, kuriem atbilstošus izdevumus Latvijas bibliotēkās neizdevās identificēt

Lasītāju kategorija (BIS ALISE)	Lasītāju skaits no kopskaita (59793)	Procenti no kopējā lasītāju skaita	Izsniegumu skaits no kopskaita (1 451 763)	Procenti no kopējā izsniegumu skaita
Cilvēki ar īpašām vajadzībām	568	0.09 %	9447	0.06 %
Pensionāri	6895	11.5 %	213539	14.7 %
Bezdarbnieki	5470	9.1 %	64018	4.4 %
Kopā	12 933	21.6 %	287 004	19.7 %

Lai gan 2014.gadā nedaudz samazinājies **pensionāru** skaits (-209), tomēr izdevumi bibliotēkās izmantoti vairāk (+6154). Joprojām pieprasīts senioru pakalpojums bija datora pamata prasmju apmācības, kurās viņi apguva informācijas meklēšanas iemaņas internetā, e-pasta, sociālo tīklu, Skype lietošanu, norēķinu un maksājumu veikšanu internetā u.c. Pārsvārā konsultēšana notiek individuāli, taču atsevišķās filiālbibliotēkās notika apmācības grupām. Piemēram, RCB filiālbibliotēkā "Vidzeme" katrs dalībnieks apmeklēja 4-5 nodarbības, apmācības notika atsevišķi latviešu un krievu valodā 2 zināšanu līmeņos (pavisam notikušas 231 nodarbība 341 dalībniekam), arī RCB Bolderājas filiālbibliotēkā seniori pakāpeniski apguva datora lietošanas prasmes – iesācēji 20 stundu programmā, bet tie, kuriem ir priekšzināšanas - 16 stundu programmā. Seniori bijuši rosīgi pasākumu apmeklētāji, īpaši labprāt piedalījušies lasītāju klubīnos (skat. „Lasītāju klubi”) un aktivitātēs, kuras RCB bibliotekāri organizēja sociālajos Dienas centros (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Avots", "Pārdaugava", "Rēzna", "Strazds"), īpaši populāras bija tikšanās ar slavenām personām (skat. pārskata sadaļu „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”).

RCB kopumā 2014.gadā samazinājies lasītāju **bezdarbnieku** skaits (-564) un viņu bibliotēkas krājuma izmantošanas intensitāte (-7884). Ņemot vērā to, ka bez darba palikušo cilvēku pieprasījumi pārsvārā saistās ar jauna darba meklējumiem, visās RCB filiālbibliotēkās bibliotekāri sniedza konsultācijas un veica apmācības par darba meklēšanas iespējām internetā. Nereti tās bija bilingvālas nodarbības, jo joprojām ir daudz iedzīvotāju ar vājām latviešu valodas zināšanām.

Cilvēki bez noteiktas dzīvesvietas (bezpajumtnieki) ir visu RCB filiālbibliotēku apmeklētāji, parasti viņi ilgstoši uzturas bibliotēkās, šķirstot jaunākos preses izdevumus. Bezpajumtnieku bibliotekārā apkalpošana tiek nodrošināta RCB ārējā apkalpošanas punktā Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem rīdziniekiem (Katoļu ielā 57), kur darbu veic RCB filiālbibliotēkas "Rēzna" bibliotekāri. Centra apmeklētājiem pieejami gan jaunākie periodiskie izdevumi un grāmatas, gan datoru pakalpojumi. Reizi nedēļā notika datora lietošanas pamata prasmju apmācības, bet katru dienu - konsultācijas, kurās bibliotekāri palīdzēja sameklēt pieprasītu informāciju - kur un kā meklēt darbu, dzīvokli, kā elektroniski iesniegt CV u.c. Dienas centra apmeklētājiem bija iespēja piedalīties bibliotēkas organizētajos tematiski izglītojošos un izklaidējošos pasākumos: lekcijās par veselību, labākas un kvalitatīvākas dzīves veidošanu, koncertos (skat. pārskata sadaļu „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”).

Bibliotēkas pieejamība un lietošanas aprikojums personām ar īpašām vajadzībām

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, 2014.gadā ir palielinājies lasītāju - cilvēku ar īpašām vajadzībām - skaits (+30), iespējamie iemesli: labākas telpu pieejamības nodrošināšana lietotājiem ar kustību traucējumiem, paplašinājusies

RCB filiālbibliotēku sadarbība ar Rīgas sociālajiem dienestiem un aprūpes iestādēm, iespēju robežās nodrošināta bibliotekāro pakalpojumu saņemšana dzīvesvietā tiem, kuri paši nespēj apmeklēt bibliotēku. Arvien vairāk lasītāju ir izmantojuši iespēju saņemt/nodot RCB izdevumus ar atbalsta personu (radu, kaimiņu, draugu, sociālo darbinieku u.c.) palīdzību, iesniedzot pilnvaras. Veikta izdevumu piegāde gan individuāliem lasītājiem ar pārvietošanās grūtībām (RCB Bišumuižas, Biķernieku, Juglas, Ķengaraga filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Vidzeme"), gan pensionātu un sociālo māju iemītniekiem. Piemēram, RSAC "Mežciems" 38 lasītājiem gada laikā izsniegta 630 grāmatas (RCB filiālbibliotēka "Strazds"), divas reizes mēnesī izdevumu izsniegšana/nodošana bija pieejama sociālās mājas Rēznas ielā iemītniekiem, kur darbu atvieglojis saņemtais portatīvais dators (RCB

Latvijas Sieviešu invalīdu asociācijas "Aspazija" rokdarbu izstāde RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā

filiālbibliotēka "Rēzna"). Organizēta pieprasīto izdevumu kopu no bibliotēkas krājuma un lasītāju dāvināto grāmatu piegāde sociālajām mājām (RCB Mežciema, Ķengaraga filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Rēzna", "Pārdaugava", "Strazds"). Filiālbibliotēkās notikuši tematiskie pasākumi, t.sk. jauniešiem ar garīgās attīstības traucējumiem (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Rēzna", "Zvirbulis"). Vairākas aktivitātes tapa veiksmīgas sadarbības rezultātā, piemēram, RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkas un Latvijas Sieviešu invalīdu asociācijas "Aspazija" kopdarbā tika veidots svētku pasākums, apskats par klausāmajām grāmatām,

rokdarbu izstāde, apkaimes iepazīšanas pastaiga viesu delegācijai no Lietuvas Invalīdu biedrības, bet RCB filiālbibliotēkas "Zemgale" sadarbībā ar Velku biedrību reizi mēnesī notika psiholoģes tikšanās ar bērnu – invalīdu vecākiem.

Informācija par RCB vides pieejamību un speciālo bibliotekāro pakalpojumu veidiem lasāma RCB tīmekļa vietnes sadaļā "Pieejamība visiem". Ir norādītas tās 16 struktūrvienības, kuras var apmeklēt cilvēki ar kustību traucējumiem, lasāmi RCB lietošanas noteikumi vieglajā valodā un informācija par "Ābolu plauktiem", atklāti pieejamie palīgīdzekļi cilvēkiem ar redzes problēmām un paskaidrota kārtība, kādā bibliotēkas pakalpojumus var izmantot ar atbalsta personu palīdzību.

2014.gadā RCB Bibliotēku dienestā izstrādāts materiāls "Citādā saskarsme : Ieteikumi sekmīgam bibliotekārās apkalpošanas darbam ar invalīdiem un personām ar funkcionāliem traucējumiem", kurš veidots, lai bibliotekārus iepazīstinātu ar tām specifiskajām saskarsmes prasmēm un zināšanām, kas varētu būt noderīgas bibliotekāra un lasītāja saskarsmē.

Lasītāju klubi (skat. arī pārskata sadaļu „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”)

2014.gadā RCB saglabājās tendence palielināties lasītāju klubu skaitam. Bibliotēkās cilvēki pulcējās, lai iepazītos ar interesantām personām, kopā izklaidētos, priecātos, atklātu savus talantus, apgūtu jaunas prasmes.

Aktīvi bija senioru klubu apmeklētāji, šajos pasākumos dominēja interesantu tematu izziņošana, kas mijās ar savstarpējām sarunām, diskusijām un aktīvu līdzdarbošanos izklaides pasākumos. Piemēram, RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkas senioru kluba "Saulīte" dalībnieki pasākumos uzklausa ārsta padomus veselības uzlabošanai,

kopā svinēja svētkus un "Kreļļu balli", kurā atmiņas par krellēm saistījās ar dzīvesstāstiem, piedalījās Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas skaļajos priekšlasījumos, iepazīna bibliotēkas apkaimi. Savukārt, RCB Torņakalna filiālbibliotēkā 16 pasākumi klubiņiem "Sievietes sievietes gados" un "Saulspuķe" bija veltīti tematam "Iepazīsim Latvijā dzīvojošās tautas caur kultūras daudzveidību!". Populāru personu iepazīšana, jaunieguvumu apskati, kopīgi muzeju apmeklējumi, ekskursijas, iepazīstot Latvijas novadus, rakstnieku dzīvesvietas pulcēja seniorus lasītāju klubos RCB Juglas, Imantas, Pļavnieku filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā "Strazds", "Zemgale".

Kreļļu balle RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkas senioru klubam „Saulīte” un Austrumu balle RCB Torņakalna filiālbibliotēkas senioriem „Saulspuķe” (foto no bibliotēku arhīva)

Rakstniecības un literatūras interesenti iepazīna rakstniekus, dzejniekus, klausījās jauno autoru darbu fragmentu lasījumos lasītāju klubos: "Literāri – muzikālais klubs" (RCB Imantas filiālbibliotēka), "Dzejas mīļotāju klubs", "Kodols" (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka), "Kāvi" (RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka), "Pie Strazda" (RCB filiālbibliotēka "Strazds").

Radoši darboties un pilnveidot savas prasmes bibliotēkās vēlējās rokdarbnieki. Lasītāju klubu nodarbībās bibliotēkas izdevumos tika pētīti rokdarbu paraugi, apgūtas praktiskas iemaņas, veidotas savu darbu izstādes (RCB Pieaugušo nodaļa un Bišumuižas, Imantas, Ilģuciema, Ķengaraga filiālbibliotēka). Prāta spēlēs iesaistījās šahisti (RCB Ilģuciema, Pļavnieku filiālbibliotēka), kopā pulcējās veselīga dzīvesveida piekritēji un sportisko aktivitāšu cienītāji (RCB filiālbibliotēka "Vidzeme" un ārējais apkalpošanas punkts "Saulaino dienu bibliotēka" BKUS). Sava cienītāju un regulāro dalībnieku loks bija māmiņu klubam "Mazulis bibliotēkā", ceļotāju un ceļojumu klubam "Sermo", "Gudro pircēju klubiņam", lasītāju klubiem "Sarunas par dzīvi, kultūru un vidi", "Gaismas stars" (RCB filiālbibliotēka "Vidzeme"), interešu klubam "Vācu nams" (RCB Šampētera filiālbibliotēka).

RCB Bišumuižas filiālbibliotēkas (foto no bibliotēkas arhīva) un RCB rokdarbnieces

Sabiedrības, bibliotēkas lasītāju viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u.tml.)

2014.gadā RCB filiālbibliotēkās izziņāti statistisko rādītāju dati, noskaidrotas izmaiņas lasītāju sastāvā, analizēta lasītāju atsauksmju un ierosinājumu grāmata, aptaujāti lasītāji par abonēšanai nepieciešamo periodiku, veikti arī atsevišķi lokāli pētījumi.

RCB filiālbibliotēkā "Vidzeme" aptaujā par pakalpojumu pieejamību un kvalitāti piedalījās 148 respondenti. Pētījumā noskaidrots: 80% aptaujāto bibliotēku apmeklē, izmantojot sabiedrisko vai personīgo transportu; biežāk lietotie bibliotēkas pakalpojumi ir: grāmatu un citu izdevumu abonements (70%), periodikas lasīšanas apmeklēšana (50%), tematisko izstāžu izmantošana literatūras izvēlē (48%), bibliotēkara konsultācijas (47%), izdevumu pasūtīšana un rezervēšana (45%), interneta lietošana (35%). Filiālbibliotēkas darbs tiek vērtēts ļoti atzinīgi, vienīgi norādīts, ka neapmierina tās atrašanās vieta (30%). Izdarītie secinājumi: apmeklētāji novērtē profesionālu un draudzīgu attieksmi, gandrīz puse aptaujāto izmanto bibliotēkara konsultācijas un palīdzību, un 95% no viņiem ir apmierināti ar gala rezultātu.

Aptaujā par interneta izmantošanu, kas veikta RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā, piedalījās 68 respondenti. Viņi norāda: internets bibliotēkā pārsvarā tiek izmantots izklaidei (50%) un saziņai (sociālie tīkli, e-pasts u.c. (43%)), mazāk - informācijas meklēšanai (darbs, pasākumi, transports u.c. (26%)), internetbankas pakalpojumiem, jaunumu iepazīšanai u.c. (13%). Autorizētās tiešsaistes datubāzes tiek izmantotas maz - Lursoft datubāze "Laikrakstu bibliotēka" (15%), Letonika (12%). WiFi bibliotēkā izmanto 62% respondentu, biežāk tie ir bērni un jaunieši.

RCB Bolderājas filiālbibliotēkā pētītas lasītāju intereses un apmierinātība ar bibliotēkas pakalpojumiem. Mutiskajā aptaujā savu viedokli pauda 200 respondenti. Vairums aptaujāto ir apmierināti ar informācijas resursu klāstu bibliotēkā, gandrīz 25% norādījuši, ka svarīga ir iespēja rezervēt grāmatas no jaunieguvumu saraksta. Noskaidrots, ka maz tiek pievērsta uzmanība bibliotēkā izvietotajai informācijai (apmeklētāji to nelasa), tomēr daudzi ir informēti par Autorizēto bibliotēkas sistēmu un tās izmantošanas iespējām, jo tikai 12% atzina, ka neko par to nezina.

Lasītāju skaita samazināšanās iemeslus, apjautājot tobrīd pasīvos bibliotēkas lasītājus, izziņāja RCB Torņakalna filiālbibliotēkā. Uz jautājumu, kāpēc bibliotēkas pakalpojumi vairs netiek izmantoti, aptaujātie dalībnieki norādīja: pabeigtas studijas un tāpēc bibliotēka vairs nav aktuāla; nepieciešamā informācija tiek iegūta internetā; trūkst brīvā laika, jo jāstrādā vairākos darbos un nav laika lasīt; ir veselības problēmas, mainīta dzīvesvieta; tiek izmantotas citas RCB filiālbibliotēkas, ko ietekmēja periods, kad bibliotēka bija slēgta telpu labiekārtošanas laikā.

Vairākas RCB struktūrvienības veikušas kādas informācijas resursu krājuma daļas analīzi. Piemēram, samazinoties izsniegumam, RCB Jaunciema filiālbibliotēka veica nozaru literatūras apgrozības skaitlisko analīzi, konstatējot, ka tās izmantojamība nav liela un komplektēšanas prioritāte būtu daiļliteratūra. RCB filiālbibliotēka „Zvirbulis” noskaidroja lasītāju pieprasītākos informācijas resursus, konstatējot, ka izdevumiem krievu valodā šajā filiālbibliotēkā ir neliels pieprasījums. RCB Bišumuižas filiālbibliotēka veica krājuma nodaļas 94 (474.3) („Latvijas

vēsture”) dziļuma analīzi. Secināts, ka krājums šajā nodaļā ir nokomplektēts 1.dziļuma līmenī. Par šo nodaļu lielākā interese ir senioriem. Nodaļas lasītība ir 1,3, kas nav augsts rādītājs.

DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

(Neīsinātais pārskats – „Rīgas Centrālā bibliotēka: darba ar bērniem un jauniešiem 2014.gada pārskats”)

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums

RCB un visās tās filiālēs īpaši tiek akcentēts darba ar bērniem un jauniešiem nozīmīgums. RCB un 26 tās filiālbibliotēkās ir 20 bērnu nodaļas, papildus tām - 4 atsevišķas telpas mazuļiem, 3 telpas spēlēm un rotaļām, 2 telpas pusaudžiem (3 filiālēs pusaudžiem atvēlētās telpas arī pieaugušo nodaļās). Tajās RCB filiālbibliotēkās, kurās ir nelielas telpas, ir izdalītas bērnu zonas ar noteiktu krājuma kārtojumu, telpas noformējumu, bērniem atbilstošu aprīkojumu. Kvalitatīvi bibliotekārie pakalpojumi bērniem un viņu vecākiem ir pieejami arī RCB ārējā apkalpošanas punktā “Saulaino dienu bibliotēka” BKUS.

Bibliotēku pakalpojumu pilnveidošanai ir uzlabots RCB blogs bērniem (jaunā adrese <http://bibliotekabarniem.rcb.lv>), tā saturs, vizuālais noformējums, tehniskais nodrošinājums; organizēta bibliotēkas pakalpojumu saņemšana slimnīcas pacientiem divās nodaļās (RCB ārējais apkalpošanas punkts “Saulaino dienu bibliotēka” BKUS); veikta bērnu nodaļu un zonu labiekārtošana (RCB filiālbibliotēka “Rēzna” un Bolderājas, Ķengaraga, Sarkandaugavas filiālbibliotēka); papildināts datorspēļu (XBox Kinect), rotaļlietu un galda spēļu klāsts.

RCB blogs bērniem

Kvalitatīva krājuma bērniem veidošanai notiek RCB Komplektēšanas padomes sēdes, kur izvērtējumam paredzēto izdevumu sarakstā ir iekļauti izdevumi pa vecuma grupām, lai katrai no tām varētu piedāvāt jaunākās literatūras klāstu. 2014.gadā iepirkti visi Latvijas lielāko izdevniecību piedāvātie izdevumi bērniem un jauniešiem latviešu valodā, veikta pieprasīto un trūkstošo izdevumu svešvalodās iegāde, abonēti 46 nosaukumu periodiskie izdevumi (viena nosaukuma žurnāli pasūtīti vairākās filiālēs). Izvērtējot krājuma bērniem kvalitāti, RCB bibliotekāri norāda - kopumā tas ir kvalitatīvs, ir saņemti ļoti labi un interesanti izdevumi, tāpēc bērni sākuši lasīt vairāk (izsniegums palielinājies par 2 455 izdevumiem – BIS ALISE dati).

RCB un tās filiālbibliotēkās skolēni ir tie, kuri visvairāk izmanto dažādus avotus informācijas iegūšanai. Lai bērni ne tikai bibliotēkā, bet arī attālināti (internetā) gūtu priekšstatu par bibliotēkas resursiem un iemācītos lietot elektronisko katalogu, RCB blogā bērniem ir izveidotas pamācības – kā meklēt grāmatu bibliotēkā un elektroniskajā katalogā, kā pagarināt izdevumu lietošanas termiņu, izveidot kontu autorizētajā bibliotēku sistēmā u.c.

Izvērtējot RCB pasākumu kopumu bērniem un jauniešiem, jāsecina, ka tas ir bijis ļoti intensīvs – organizēti 1488 pasākumi (77% no RCB pasākumu kopskaita). Detalizēta informācija par paveikto ir pieejama RCB blogā bērniem <http://bibliotekabērniem.rcb.lv/>, kur ir lasāmi īsi interesantāko pasākumu apraksti, skatāms visu RCB pasākumu bērniem kalendārs. 2014.gadā nozīmīgākie un visvairāk atklātie temati bija: "Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta" un bērnu grāmatu rakstnieces un ilustratores Margaritas Stārastes godināšanas pasākumi, atzīmējot 100 gadu jubileju. Rīgu izzinot, bērni meklēja atbildes uz viktorīnu jautājumiem, skatīja daudzveidīgas izstādes, piedalījās pētnieciskos bibliotēku apkaimes iepazīšanas pasākumos: apskatos, konkursos, ekspedīcijās (RCB Ķengaraga, Imantas, Ilģuciema filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Zemgale", "Zvirbulis" u.c.). Izcilās rakstnieces Margaritas Stārastes dzīvi un daiļradi bērni iepazīna, gan piedaloties tematiskajos pasākumos (RCB Čiekurkalna, Grīziņkalna, Ilģuciema, Jaunciema, Juglas, Pļavnieku filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Zvirbulis", "Zemgale", "Avots"), gan iesaistoties aktivitātēs: akcijā, konkursā, krustvārdu mīklu minēšanā, vēstules rakstīšanā rakstniecei, fotoizstādes iepazīšanā (RCB Imantas, Juglas filiālbibliotēka u.c.).

Atjaunotā bērnu nodaļa RCB filiālbibliotēkā "Avots"

RCB Bērnu literatūras nodaļa un 20 filiālbibliotēkas (no 26) piedalījās populārākajā lasīšanas veicināšanas programmā Latvijā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija, 2014", bet 12 filiālbibliotēkas - starptautiskajā lasīšanas veicināšanas projektā "Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa". Programmu ietvaros notika daudzveidīgas aktivitātes, izmantotas dažādas pasākumu metodes un formas.

Pirmsskolas vecuma bērni RCB filiālbibliotēkās iepazīna grāmatu daudzveidību, piedalījās spēlēs, rotaļās un viktorīnās, uzzināja, kā kļūt par lasītāju un kā jāuzvedas bibliotēkā, tikās ar grāmatu veidotājiem (RCB Ķengaraga, Grīziņkalna filiālbibliotēka). Biežāk aplūkotie temati pasākumos mazuļiem bija: pasakas, tautas tradīcijas, dzīvnieku pasaule (RCB ārējais apkalpošanas punkts "Saulaino dienu bibliotēka" BKUS, Jaunciema, Mežciema, Sarkandaugavas filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Zvirbulis"). Pieprasītāki kļuvuši bilingvāli pasākumi latviešu/krievu valodā, tie regulāri notikuši RCB Juglas filiālbibliotēkā ("Lotes klubiņš") un RCB Bērnu literatūras nodaļā (pasākumu cikls "Ģimenes bibliotēka").

Sākumskolas skolēni priekšroku dod aktīvai darbībai, tāpēc darbā ar tiem pārsvarā tika izmantotas atraktīvas metodes un formas. Populāras bija dinamiskās komandu sacensības, aizrautīgās "detektīvu spēles", interesantas un noderīgas bijušas praktiskas nodarbības, kurās bērni iepazīna RCB mājaslapu, blogu bērniem, elektronisko katalogu (RCB Čiekurkalna, Biķernieku, Sarkandaugavas, Pļavnieku filiālbibliotēka, filiālbibliotēka "Strazds", "Vidzeme", "Zvirbulis" u.c.). Labprāt 1.-4. klašu skolēni iesaistījās akcijās, konkursos, viktorīnās, radošajās nodarbībās: stāstu sacerēšanā, interesantu lietu veidošanā, zīmēšanā u.c.

RCB Bišumuižas filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Zemgale” mazākajiem lasītājiem (foto no bibliotēku arhīva)

Pusaudži labi orientējas tehnoloģijās, ir prasmīgi to lietotāji, tomēr nereti viņiem trūkst informācijas par uzziņu resursu daudzveidību. Mācību vielas labāku izpratni sekmēja literārās stundas par rakstniekiem, kultūru (RCB Imantas, Čiekurkalna, Sarkandaugavas filiālbibliotēka), skolēnu redzesloku bagātinošas bija tikšanās ar populārām personām (RCB Bērnu literatūras nodaļa, Imantas, Pļavnieku, Torņakalna filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Strazds", "Rēzna"). Populāras bija bibliotekārās stundas – diskusijas par bibliotēku nākotnes perspektīvām, pasaules skaistākajām bibliotēkām un bibliotekāra tēlu (RCB Imantas, Juglas filiālbibliotēka). Raksturīga 2014.gada tendence - pusaudži arvien aktīvāk iesaistījās pasākumu rīkošanā un arī to vadīšanā (RCB Bērnu literatūras nodaļa, Grīziņkalna, Mežciema, Sarkandaugavas filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Strazds"), piedalījās "Ēnu dienā", vēlējās iepazīt un izmēģināt bibliotekāra profesijas ikdienu (RCB Torņakalna, Sarkandaugavas filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Avots").

Pasākumi RCB Biķernieku un Sarkandaugavas filiālbibliotēkās un filiālbibliotēkās „Zemgale” (foto no bibliotēku arhīva)

Vecāko klašu skolēniem dominējošā tematika pasākumos bija rakstniecība un literatūra. Jaunieši tikās ar latviešu un krievu dzejniekiem, diskutēja par lasīšanas nozīmi (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka), piedalījās Nacionālā romānu rakstīšanas mēneša pasākumos (RCB Bērnu literatūras nodaļa, filiālbibliotēka "Vidzeme"), jauno dzejnieku lasījumu un mūzikas pasākumu ciklā "Dodam vārdu jaunajiem", starptautiskajā projektā "nomums parmums" (RCB Bērnu literatūras nodaļa). Aktuāli bija pasākumi - tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem (RCB Bišumuižas filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Zemgale", "Rēzna", "Strazds", "Zvirbulis", "Vidzeme"), bet skolu pedagogu

pieprasītāki kļuvuši novadpētniecības pasākumi klasēm (RCB Imantas, Iļģuciema filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Vidzeme").

Vairākus gadus RCB filiālbibliotēkās notiek **pasākumi visiem interesentiem**, kuros piedalīties aicināts ir jebkurš bērns. Vadošais motīvs šo pasākumu rīkošanai – radīt bērniem un pusaudžiem interesantu vidi, aicināt aktīvai līdzdarbībai. Parasti šādu pasākumu norises laiks – darbdienu pēcpusdienas, kad bērni beiguši mācības skolā, sestdienas, skolas brīvlaiki. Tie, kuriem svarīga ir kopā būšana ar citiem, lai sarunātos par izlasīto, jauki pavadītu brīvo laiku, pulcējās Lasītāju klubīņos RCB Bērnu literatūras nodaļā, RCB Jaunciema, Iļģuciema, Imantas, Juglas filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā "Zvirbulis", "Vidzeme". Interesantu un pārsteidzošu lietu izgatavošanā iesaistīties bērnus rosināja radošās nodarbības (RCB Bērnu literatūras nodaļa, RCB Bolderājas, Čiekurkalna, Iļģuciema, Jaunciema, Mežciema, Šampētera filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Avots", "Pārdaugava", "Zemgale"). Dažās struktūrvienībās tās notika regulāri (RCB ārējais apkalpošanas punkts "Saulaino dienu bibliotēka" BKUS, filiālbibliotēka "Vidzeme", RCB Bērnu literatūras nodaļa, Ķengaraga filiālbibliotēka), bet citās – tie bija atsevišķi pasākumi. Radošo darbnīcu vadīšanu nereti uzņēmās brīvprātīgie bibliotēkas lasītāji (RCB Ķengaraga, Torņakalna filiālbibliotēka), arī pusaudži labprāt dalījās savās prasmēs ar citiem. Dažiem bērniem patīk meklēt atbildes uz āķīgiem jautājumiem, tāpēc visiem zinātgribošajiem bibliotekāri veidoja viktorīnas, mīklas. Lielāks atbalstītāju pulks bija jautriem izklaides pasākumiem: Xbox spēļu turnīram RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā, pašbūvētu lidmašīnu tāllidošanas sacensībām RCB Jaunciema filiālbibliotēkā u.c. aktivitātēm.

INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJU NODROŠINĀJUMS

Kopumā 2014.gadā tika atbalstīta RCB digitālā infrastruktūra, uzlaboti elektroniskie resursi, kā arī notika darbs tajās RCB filiālbibliotēkās, kuras tika atvērtas pēc renovācijas vai gatavojās tai.

Darbs BIS ALISE

Uzsākot 2014.gadu, darbs BIS ALISE tika veikts 5.1312.16 modifikācijā. Gada laikā vairākkārt tika pāriets uz jaunākām modifikācijām. Pēdējā modifikācija – ALISE 4.5.1409.29 – tika instalēta 24.septembrī.

RCB tiek izmantoti šādi BIS ALISE moduļi: Komplektēšana, Katalogizācija, Z39.50 klients, Lokālais OPAC, Svītrkodu druka, Administrācija, Lasītāju reģistrācija, Izdevumu izsniegšana/saņemšana, Pasūtījumu un rezervāciju apstrāde, Lasītāju apkalpošana nesaistes (offline) režīmā, Rezervēšana, Inventarizācija, Z39.50 serveris.

2014.gadā RCB tika turpināta bibliotēkas lietotāju reģistrācija un apkalpošana, izmantojot BIS ALISE. Notiek regulārs darbs pie lietotāju elektroniskās datubāzes ierakstu pārbaudes, par pamanītajām kļūdām norādot attiecīgo RCB struktūrvienību vadītājiem.

RCB elektroniskie resursi, tīmekļa vietne un datubāzes

Atsākot darbu pēc renovācijas, RCB filiālbibliotēka „Avots” bija tehniski sagatavota lasītāju apkalpošanai: tika uzstādīta visa datortehnika, pārbaudīta interneta pieslēguma darbība, kā arī iegādāts jauns informatīvais TV monitors un svītrkodu skeneri.

2014.gadā tika turpināts darbs ar elektroniskajiem resursiem:

- tika veiktas vairākas izmaiņas un uzlabojumi pašreizējās RCB tīmekļa vietnes „dzinējam”, kas notiks tik ilgi, kamēr netiks palaista jaunā tīmekļa vietne, kuras maketēšana aizsākās 2014.gada oktobrī (skat. arī „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”);
- tika palaista jaunā RCB bērnu bloga versija. Blogs vairs nav piesaistīts trešo pušu pakalpojumiem, ir izvietots RCB serveros, tādējādi nodrošināta datu pieejamība neatkarīgi no pakalpojumu sniedzēju noteikumu izmaiņām. Jaunajā versijā informāciju bērnu blogā var ievietot arī paši bibliotekāri; vienoto satura pārraudzību veic RCB Bibliotēku dienesta galvenais speciālists;
- tika sagatavota jauna, daudz vienkāršāka RCB laikrakstu un žurnālu datubāze, kuras izmantošana tiks uzsākta 2015.gadā. Jaunajā datubāzē iespējams atlasīt datus ne tikai par kalendārajā gadā pieejamiem periodiskajiem izdevumiem, bet vienkopus redzēt arī konkrētā nosaukuma izdevumu arhīvu, kārtotu pa gadiem, ar norādi par pilna vai nepilna komplekta pieejamību RCB struktūrvienībā.
- Darbā ar RCB Automatizācijas nodaļas izstrādāto RCB Pieteikumu datubāzi datortehnikas, datortīklu un citu ar IT infrastruktūru saistītu problēmu uzskaitē pozitīva pieredze bija RCB nodaļās Brīvības ielā 49/53. 2014.gadā lietotāju sarakstam pievienojās arī RCB filiālbibliotēka „Zemgale” un Torņakalna filiālbibliotēka. Notika darbinieku apmācības, tika izveidoti konti un ievadīti dati par visām abu filiāļu iekārtām.

Darbs ar elektronisko katalogu

RCB un filiālbibliotēku kopējais krājums 2014.gadā papildināts par 60 466 eksemplāriem, no kuriem 30 119 ir pirktie jaunieguvumi, 11 866 nepirktie informācijas resursi un 18 481 periodiskie izdevumi (skat. pārskata pielikumu Nr.2).

Jaunieguvumu sadalījumā precīzi atspoguļojas 2014.gadā ievadītais RCB elektroniskajā kopkatalogā – centralizēti iepirktie jaunieguvumi un dāvinājumi (37 400 eksemplāri par summu 259 836,64 EUR):

2014.gadā RCB elektroniskajā katalogā ievadīto jaunieguvumu sadalījums (bez periodikas)					
Dokumentu veidi	Eks. kopā	%	Valodas	Eks. kopā	%
Grāmatas	35 451	94.79	Latviešu	24 103	64.45
Audiovizuālie materiāli	1161	4.44	Krievu	11 535	30.84
Nošizdevumi	69	0.18	Angļu	1 415	3.78
Attēlizdevumi	10	0.03	Vācu	60	0.16
Elektroniskie inf.nesēji	25	0.06	Pārējās	287	0.77
Kartogrāfiskie izdevumi	32	0.09			
Seriālizdevumi	105	0.28			
Pārējie dokumenti, brošūras	47	0.13			

Pārskata gadā tika apstrādāti arī projekta „Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās” ietvaros saņemtie informācijas resursi.

2014.gadā ievērojams darbs tika veikts, izslēdzot no RCB elektroniskā kopkataloga rekomplektētās vienības. Gada laikā tika izslēgtas 50 336 vienības par summu 144 570,63 EUR (skat. pārskata pielikumu Nr.3).

Gada laikā RCB KAN veica elektroniskā kopkataloga ierakstu rediģēšanu: uzskaišu kritēriju maiņu no „Bērnu bibliotēka vai nodaļa” uz „Latviešu oriģinālliteratūra”; uzsākta krājuma pārklasificēšana, pamatojoties uz

Universālās decimālās klasifikācijas (UDK) pamatklares 2 „Reliģija” veiktajām strukturālajām izmaiņām, kur tika samazināts kristietības klašu īpatsvars, plašāku sadalījumu atvēlot citām reliģijām.

Pārskata gadā papildus bibliogrāfiskajiem ierakstiem tika papildināta **Autoritatīvo ierakstu datubāze** – skaits palielinājies par 8 245 ierakstiem. Regulāri tika papildināti un rediģēti jau izveidotie autoritatīvie ieraksti, tādējādi saglabājot datubāzes kvalitāti.

Rīgas Centrālās bibliotēkas periodisko izdevumu datubāze

Meklēt pēc bibliotēkas
Meklēt pēc izdevuma

Informācija par bibliotēku:

Nosaukums: RCB filiālbibliotēka "Vidzeme"

Adrese: Brīvības gatve 206, Rīga, LV 1030

Epasts: vidzeme@rcb.lv

Telefona numurs: 67181217

Bibliotēkas izdevumi:

Nosaukums: Tipi: Valodas: Pēc nosaukuma **Meklēt**

Nosaukums	Tips	Valoda	Pieejamie izdevuma gadi
Una	Žurnāls	Latviešu	2001-2002; 2007-2008 (Pīlins)
Universitas	Žurnāls	Latviešu	1965-1983; 1985-1997 (Nepilns)
Verena RUS	Žurnāls	Krievu	2012 (Pīlins)
Veselība	Žurnāls	Latviešu	1986-2005 (Nepilns) 1986-2005 (Nepilns) 2011 (Nepilns) 2006-2008 (Pīlins) 2012 (Nepilns)
Vide un Laiks	Žurnāls	Latviešu	

Rīgas Centrālās bibliotēkas periodisko izdevumu datubāzes ekrānšāviņš

RCB Novadpētniecības datubāze un tās atklāsme

Pārskata gadā aktīvi veikts novadpētniecības datubāzes papildināšanas darbs. Kopumā minētajā laika periodā ievadīti ap 1 900 ierakstu.

Lai labāk atklātu Novadpētniecības datubāzes saturu, izstrādāta jauna sadaļa RCB mājaslapā „Iepazīsti Rīgu”. To veido divas daļas: „Apkaimes” un „Koka Rīga”, kas ļauj interesentiem iepazīties ar jau atlasītām materiālu kopām par Rīgas atsevišķām apkaimēm un objektiem vai iestādēm tajās, kā arī ar materiāliem par Rīgas koka arhitektūras mantojumu. Ir iespēja iepazīties ar atlasītiem informācijas avotiem par RCB vēsturi un darbību. Jaunā novadpētniecības materiālu sadaļa papildināta ar informatīvu tekstu un bagātīgu foto materiālu.

Grīzīpkalns

Grīzīpkalns ir apkaime Rīgas vēsturiskajā centrā, kas savu nosaukumu ir guvis no Grīzenberga muļčas. Strauja Grīzīpkalna apkaimes apbūve sākās pēc Milgrāva dzelzceļa atklāšanas 1892.gadā. 19.gs beigās tika uzcelti vairāki rūpniecības uzņēmumi, tāpēc šajā rajonā apmetās galvenokārt fabriku strādnieki un viņu ģimenes. 20.gs. sākumā tika uzskāta arī Grīzīpkalna parka izveide. Grīzīpkalna parks ļoti populārs kļuva 1905.-1907.gada revolūcijas laikā kā rīdzinieku pulcēšanās vieta. Grīzīpkalna apkaime atrodas UNESCO noteiktās Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības zonas (buferzonas) robežās. Atjaunota vēsturiskā koka apbūve Mõrnieku ielā un 2013.gadā atklāts koka ēku renovācijas centrs "Koka Rīga". Apkaime ievērojama ar vēsturiskiem namiem: Sv. Pāvila luterāņu baznīcu, Sarkanā Krusta ēku kompleksu, Zemīšana staciju, kā arī Daugavas stadionu.

Informācijas avotu saraksts:
[Rīgas pilsētas novadpētniecība](#)
[Rīga latviešu dailiteratūrā](#)

Grīzīpkalna parks

Grīzīpkalna parks ierīkots uz smilšu kāpas. 18.gs. netālu no kāpas atradusies Grīzīpmūža, kas devusi pauguram nosaukumu. No 1902. līdz 1911.gadam Rīgas dārzu direkcija G.Kofalta vadībā veica Grīzīpkalna parka apzalošanu. Parkā uzbūvēja arī restorānu, un no 1905. līdz 1908.gadam darbojās teātris "Apollo". 1930.gadā tika pabeigta rekonstrukcijas darbi A.Zeidaka vadībā, izbūvējot kāpnes, terases, atbalsta sienas un bērnu rotaļu laukumu ar basemu. 1975.gadā parkā atklāts tēlnieka V.Ālberga piemineklis. 1905.gadā celtņu pulcēšanās vieta. No 2003.gada parkā iekārtots skaņparkis. 2013.-2014.gadā plānots Grīzīpkalna parka teritorijas revitalizācija.

Informācijas avotu saraksts:
[Rīgas pilsētas novadpētniecība](#)
[Grīzīpkalna parka vēsture](#)

Krāsotāju iela

Krāsotāju ielai nosaukums piešķirts 1876.gadā, un tas saistīts ar audumu krāsotājiem. Krāsotāju ielā 12 atjaunota viena no Grīzīpkalna apkaimes vecākajām ēkām – 1876.gadā celtais Kreslinga nams. Ēkā atrodas koka ēku renovācijas centrs un muzejs "Koka Rīga". Centra mērķis ir veiktīgāk izmantot Grīzīpkalna rajona tūrisma potenciālu, kā arī veicināt koka arhitektūras saglabāšanu Rīgā.

Informācijas avotu saraksts:
[Rīgas pilsētas novadpētniecība](#)
[Krāsotāju ielas vēsture](#)

RCB mājaslapas sadaļa „Iepazīsti Rīgu”

Kā jaunums materiālu atklāsmē RCB tīmekļa vietnes novadpētniecības sadaļā „Iepazīsti Rīgu” bija izveidotās saites uz materiālu kopām tiem Rīgas objektiem, kuriem šajā gadā atzīmējamas zīmīgas jubilejas. Piemēram, lasītāji tika iepazīstināti ar materiāliem sakarā ar Rīgas autoostas 50 gadu un starptautiskās lidostas „Rīga” 40 gadu jubileju.

Šīs novadpētniecības materiālu kopas tika papildinātas ar nozīmīgākajiem rakstiem no LNB datubāzes Periodika.lv, kā arī LNB analītikas datubāzes, jo lasītājiem tiek nodrošināta piekļuve rakstu pilntekstiem.

Datortehnika un tās novērtējums

2014.gadā RCB datortehnikas tehniskais stāvoklis arvien pasliktinājies - datortehnika katastrofāli noveco gan morāli, gan fiziski. Gan bibliotēkas lietotāji, gan paši bibliotekāri šī iemesla dēļ ikdienas darbā saskaras ar ievērojamām grūtībām, apkalpojot lasītājus, zūd pakalpojuma kvalitāte, kā arī tiek sašaurināts lasītājiem pieejamo pakalpojumu apjoms samazinātā datortehnikas skaita un novecojušās programmatūras dēļ.

2014.gadā RCB lietošanā ir šādi stacionārie datori:

	01.01.2014	31.12.2014	
		Kopā:	No tiem:
datori līdz 5 gadiem	18 gab.	16 gab.	14 darbiniekiem 2 lietotājiem
5 – 10 gadus veci datori	158 gab.(2005.g.)	319 gab.	127 (2005.g.) darbiniekiem
	201		192 lietotājiem
datori, vecāki par 10 gadiem	0	50 gab.	35 darbiniekiem
			15 lietotājiem

Jāatzīmē, ka, projekta „Trešais tēva dēls” ietvaros RCB lietošanā 2008.gadā saņemtie 168 datori (paredzēti tikai bibliotēkas lasītājiem) pārskata gadā strādāja, kaut arī daudzi ir fiziski nolietoti. RCB darbinieku lietošanā pārsvarā ir 2005.gada datortehnika, kura fiziski un morāli ir tik novecojusi, ka tās stāvoklis traucē pilnvērtīgam bibliotekāru un speciālistu darbam. KISC savā bilancē esošos datorus neremontē ierobežoto finanšu līdzekļu dēļ.

Tā kā 2014.gadā daļa no 2005. un 2008.gadā saņemtās datortehnikas, arī multifunkcionālās iekārtas Samsung CLS-2160N, jau nolietota, nav darba kārtībā un ar RCB pieejamiem resursiem nav labojama vai atjaunojama, RCB struktūrvienību datortehnika saskaņā ar aktiem tika nodota KISC. 2014.gadā KISC nodoti 16 datorkomplekti, 21 monitors, 4 multifunkcionālās iekārtas Samsung CLS-2160N un 2 svītrkodu skeneri.

Gada laikā norakstīta šāda RCB bilancē esošā datortehnika: 20 sistēmbloki, 6 monitori, 3 printeri, 1 kopētājs.

RCB budžetā netiek paredzēti līdzekļi datortehnikas atjaunošanai. Tas būtu nodrošināms ar RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta (IKSD) un RD Informācijas tehnoloģiju centra (ITC) piesaisti.

Lai bibliotēku darbinieki varētu turpināt sniegt pilnvērtīgus un kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus, **nepieciešama neatliekama vecās datortehnikas nomaīņa, jāatjauno vismaz 240 stacionārie datori.**

2014.gadā par RCB budžeta līdzekļiem tika iegādāts šāds inventārs: monitori – 10 gab., planšetdatori – 2 gab., krāsu lāzerprinteri – 13 gab., melnbaltie lāzerprinteri – 2 gab., čeku printeris – 1 gab., krāsu kopētājs – 1 gab., melnbaltais kopētājs – 2 gab., projektori – 2 gab., informatīvie TV monitori – 2 gab., svītrkodu skeneri – 4 gab., ekrāns – 1 gab., datoraustiņas – 33 gab., Microsoft Xbox konsole – 1 gab.

2014.gadā sadarbībā ar RD ITC:

- veikti papildus uzlabošanas darbi starp maģistrālajām optikas līnijām, mainīti komutatori, kas galvenokārt bija domāti RD multiservisa tīkla objektiem un sekundāri skāruši arī RCB filiāļu tīkla ātrdarbību, paaugstinot veiktspēju;
- tika strādāts pie IP telefonijas ieviešanas RCB struktūrvienībās;

- kopīgi izstrādāts mehānisms, kā identificēt un lokalizēt drošības un vīrusu infekcijas incidentus bibliotēkas darbinieku tīklā;
- RCB Daugavas filiālbibliotēkas (Aviācijas ielā 15) telpās pēc rekonstrukcijas pabeigšanas izveidots datortīkls (ar multiservisa tīkla aparatūru) ar pieslēgumu pie RD tīkliem (apakštīklā RCBNET), nodrošinot interneta pieslēgumu filiālbibliotēkā.

RD ITC nodrošina ar RD korporatīvo tīklu saistīto tehnisko iekārtu apkopi, sniedz informatīvos pakalpojumus; tika saņemts 1 datorkomplekts, kā arī bojātās datortehnikas vietā nodrošināta līdzvērtīga tehnika: 3 monitori un kopētājs.

Dāvinājumā no privātpersonas Teņa Niguļa RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka saņēma divus monitorus.

NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS

(Skat. arī pārskata sadaļu „Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība” un „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”)

Pārskata gadā RCB un filiālbibliotēku novadpētniecības darbs veikts visos galvenajos novadpētniecības darba virzienos atbilstoši metodiskajiem ieteikumiem „Bibliotēku novadpētniecības darba galvenie virzieni un metodika: ieteikumi Rīgas Centrālajai bibliotēkai” (Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata 2009, 91.-115.lpp). Labvēlīgi priekšnoteikumi RCB un filiālbibliotēku novadpētniecības darba intensitātes pieaugumam bija Rīgas nominēšana par 2014.gada Eiropas kultūras galvaspilsētu. Lai pievērstu uzmanību Rīgai kā Eiropas kultūras galvaspilsētai, RCB Bibliotēku dienests rīkoja akciju „Bibliotēka Rīgai”. RCB un filiālbibliotēku darba pārskatos atzīmēts, ka tieši šī akcija sekmēja bibliotēku novadpētniecības krājuma vispusīgu atklāsmi un aktivizēja tā izmantošanu.

RCB novadpētniecības darbs visa gada garumā tika atspoguļots RCB izdevumos. Pārskata gadā sagatavota un atvērta „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata, 2013”. Gadagrāmata ir ar izteiktu novadpētniecības saturu. Tās jaunā sadaļa „Tādi mēs esam - vienoti, bet daudzkrāsaini” sniedz ieskatu RCB un filiālbibliotēkās, kolēģos līdzās, atklāj veiksmes stāstus un darbības moto.

„Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata, 2013” atvēršana notika Ziemassvētku noskaņās

Gadagrāmatā izveidota vēl viena jauna sadaļa „Aktuālie bibliotēku attīstības virzieni pasaulē”.

Gadagrāmatas tradicionālajā sadaļā „Atmiņu grāmatas lappuses” publicēti pensionētās bibliotekāres, Latvijas Tautas frontes RCB grupas dalībnieces Rasmus Bāliņas dienasgrāmatas fragmenti. Mutvārdu vēstures pētniekiem

nozīmīgs ir Ingrīdas Rasas un Margītas Zemītes raksts „Bišumuižnieku stāsti Bišumuižā”. Noderīgs visiem dzimtu vēstures pētniekiem ir emocionālais un izpētes avotu norādēm bagātais Velgas Bāliņas pētījums par savu dzimtu „Vectēvs”.

Kā ļoti nozīmīgs devums RCB vēstures izpētē jāatzīmē LNB Letonikas un Baltijas centra bibliotēkas pētniecības sektora vadošās pētnieces Janas Dreimanes publikācija „Rīgas tautas bibliotēkas nacistiskās okupācijas laikā (1941.- 1944.).”.

Intas Sallīnes rakstā „Pie četrām novadu Ziemeļkurzemniekiem” sniegts ieskats Talsu novada pašvaldības un Talsu Galvenās bibliotēkas organizētā konkursa „Labākais novadpētnieks” norisē un gūtajā novadpētniecības darba pieredzē.

Interviju sadaļā publicētas Intas Sallīnes intervijas ar RCB darbiniekiem: Anitu Pitrāni, Aiju Zvirbuli, Ingūnu Strangu, Jāni Apsi, Sanitu Goldšmiti, Irinu Jurjevu, Velgu Bāliņu un pensionēto kolēģi Spodru Rozenbergu. Ekskluzīva ir intervija ar LR KM Bibliotēku un arhīvu nodaļas vadītāju, Jāni Turlaju „Par bibliotēkas būtību un darbības pamatjēgu”.

RCB vēsturi gada garumā atspoguļo Aigas Balodes sastādītā „Svarīgāko notikumu hronika” un Zintas Geršmanes apkopotās publikācijas par RCB 2013.gadā.

Nozīmīgs izdevums operatīvai novadpētniecības informācijas atspoguļošanai ir RCB „Jaunās Vēstis”. RCB struktūrvienības pārskata gadā regulāri sagatavoja un šajā izdevumā ievietoja publikācijas par novadpētniecības aktualitātēm, interesantākajiem pasākumiem.

Pārskata gadā palielinājies **bibliotekāru loma novadnieku savstarpējo kontaktu veidošanā**, cenšoties ieinteresēt un iesaistīt novadpētniecības darbā apkaimes iestādes, organizācijas, iedzīvotājus, apmācot novadpētniekus.

Pārskata gadā tika turpināta RCB un filiālbibliotēku sadarbība ar TV raidījuma „Ielas garumā” veidotājiem. Tā ir unikāla iespēja ļoti plašai auditorijai atklāt bibliotēkas novadpētniecības krājumus, iepazīstināt ar bibliotēkas lasītājiem – izciliem sava novada vēstures un tagadnes zinātājiem. Piemēram, RCB Juglas filiālbibliotēkas vadītāja Sandra Kokina un bibliotēkas ilggadējais lasītājs, dzejnieks Valdis Rūja piedalījās raidījuma „Ielas garumā” uzņemšanā par Brīvības gatvi. Lilita Eglīte ar savu darba grupu bibliotēkā apskatīja novadpētniecības materiālu izstādi, bibliotēkas vadītāja pastāstīja interesantus faktus, kurus arī turpmāk varēs izmantot TV raidījumos.

RCB Jaunciema filiālbibliotēka sniedza plašu konsultāciju kinorežisoram un vietējam iedzīvotājam I.Zviedrim par Jaunciemu un bibliotēkas novadpētniecības krājumu. Kinorežisoram ir iecere uzņemt dokumentālu filmu par Jaunciemu. Šī iecere izvērtās kino meistardarbnīcā, kur Jaunciema bērni uzņēma īsfilmiņas (http://www.satori.lv/notikums/6904/Rigas_kino_dokumentalo_filmu_seanss_Jaunciema).

RCB Imantas filiālbibliotēkā skolēniem tika organizētas un novadītas četras nodarbības „Novadpētniecība. Tas ir interesanti”. Skolēni iepazīnās ar novadpētniecības darbu bibliotēkā un bibliotēkas apkopotajiem materiāliem. Noslēgumā dalībnieki piedalījās viktorīnā par redzēto un dzirdēto.

RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka palīdzēja Rīgas 45.vidusskolas bibliotēkai skolas arhīva izveidē, izlīdzot gan ar pieejamiem materiāliem, gan palīdzot fotoarhīva sistematizācijā.

Pārskata gadā RCB un filiālbibliotēkās izmantotas daudzveidīgas un kompleksas bibliotekārā darba metodes. Populāras bija prezentācijas, ekskursijas, pastaigas pa apkaimi, novadpētniecības pēcpusdienas, izstādes. Nozīmīga bija bibliotēku dalība dažādos projektos.

Tā RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka pārskata gadā ir palīdzējusi īstenot divus projektus: starptautiskajā projektā „Rīgas vasaras skola”, kuru organizēja Latvijas Universitātes (LU) Sociālo zinātņu fakultāte, studentiem vajadzēja uzņemt īsfilmas par dažādām Rīgas apkaimēm. Studentes, kuras veidoja īsfilmu par Čiekurkalnu „Šreienbušas Gaudi”, izmantoja RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkas novadpētniecības krājumu un bibliotekāres Silvas Rozenšteines konsultācijas. Šī filma projektā ieguva pirmo vietu. Informācija par projektu, kā arī pati filma skatāma: <http://www.szf.lu.lv/dzive-lu-szf/aktualitates/ak/t/28460/>

Projekta „Rīga 2014” ietvaros tika organizēts projekts „Labās vietas TALKA”, kas paredzēja kopā ar iedzīvotājiem sakārtot kādu no apkaimēm. Čiekurkalnā tika paredzēts izveidot parku. Vairākās mikrorajona sabiedriskajās vietās notika atraktīvas parka projekta apspriešanas, bet vasarā sākās talkas teritorijas labiekārtošanai. Tā kā potenciālais parks atrodas netālu no bibliotēkas, RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkā notika „Labas vietas ideju spēle”, kurā piedalījās Čiekurkalna iedzīvotāji un J.Poruka vidusskolas skolēni. Sīkāka informācija: <http://riga2014.org/lat/notikumi/1078-2-labas-vietas-ideju-spele-ciekurkalna>, kā arī <http://www.riga2014.org/lat/news/34136-labas-vietas-talka-ziepniekkalna-un-ciekurkalna>.

RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka veltīja pasākumu kompleksu novadnieka Aleksandra Laimes (1911- 1994) atcerei. Tika noorganizēts tematisks pasākums „Aleksandrs Laime: stāsts par Dimanta karali”, sagatavotas izstādes, nolasīts literatūras apskats. Lasītāju klubs „Saulīte” uzdāvināja bibliotēkai CD par Aleksandru Laimi. Pasākuma dalībnieki nolēma sekot Rīgas domes solījuma par piemiņas plāksnes pie A.Laimes dzimtajām mājām Pērnavas ielā īstenošanai.

RCB filiālbibliotēkā „Zemgale” vairāki pasākumi tika veltīti Atgāzenes, Rīgas mazākās apkaimes, pētīšanai un iepazīšanai projekta “Kontrastainā Atgāzene” ietvaros. Sadarbībā ar Mākslas izglītības centru “Trīs krāsas” un skolotāju Ilzi Kupču jau gada sākumā Igaunų skolas skolēni devās ekskursijās pa Atgāzenes teritoriju, kā arī iepazīs ar materiāliem RCB filiālbibliotēkā „Zemgale” un veidoja projekta darbus par novadu. Piemēri: kādi logi ir Atgāzenes ēkām, kā radies apkaimes nosaukums. Tika izveidota ceļojoša izstāde, ko vairākus mēnešus varēja aplūkot RCB filiālbibliotēkā “Zemgale”. Skolēnu pētnieciskie un radošie darbi, fotogrāfijas veidoja interesantu stāstu (plašāku aprakstu var lasīt RCB izdevuma “Jaunās Vēstis” Nr. 4. (oktobris): http://www.rcb.lv/UserFiles/File/Jaunas_Vestis/2014/JV_2014_N4_okt.pdf). Projekts tika turpināts ar Atgāzenes izpētes pārgājienu un izpētes plenēriem.

Ekskursijas pa bibliotēkas apkaimi, kas sagatavotas, izmantojot bibliotēkas novadpētniecības krājuma materiālus, ir kļuvušas par daudzu bibliotēku ikdienu. Tā RCB Pieaugušo literatūras nodaļa 2014.gadā sagatavoja un novadīja piecas ekskursijas par tematu „Pirmā pastaiga pa Vecrīgu” Latvijas skolu skolēniem. RCB Imantas filiālbibliotēkā joprojām ir ļoti populāri digitālie ceļojumi, veidotas vairākas jaunas PowerPoint prezentācijas, piemēram, „Pārdaugavas salas”, „Aizraujošais digitālais ceļojums par Rīgu”. RCB Bolderājas filiālbibliotēkas apmeklētāju vidū atzinību izpelnījās tematisks pasākums „Daugavgrīva Rīgas kultūrvīdē” un tematiskas ekskursijas „Brīvības cīņu

vieta – Bumbu kalns” uz Bumbu kalnu. RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkas lasītāji piedalījās RCB filiālbibliotēkas „Rēzna” organizētajā novadpētniecības ekskursijā, savukārt RCB filiālbibliotēkas „Rēzna” – RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkas organizētajā ekskursijā. RCB Ilģuciema filiālbibliotēka izstrādājusi maršrutu „Dižkoki Ilģuciemā”, turklāt ekskursijas laikā veikta 14 dižkoku fotografēšana, foto saglabājot bibliotēkas kolekcijā.

Novadpētniecības krājuma papildināšana un apkopošana

RCB un filiālbibliotēku novadpētniecības krājums tika papildināts ar jauniem dokumentiem.

RCB struktūrvienībās pārskata gadā tika turpināta periodisko izdevumu izpēte, jaunieguvumu, dāvinājumu izpēte un atlase novadpētniecības krājumam, kopiju sagāde no izdevumiem, kas neatrodas bibliotēkā, izmantojot RCB vienoto krājumu un LNB piedāvājumu. Bibliotēkas ieguvušas unikālus dokumentus no iedzīvotāju personiskajiem arhīviem. Papildināts novadpētniecības fotogrāfiju un atmiņu pierakstu krājums. Tas paveikts, rīkojot akcijas, kopīgi izstaigājot novadu, uz klausot atmiņas, fotografējot, zīmējot. Bibliotēku novadpētniecības krājums papildināts ar stāstiem. Galvenais šajā darbā, kā atzīmē daudzas bibliotēkas, bija sistemātiskums un vispusīgu uzziņu avotu izmantošana. Tā RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka vismaz reizi ceturksnī pārskata datubāzes, interneta resursus un LNB digitālo periodikas krājumu, lai atlasītu materiālus, kuri var noderēt novadpētniecības krājumam. Vērtīgākie materiāli tiek izdrukāti un ievietoti novadpētniecības mapēs. RCB filiālbibliotēkas „Pūce” darbinieki regulāri fotografēja pašlaik notiekošo apkaimes pārveidi, lai pēc parka izveides būtu hronoloģiska šī notikuma liecība. RCB Bišumuižas darbiniekiem, piedaloties pasākumos, veltītiem Katlakalna baznīcas 220.jubilejai, izdevies papildināt novadpētniecības krājumu ar materiāliem par baznīcu un draudzi.

Pārskata gadā RCB Šampētera filiālbibliotēkai savas fotogrāfijas atsūtīja lasītāja Jana Zara, kura parasti mēro ceļu no Kalnciema ielas tilta līdz lielveikalam „Spice”. Tas ir ceļš, ko katru dienu vēro tie, kuri no lidostas „Rīga” dodas uz centru. Fotogrāfijās attēlotas gan pievilcīgas, gan bēdīgas ainas. RCB Šampētera filiālbibliotēkas darbinieki atlasīja lielu daļu fotogrāfiju un izveidoja prezentāciju „Kājāmgājēja piezīmes. No „Spices” līdz Margrietas ielai jeb ko redz Rīgas viesi...”. Tika sagatavota prezentācija „Šampēteris – Rīgas apkaime ar francisko nosaukumu”.

RCB filiālbibliotēka „Pūce”, gatavojoties RCB vienotās akcijas „Bibliotēka Rīgai” oktobra pasākumam „Pilsētas nami un ielas”, izstrādāja anketu „Pļavnieku mikrorajons”. Tās mērķis bija noskaidrot, cik labi bibliotekāri un lasītāji pazīst Pļavnieku apkaimi, tās infrastruktūru, vēsturi, apbūvi. Anketēšanā piedalījās 20 respondentu, apliecinot labas zināšanas raksturīgāko vietu un objektu atpazīšanā, bet vājākas zināšanas demonstrējot jautājumos par kādreizējiem ielu nosaukumiem un plānotajiem, bet nerealizētajiem projektiem.

Tradicionāli daļa novadpētniecības dokumentu tika apkopoti novadpētniecības mapēs. Joprojām diskutabls ir jautājums par novadpētniecības mapju izveidē ieguldītā lielā darba apjoma neatbilstību bibliotēkas apmeklētāju interesei par tām. Tomēr pārskata gadā mapju izmantošana ir palielinājusies. Mape ir tikai ērts un ierasts vienam tematam vai personai veltītu dažādu novadpētniecības dokumentu (rokrakstu, dokumentu kopiju, ielūgumu, vēstuļu, zīmējumu utt.) apkopošanas veids. Bibliotekāri tās aktīvi izmantoja, organizējot pasākumus, gatavojot prezentācijas. Piemēram, RCB Juglas filiālbibliotēkā turpināts veidot „Rokrakstu mapi”, kurā apkopoti gan bibliotēkai dāvināti rokrakstu paraugi, gan Viesu grāmatas ierakstu kopijas. Mapes ”RCB Ilģuciema filiālbibliotēka” jaunākā rubrika „Mūsu lasītāji” tika papildināta ar divu ilggadējo lasītāju atmiņām. RCB Bolderājas filiālbibliotēkā

Ļoti vērtīga ir mapē apkopotā informācija par bijušo bibliotekāru Induli Jūgu. RCB filiālbibliotēkā "Pūce" izveidota jauna novadpētniecības mape „Rīga - Pļavnieki - bērnu acīm”. Tajā apkopoti bērnu zīmējumi no izstādes „Mani Pļavnieki”. RCB Jaunciema filiālbibliotēkā tika papildinātas jau esošās mapes. Ieskenētas un no interneta vides iegūtas jaunas lasītāju piegādātas fotogrāfijas par Jaunciemu, kā arī materiāli par 7.pamatskolu. Pateicoties kolēģēm Dainai Ģeibakai un Mārai Grigorevskai, iegūtas arī skaistas fotogrāfijas, kuras atspoguļo mūsdienu Jaunciema ikdienu. RCB Daugavas filiālbibliotēkā izveidotas piecas jaunas novadpētniecības mapes: politiķei Solvitai Āboltiņai, aktierim Vilim Daudziņam, hokejistam Jānim Spruktam, diriģentam Intam Teterovskim, politiķim Robertam Zilem. RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā izveidotas trīs novadpētniecības mapes, no kurām viena veltīta Rīgas Cirka direktorei Lolitai Lipinskai. Realizējot sadarbību ar centru „Koka Rīga”, RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkas novadpētniecības mapes papildinātas ar materiāliem par I.B.Fišeru un viņa Aizkalnes muižziņu.

Bibliotēkas vēsture tiek regulāri papildināta, dokumentējot (aprakstot, fotografējot, filmējot) ikdienas notikumus bibliotēkā, pierakstot atmiņu stāstus. Tiek veikts darbs bibliotēku vēstures izpētē, meklējot līdz šim nezināmus faktus, kā arī vācot mutvārdu vēsturi, uzklusot pensionēto bibliotēku darbinieku un lasītāju atmiņu stāstus.

Ikvienas bibliotēkas vēsturē spilgts notikums ir tās jubileja. Lai notiktu šādi pasākumi, tiek veikts rūpīgs ikdienas bibliotēkas vēstures izpētes darbs. Rezultāts – kopīgi vienojoši sirsnīgi kopā būšanas svētki bibliotēkas darbiniekiem (t.sk. bijušajiem) un bibliotēkas lasītājiem, iespēja pateikties sadarbības partneriem.

Pārskata gadā RCB Ķengaraga filiālbibliotēka atzīmēja bibliotēkas 20 gadu jubileju. Programmas muzikālo daļu sagatavoja Latgales priekšpilsētas mūzikas un mākslas skola, kā arī bibliotēkas lasītāji. Tika izveidots grāmatu „koks”, kurā lasītāji mēneša laikā iekāra mazu grāmatiņu ar ierakstiem par savu mīļāko grāmatu. Bibliotēkas jubilejas viesi svētku dienā varēja ierakstīt arī savas mīļākās grāmatas nosaukumu. RCB Šampētera filiālbibliotēka atzīmēja 105.jubileju. Tika izveidota prezentācija „Pieci gadi otrajā simtgadē”, kurā 105 slaidos tika atklāti svarīgākie un interesantākie notikumi bibliotēkas dzīvē.

RCB Imantas filiālbibliotēkas vēsture tiek papildināta, aprakstot, fotografējot ikdienas notikumus. Bibliotēkas nedēļas laikā tradicionāli tika demonstrēti fotomateriāli par bibliotēkas vēsturi. Bibliotēkā skatāma pastāvīga foto izstāde „RCB Imantas filiālbibliotēkas vēsture”, kura ik gadu tiek papildināta ar jauniem materiāliem.

RCB ārējais apkalpošanas punkts „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS vāc un apkopo materiālus gan par bibliotēkas, gan par slimnīcas vēsturi un šodienu. Pārsvārā novadpētniecības materiāli tiek popularizēti oktobrī, kad BKUS tiek svinēta dzimšanas diena un rīkotas Atvērto durvju dienas, kuru ietvaros slimnīcu apmeklē bērni no Latvijas skolām. Pārskata gadā notikušas 18 ekskursijas, kuru laikā bērniem īpaši akcentēta novadpētniecības izstāde. Uzsākta sadarbība ar rakstnieku Māri Bērziņu, kura topošā romāna notikumu fonā atspoguļota arī tā laika Bērnu slimnīca. Rakstnieks savā darbā izmantojis bibliotēkas novadpētniecības materiālus. 2014.gadā tika organizēta tikšanās ar bijušo BKUS direktoru Dzintaru Mozgi, kurš savulaik slimnīcas vēsturei pievērsis lielu uzmanību, publicējot grāmatu „Laime kalpot bērniem”. Bibliotēkas novadpētniecības kolekcijā tika iegūts jauns fotoalbums, kurā atspoguļota BKUS vēsture. Fotogrāfijās vērojama slimnīca no tās pirmsākumiem, pirmās Latvijas Republikas laikā un padomju laikā.

Pārskata gadā bibliotēkas vēsturi fotogrāfijās veidoja arī RCB Daugavas filiālbibliotēka, dokumentējot svarīgākos bibliotēkas pārceļšanas, remontēšanas un iekārtošanas posmus. Unikālas fotogrāfijas no lasītājas un kādreizējās iedzīvotājas, horeogrāfes Ramonas Galkinas saņēma RCB filiālbibliotēka „Avots”. Tajās redzama daļa no 2. stāva iekārtojuma – unikāls, grezns kamīns, kas atradies bibliotēkā līdz 1965. - 1967. gadam, kad bibliotēkā izmitinātie iedzīvotāji tika pārvietoti uz citām dzīves vietām. Pēc tam telpas tika remontētas un pielāgotas bibliotēkas vajadzībām. Greznais kamīns tika iznīcināts, bet unikālās, gluži nejauši iegūtās fotogrāfijas papildina informāciju par bibliotēkas kādreiz izsmalcināto interjeru.

Mutvārdu vēsture ir kļuvusi par vienu no bibliotēku novadpētniecības darba virzieniem. To veicinājis arī UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas (LNK) tīkls „Stāstu bibliotēkas”. 2014.gadā, līdztekus RCB Bišumuižas filiālbibliotēkai, projektā dalību sekmīgi uzsāka vēl divas RCB struktūrvienības. RCB Pieaugušo literatūras nodaļā tika izkeltas vairākas literatūras un mākslas izstādes par Rīgu, organizēti pasākumi ar rīdziniekiem, kuri pētī Rīgas un t.sk. Brīvības ielas vēsturi, notika ilggadējas VEF darbinieces V.Popovas atmiņu grāmatas „Tikšanās kaleidoskops” prezentācija.

Vērtīgs ieguldījums novadpētniecības materiālu klāsta paplašināšanā bija arī RCB Torņakalna filiālbibliotēkas iesaistīšanās UNESCO LNK tīklā „Stāstu bibliotēkas”. 2014.gadā bibliotēkā notika vairākas tikšanās, kuru rezultātā papildinātas novadpētniecības mapes. Pasākumā „Kādas fotogrāfijas stāsts” tika izvērtētas fotogrāfiju konkursā „Mans Torņakalns” iesniegtās fotogrāfijas, kā arī uzklauti stāsti, kas saistīti ar konkrēto fotogrāfiju. Fotogrāfijas ieskenētas un kopā ar nelielu aprakstu saglabātas apkaimes vēsturei. Lielu ieguldījumu Torņakalna novadpētniecības materiālu sagādāšanā veica ilggadējā bibliotēkas lasītāja Vita Neimane, ar kuras starpniecību pārskata gadā izdevās iepazīties ar Annelīsi Leflēras kundzi, kuras bērnība pagāja Torņakalnā, bet šobrīd viņa dzīvo Vācijā. Stāstījums par A.Leflēru, kā arī avižu raksti par viņu tagad glabājas RCB Torņakalna filiālbibliotēkas novadpētniecības krājumā.

Vecākā UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas (LNK) tīkla „Stāstu bibliotēkas” dalībniece RCB – Bišumuižas filiālbibliotēka – piedalījās VSKB (Vadošā specializētā konstruktoru biroja) dibināšanas piecdesmitgades atzīmēšanas pasākuma organizēšanā. Pasākums bija kupli apmeklēts, jo šī iestāde ilgus gadus bija nozīmīga vismaz diviem tūkstošiem apkaimes iedzīvotājiem. No iedzīvotājiem saņemtās 150 fotogrāfijas bija pamats bibliotēkārū veidotai slaidrādei, kas, pasākuma laikā demonstrēta, rosināja atmiņu stāstus vairāku stundu garumā, turklāt pasākuma norise tika dokumentēta.

RCB ārējais apkalpošanas punkts „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS turpina aicināt bērnus rakstīt stāstu/eseju par interesantiem piedzīvojumiem un atgadījumiem slimnīcā. Lai iesaistītu bērnus, tiek veikts individuāls darbs. Nākotnē bibliotekāri plāno šos stāstus publicēt brošūras veidā.

Draudi RCB un filiālbibliotēku novadpētniecībai

Bibliotēkārū lielā darba slodze, bet dažās bibliotēkās arī personāla trūkums, neļauj iepilnnot vajadzīgo laiku novadpētniecības ikdienas darba sistemātiskai veikšanai. Novadpētniecības darba kvalitāti ietekmē arī bibliotēkārū darba apstākļi. Grūti nodrošināt labu darba kvalitāti, ja bibliotēkas telpas ir tik mazas, ka nav iespējams koncentrēties novadpētniecības darba veikšanai, nepietiek vietas novadpētniecības krājuma atklāsmēi.

Sadarbība ar citām bibliotēkām, iestādēm

Pārskata gadā pozitīvi vērtējams LNB ieguldījums Latvijas bibliotēku novadpētniecības darba pilnveidē. Nozīmīgs gada notikums bija LNB Bibliotēku attīstības institūta (BAI) Bibliotēku konsultatīvā centra, Letonikas un Baltijas centra un Dobeles novada Centrālās bibliotēkas rīkotā novadpētniecības konference „Novadpētniecības jaunās dimensijas atmiņu institūciju sadarbībā”. Konferencē piedalījās RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Inta Sallinene. Darba gaitā tika gūtas jaunas idejas, kā arī raisījās pārdomas par bibliotēku novadpētniecības darba misiju mainīgajā pasaulē. Bibliotēku novadpētniecība nav vienādojama pēc standarta definīcijām, jo katrai bibliotēkai tā vienmēr būs ar savdabīgiem akcentiem, ar dzīves un vietējo apstākļu izdarītām korekcijām novadpētniecības darba teorijā un metodikā. Tāpēc ļoti nozīmīga konferences daļa bija savstarpēja pieredzes apmaiņa un diskusijas. Pievienotā konferences vērtība - iespēja iepazīt Dobeles novada Centrālās bibliotēkas darbu, Dobeles Novadpētniecības muzeja ekspozīciju, Zemgali un zemgaliēšus.

Novadpētniecības konferencē „Novadpētniecības jaunās dimensijas atmiņu institūciju sadarbībā”
(foto: Inta Sallinene)

Novadpētniecības jomā RCB turpināja sadarbību ar LNB Mācību centru. RCB galvenā speciāliste Inta Sallinene papildināja lekciju kursu „Bibliotēku novadpētniecības darbs”. Pārskata gadā šīs lekcijas tika nolasītas Jēkabpils novada bibliotekāriem.

Nozīmīgs informācijas avots RCB novadpētniecības darba pilnveidei ir LNB Bibliotēku un informācijas zinātņu lasītava. Tā ir laba teorētiska un praktiska novadpētniecības darba bāze ikvienam novadpētniekam. Noderīgi ir krājuma jaunieguvumu saraksti un apskati, kā arī lasītavas darbinieku konsultācijas.

Pārskata gadā tika uzsākta RCB sadarbība ar Daugavpils novada Mācību un informācijas centru. Pēc centra vadītājas Terēzijas Ūbeles uzaicinājuma RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Inta Sallinene iepazīstināja Daugavpils novada bibliotekārus ar novadpētniecības darba aktualitātēm un RCB novadpētniecības darba pieredzi.

Pārskata gadā RCB un filiālbibliotēkas ir devušas savu ieguldījumu augstskolu novadpētniecības kursu apgūšanā. RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” kļuvusi par novadpētniecības darba mācību ekskursiju bāzi bibliotēku novadpētniecības kursa apguvei LU (kursa vadītāja – docente Daina Pakalna) un LKA Latvijas Kultūras koledžas (LKK) (kursa vadītāja – Inta Sallinene) studentiem. RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” vadītāja Lolita Grahojska un bibliotēkas kolektīvs ne tikai iedvesmoja studentus, bet arī nodemonstrēja praktiski un sniedza padomus, kā efektīvi pētīt savas bibliotēkas vēsturi un kā veikt novadpētniecības darbu tā, lai iegūtu nozīmīgus rezultātus.

LKA Latvijas Kultūras koledžas studenti RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”

LKK studenti apmācību kursa „Novadpētniecības darba teorija un prakse” ietvaros arī individuāli apmeklēja un pētīja RCB un vairāku filiālbibliotēku novadpētniecības darba pieredzi, kas palīdzēja izstrādāt novadpētniecības tematikas studiju darbus. Interesantu prezentāciju par RCB Ilģuciema filiālbibliotēkas novadpētniecības darbu, bibliotēkas novadpētniecības krājumu, uzsverot unikālos šī krājuma materiālus, sagatavoja LKK Bibliotēkzinātnes un informācijas studijas programmas 2.kursa studente Daina Valeine. Par RCB filiālbibliotēkas „Avots” novadpētniecības darbu prezentāciju sagatavoja 3.kursa studente Ilze Pakārkle, kura sava kursa darba izstrādei izmantoja RCB un RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” novadpētniecības darba pieredzi. Novadpētniecības darba pieredzi studenti guva arī RCB Bolderājas, Ziemeļblāzmas, Grīziņkalna filiālbibliotēkā.

Tādējādi RCB un filiālbibliotēku novadpētniekiem bija iespēja saskatīt savas bibliotēkas novadpētniecības darba sasniegumus un problēmas topošo bibliotēku darba speciālistu skatījumā.

RCB galvenā speciāliste Inta Sallinene iepazīstināja LU bibliotēkzinātnes un informācijas specialitātes studentus ar RCB un filiālbibliotēku novadpētniecības darba galvenajiem virzieniem un paveikto.

Secinājumi

Pārskata gadā pieaudzis sabiedrības pieprasījums un interese par bibliotēku novadpētniecības darbu. Novadpētniecības darbs RCB un filiālbibliotēkās kopumā vērtējams kā veiksmīgs. Bibliotēku novadpētnieki ir ieguvuši jaunas zināšanas un prasmes. Novadpētniecības krājums papildināts ar jauniem dokumentiem, marķēts ar RCB uzlīmēm, sakārtots un pārskatāmi izvietots. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tā izmantošanas aktivitāte ir pieaugusi.

Novadpētniecības pasākumi lielākoties raisījuši interesi apmeklētājos. Bibliotēku novadpētniecības darbs ieguvis plašāku adresātu loku, ir veicinājis sabiedrības integrāciju, patriotisko audzināšanu.

PROJEKTIZSTRĀDE

2014.gadā tika sagatavoti pieci projektu pieteikumi, no kuriem tika atbalstīti divi.

RCB pieteikums Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) un LNB kultūras projektā „**Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās**”, ko finansē Valsts Kultūrkapitāla fonds (VKKF), guva atbalstu un RCB saņēma trīs projektā apstiprinātās informācijas resursu kolekcijas komplektus (171 eksemplāru) par kopējo summu **1330,65 EUR**.

Projekta realizācijā piedalījās RCB un 6 filiālbibliotēkas. Tā kā tika saņemti vairāki kolekcijas komplekti, projektu varēja realizēt vairākās struktūrvienībās vienlaikus.

Saņemtie informācijas resursi tika apstrādāti KAN. Kolekcijas veidoja ceļojošās izstādes RCB un filiālbibliotēkās ar nelieliem krājumiem: RCB Jaunciema, Biķernieku, Bišumuižas, Mežciema filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Pūce” un „Zvirbulis”. Interesenti ne tikai varēja iepazīties ar kolekcijas informācijas resursiem, bet iepazīties ar recenzijām, intervijām ar autoriem, citu lasītāju atsauksmēm, citātiem. Papildinformācijas apzināšana un atlase bija visu projektā iesaistīto RCB struktūrvienību kopdarbs. Visi ceļojošās izstādes eksemplāri tika izsniegti lasīšanai mājās.

2014.gada 27.novembrī RCB notika ceļojošās izstādes atklāšana RCB, bet informatīvi pasākumi ar fragmentu skaļo lasīšanu, kolekcijas grāmatu apskatiem, kā arī informatīvu plakātu izplatīšanu notika arī filiālbibliotēkās un to sadarbības iestādēs. Analizējot izsniegumu, jākonstatē, ka īpaša lasītāju interese vērojama par projekta kolekcijas oriģinālliteratūras darbiem.

Pēc projekta realizācijas kolekcijas informācijas resursi tiks izmantoti RCB vienotā krājuma ietvaros.

VKKF daļēji tika atbalstīts RCB projekta pieteikums **„Pieci rakstnieki bibliotēkā”**. Apstiprinātais finansējums – **300 EUR**. Projektā tika plānotas latviešu rakstnieku vizītes RCB un filiālbibliotēkās, kuru laikā autori tiktos ar lasītājiem, iepazīstinot ar savu daiļradi un atbildot uz jautājumiem. Tādējādi, lasītāji vairāk uzzinātu par rakstnieku personību, viņu skatījumu uz literatūru un dzīvi.

Realizējot projektu saskaņā ar apstiprināto finansējumu, RCB Imantas filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā „Vidzeme” ar lasītājiem tikās Dace Judina, bet RCB un Imantas filiālbibliotēkā – Edvīns Raups.

Dace Judina RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”. Edvīns Raups RCB
(foto: Daiga Bērziņa)

Atbalstu neguvušie projekti 2014.gadā: RCB mobilitātes projekts „Jauni pakalpojumi publiskajās bibliotēkās”, iesniegts Nordplus Pieaugušo izglītības programmā; RCB projekts „Lasi bibliotēkā!”, iesniegts VKKF; RCB mācību mobilitātes projekts „Modernas publiskās bibliotēkas darbs ar krājumu – Čīrihes pieredze”, iesniegts ES izglītības, mācību, jaunatnes un sporta programmā Erasmus+.

RCB kā partnerinstitūcija piedalās „Nordplus” Pieaugušo izglītības programmas mobilitātes projektā „Late Life Learning – Discovering the Pathways for Cooperative Partnerships” („Senioru mācības – atklājot ceļus savstarpējai partnerībai”), kura koordinētājs ir Lietuvas NVO „Utena Third Age University” (Lietuva). Projekta realizācija uzsākta 2014.gadā; tā ilgs līdz 2015.gada maijam.

RCB ārējā apkalpošanas punkta „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS bibliotekāro darbinieku ideju par rokdarbnieču piesaisti jaunu pārvalku radīšanai punktā esošajiem datorkrēsliem uzklusēja nodibinājums „Bērnu slimnīcas fonds”, sagatavojot un iesniedzot projektu uzņēmumam „Otra puse”. Projekts tika atbalstīts un realizēts laikā no janvāra līdz maijam, noslēguma pasākumā pulcējot vienkopus uz radošo darbnīcu dalībniekus, atbalstītājus un slimnīcas pacientus. Projekta realizācijā piedalījās RCB ārējā apkalpošanas punkta „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS bibliotekāres.

METODISKĀ UN KONSULTATĪVĀ DARBA UN SADARBĪBAS RAKSTUROJUMS

Metodiskais un konsultatīvais darbs RCB

Metodiskais, konsultatīvais un informatīvais atbalsts ir viens no RCB Bibliotēku dienesta Metodiskās nodaļas, kā arī KAN un Automatizācijas nodaļas uzdevumiem. 2014.gadā šo RCB struktūrvienību speciālisti:

- Apmeklēja RCB struktūrvienības, lai pārraudzītu, konsultētu vai praktiski palīdzētu bibliotekāro darba procesu veikšanā; konsultēja pa tālruni vai ar e-pasta starpniecību (darbs ar lasītāju grupām, dokumentu sagatavošana akreditācijai, darbs ar krājumu un saņemšanas/norakstīšanas dokumentu sagatavošana, bibliotekārā darba uzskaitē, informācijas meklēšana datubāzēs, novadpētniecības materiālu atlase, kārtošana un ierakstu ievadīšana novadpētniecības datubāzē, ierakstu veidošana piekomplektēšanas datubāzē u.c.).
- Piedalījās „Rīgas Centrālās bibliotēkas krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcijas 2014. – 2018.gadam” izstrādē.
- Izstrādāja metodiskos materiālus un instrukcijas:
  - Metodisko vēstuli Nr.1. „Par Rīgas Centrālās bibliotēkas vienoto lasītāja karti”,
  - Metodisko vēstuli Nr.2. „Darbs ar RCB blogu bērniem <http://bibliotekaberniem.rcb.lv>”,
  - Metodisko vēstuli Nr.3. „Par krājuma inventarizācijas veikšanu sistēmā ALISE” (sagatavoja – RCB Automatizācijas nodaļas galvenā speciāliste-tīkla administratore Lelde Vilka),
  - Metodisko materiālu „Citādā saskarsme: leteikumi sekmīgam bibliotekārās apkalpošanas darbam ar invalīdiem un personām ar funkcionāliem traucējumiem” (sagatavoja – RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Ingūna Stranga),
  - „Instrukciju krājuma automatizētai inventarizācijai Rīgas Centrālajā bibliotēkā”,
  - Norādījumus par darba veikšanu BIS ALISE pēc jaunāku versiju instalēšanas (veica RCB Automatizācijas nodaļas galvenā speciāliste-tīkla administratore Lelde Vilka).
- Lai informētu bibliotekārus par darbu ar bērniem un jauniešiem aktualitātēm, RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Ingūna Stranga sagatavoja šādus materiālus:
  - “Rīgas Centrālās bibliotēkas pasākumi bērniem un jauniešiem”, publicēts RCB informatīvā izdevuma „Jaunās Vēstis” 2014.gada Nr.2.:
http://www.rcb.lv/UserFiles/File/Jaunas_Vestis/2014/Jaunas_Vestis_Nr2_2014.pdf,

- „RCB un tās filiālbibliotēku izveidotie materiāli darbam ar bērniem”, „Pusaudži vērtē bibliotēku krājumu: Aptaujas dati” un „Bibliotēkas lietotāju izpēte”; visi publicēti RCB informatīvā izdevuma „Jaunās Vēstis” 2014.gada Nr.3.: http://www.rcb.lv/UserFiles/File/Jaunas_Vestis/2014/Jaunas_Vestis_Nr3_2014.pdf,
- „Pasākums bērniem Vērmanes dārzā ”Nāc un piedalies!””, publicēts RCB informatīvā izdevuma „Jaunās Vēstis” 2014.gada Nr.4. (oktobris):
http://www.rcb.lv/UserFiles/File/Jaunas_Vestis/2014/JV_2014_N4_okt.pdf
- Gada laikā veica novadpētniecības datubāzes ierakstu rediģēšanu.
- Veica starptautisko un nacionālo lasīšanas veicināšanas programmu ”Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa”, LNB lasīšanas veicināšanas programma ”Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” organizēšanu, koordinēšanu, vadību RCB.
- Izstrādāja projekta pieteikumu kultūras projektu konkursam „Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās” un vadīja tā realizāciju RCB.
- Veica RCB radošo aktivitāšu bērnu svētkos Vērmanes dārzā koordinēšanu un vadību.
- Veidoja RCB tīmekļa vietnes www.rcb.lv un bloga bērniem <http://bibliotekabērniem.rcb.lv/> saturu, kā arī strādāja pie RCB sociālajos tīklos izveidoto profilu satura uzturēšanas.
- Gada nogalē sagatavoja „Kalendāru bibliotēkām”, kurā atspoguļoti svarīgākie notikumi un jubilejas nākamajā gadā, kā arī notikumi, kas saistīti ar Rīgas attīstību.
- Piedalījās RCB prezentāciju sagatavošanā.
- Sagatavoja rakstus „RCB Gadagrāmatai, 2013”.
- Veica ikmēneša RCB pasākumu plānu apkopošanu.
- Darbojās RCB Komplektēšanas padomē, RCB krājumu komisijā, krājumu inventarizācijas komisijā.
- Gada sākumā RCB periodisko izdevumu datubāzē veica datu ievadi par 2014.gadā RCB abonēto periodiku.
- Gada nogalē veica centralizētu periodikas pasūtīšanu RCB struktūrvienībām.
- Piedalījās darba grupās par RCB Daugavas filiālbibliotēku Aviācijas ielā 15 tās remonta, mēbeļu nodrošinājuma un norāžu sistēmas izstrādes laikā.
- Izstrādāja evakuācijas plānus sešām RCB struktūrvienībām.
- Veica uzziņu darbu, sagatavojot informāciju par RCB iesniegšanai pašvaldībā, LNB, LR KM.

Sadarbība ar Latvijas Republikas Kultūras ministriju

2014.gadā LR KM Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļa ir organizējusi atkārtotu akreditāciju 5 RCB filiālbibliotēkām. Pēc akreditācijas pārbaudes bibliotēkām piešķirts vietējas nozīmes bibliotēkas statuss.

LR KM Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļa sniedz konsultācijas, aktuālu informāciju bibliotēkas darbības sekmīgai nodrošināšanai. Nodaļas darbinieki regulāri apmeklē RCB struktūrvienības un piedalās bibliotēkas organizētajos vietējas nozīmes un starptautiskos pasākumos.

RCB direktore ir Latvijas Bibliotēku padomes locekle.

RCB direktore Dzidra Šmita un direktora vietniece Doloresa Veilande ir Bibliotēku akreditācijas Publisko bibliotēku akreditācijas apakškomisijas locekles.

Sadarbība ar Latvijas Nacionālo bibliotēku un Latvijas Bibliotekāru biedrību

RCB izmanto LNB sagatavoto nacionālo bibliogrāfiju, datubāzes un citu profesionālo informāciju. RCB speciālisti piedalās LNB organizētajās darba grupās, semināros un konferencēs, atbalsta LNB aktivitātes un akcijas, izmanto SBA un SSBA pakalpojumus. RCB un tās filiālbibliotēkās bibliotekārajā darbā tiek izmantots LNB sastādītais „Kalendārs bibliotēkām”.

RCB direktora vietniece Doloresa Veilande darbojas Muzeju, arhīvu un bibliotēku darba standartizācijas tehniskajā komitejā (MABSTK).

Izstāde „Latvijas mazās gaismas pils” LNB

No 28.augusta līdz 18.septembrim LNB Mezonīna vestibīlā bija aplūkojama izstāde „Latvijas mazās gaismas pils”, kurā starp pārējām gaismas pilīm bija redzama arī Rīgas Centrālā bibliotēka, RCB filiālbibliotēka „Avots”, RCB Imantas filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”. Izstādei ir veltīts katalogs, kur līdzās fotogrāfijām ir arī stāsti par katru no bibliotēkām.

RCB bibliotekāri atsaucās piedāvājumam un ekskursijās apmeklēja LNB jauno ēku.

Pārskata gadā RCB darbinieki piedalījušies vairākos LNB rīkotajos profesionālās pilnveides pasākumos:

- 19. februārī RCB direktore Dzidra Šmita, direktora vietniece Doloresa Veilande, Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa un galvenā speciāliste Ingūna Stranga piedalījās LNB Bibliotēku attīstības institūta organizētajā Latvijas pašvaldību publisko bibliotēku apaļā galda diskusijā par 2013.gada svarīgākajiem notikumiem, aktualitātēm un darba problēmām. Diskusijā piedalījās arī Krāslavas, Kuldīgas, Ludzas, Preiļu un Saldus reģionu galveno bibliotēku, LR KM, LNB, SIA „Tieto Latvia” u.c. pārstāvji.
- 23.aprīlī RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Aiga Balode piedalījās seminārā „Digitālās kolekcijas, digitalizācija un autortiesības”, ko organizēja LU Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa un LNB BAI Bibliotēku konsultatīvais centrs.
- 21.maijā RCB direktora vietniece Doloresa Veilande un RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa piedalījās Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru sanāksmē, kas notika Rīgā, LNB jaunajā ēkā.
- 28.maijā RCB direktora vietniece Doloresa Veilande, RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa un galvenās speciālistes Ingūna Stranga, Gida Zepkāne, Zinta Geršmane un Aiga Balode piedalījās Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārā, ko organizēja LNB BAI Bibliotēku konsultatīvais centrs.

- 22.septembrī RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Ingūna Stranga piedalījās informatīvā seminārā „Izglītības tendences Latvijā un pasaulē”.
- 25.novembrī RCB direktore Dzidra Šmita un direktora vietniece Doloresa Veilande piedalījās Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru sanāksmē, kas notika LNB.
- 14.oktobrī LNB notika seminārs publisko bibliotēku krājuma komplektēšanas speciālistiem, kurā piedalījās RCB KAN vadītāja Ineta Kaļķe.
- 3.decembrī RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa un galvenās speciālistes Zinta Geršmane un Aiga Balode piedalījās Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārā, ko organizēja LNB BAI Bibliotēku konsultatīvais centrs.
- 10.decembrī RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Ingūna Stranga piedalījās seminārā bibliotekāriem un pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem “Sāksim ar pašiem mazākajiem”: Starta lasīšanas veicināšanas programmai “Grāmatu starts”.

LNB Mācību centra rīkotajos profesionālās pilnveides nodarbībās piedalījās šādi pārstāvji:

- 4.februārī „Pozitīvās psiholoģijas izmantojums bibliotēkā” – RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Ingūna Stranga.
- 6.-7.oktobrī „Elektronisko informācijas resursu komplektēšana” – RCB KAN vadītāja Ineta Kaļķe.
- 28.oktobrī „Autortiesības bibliotēku darbā” – RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa.
- 29.oktobrī „Fotogrāfijas pamati” un 5.novembrī „Fotoattēlu pēcapstrāde” – RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Aiga Balode un sabiedrisko attiecību vadītāja Daina Ģeibaka.
- 31.oktobrī un 6.novembrī „Pasākumu veiksmīgas norises nosacījumi” – RCB Pieaugušo literatūras nodaļas galvenās bibliotekāres Gunta Ozola un Santa Rukmane.
- 5.novembrī „Izstāžu darbs bibliotēkā” – RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Gida Zepkāne.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Inta Sallinene jau vairākus gadus ir LNB Mācību centra lektore. Arī 2014.gadā RCB Bibliotēku dienesta galvenās speciālistes Ingūna Stranga un Gida Zepkāne piedalījās LNB 240 stundu profesionālās pilnveides studiju programmas īstenošanā, novadot nodarbības „Krājuma kārtojums” un „Krājuma popularizēšana” (Gida Zepkāne, LNB telpās) un „Lasītāju apkalpošana un reģistrācija” un „Lasītāju grupas. Mērķauditorijas” (Ingūna Stranga, RCB filiālbibliotēkas „Pārdaugava” telpās).

RCB atbalstīja akciju „Gaismas ceļš – Grāmatu draugu ķēde”.

RCB darbinieki „Grāmatu draugu ķēdē” (foto no personīgajiem arhīviem)

2014.gadā RCB darbinieki piedalījušies diskusijklubā „Gūtenberga galaktika” sēdēs.

Par sadarbību novadpētniecības darbā skatīt pārskata sadaļu „Novadpētniecība”.

Sadarbībā ar LNB BAI Konsultatīvo centru veikta izdevniecības „Grāmatu Draugs” grāmatu piekomplektēšana H.Rudzīša lasītavas izveidei.

RCB ārējā apkalpošanas punkta „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS Ilze Marga iesaistījās LNB organizētajā projektā – karnevāla gājienā bērniem „Gribu iet uz bibliotēku!”, uzņemoties projekta saskaņošanas darbus Rīgas Domē, pašvaldības policijā u.c. atbildīgajās institūcijās.

RCB ir Latvijas Bibliotekāru biedrības institucionālais biedrs. RCB darbinieki piedalījās LBB 11.kongresā un citos organizētajos pasākumos. Līdz maijam RCB direktora vietniece Doloresa Veilande darbojās LBB valdē.

Sadarbība ar „Kultūras informācijas sistēmu centru” (skat. arī pārskata sadaļu „Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums”)

Kompānija Microsoft kopā ar „Gates Global Libraries” fondu (sadarbībā ar „Kultūras informācijas sistēmu centru”) sniedz atbalstu RCB un tās filiālbibliotēkām, dāvinot Microsoft jaunāko programmatūru un licences.

Sadarbība projekta „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” realizācijā: Rubricon enciklopēdiju datubāzes, EBSCO datubāzes izmantošana, datubāzes „NOZARE.LV” abonēšana; „LETONIKA.LV” datubāzes un Lursoft datubāzes „Laikrakstu bibliotēka” izmantošana, kā arī vairāku datubāzu bezmaksas izmēģinājumi.

KISC Atbalsta dienests nodrošina RCB publiskā tīkla uzturēšanu, ar tīklu saistīto tehnisko iekārtu apkopi, sniedz informatīvos pakalpojumus.

Konsultatīvā darba nodrošināšanai RCB Bibliotēku dienests saņēma lietošanā portatīvo datoru.

Sadarbībā ar KISC RCB organizēja pasākumus ikgadējā E-prasmju nedēļā bibliotekāriem un lietotājiem.

RCB bibliotekāri piedalījās mācību moduļa „Saišu koks” pilottestēšanā un novērtēšanā.

3.aprīlī RCB filiālbibliotēkā „Avots” viesojās „Reading and Writing Foundation” direktore Ilona Kiše (Ilona Kish) un Bila un Melindas Geitsu fonda bibliotēku projektu koordinatore Latvijā Līga Kursīte.

Lai veicinātu datubāzu izmantošanas efektivitāti, RCB un tās filiālbibliotēku darbiniekiem bija iespēja pilnveidot zināšanas KISC organizētos mācību semināros: „Elektroniskā vide un e-pakalpojumi” (12.03.2014); „Datubāzu Lursoft un Letonika piedāvājums bibliotēkām” (21.05.2014); „EBSCO datu bāzes” (08.04.2014.), kā arī 19.martā KISC rīkotajā seminārā „Datu bāzu aktualitātes un funkcionalitāte” (Emerald, Cambridge University Press, IOP Publishing) (Daiga Bērziņa, Ineta Kaļķe, Gida Zepkāne).

Sadarbība ar SIA Tieto Latvia

Visa gada garumā tika veiktas konsultācijas ar SIA Tieto Latvia speciālistiem par programmas nepilnībām un neskaidriem jautājumiem. Konsultācijas bija par cirkulācijas jautājumiem (informācijas resursu izsniegšana, rezervēšana), lasītāju ievietošanu rindā, plaukta indeksiem, atskaišu veidošanu. Tikšanās ar SIA Tieto Latvia speciālistiem notika arī RCB struktūrvienībās (RCB Imantas, Grīziņkalna, Sarkandaugavas filiālbibliotēkā, filiālbibliotēkā „Pārdaugava”), speciālistiem iepazīstoties ar konkrēto RCB filiālbibliotēku darbu, uzklusot bibliotēku darbinieku problēmas darbā ar BIS ALISE un vēlmes sistēmas uzlabošanai. Vairāki ieteikumi jau tikuši realizēti jaunākajās BIS ALISE versijās.

RCB piedalījās aptaujā, novērtējot Tieto Latvia produktus un pakalpojumus.

Sadarbība ar citām iestādēm (skat. arī pārskata sadaļu „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”).

15.janvārī RCB telpās bibliotekāriem notika grāmatas „1918.-1920.gads Latvijas Republikas Pagaidu valdības sēžu protokolos, notikumos, atmiņās” apskats un tikšanās ar grāmatas veidotājiem.

18.martā RCB KAN bibliotekāri apmeklēja Rīgas Stradiņa Universitātes bibliotēkas filiāles Medicīnas izglītības tehnoloģiju centru. Apmeklējuma laikā tika apzināts šajā filiālē piedāvātā krājuma apjoms, dažādība un specifika, lai noskaidrotu, cik plaši nepieciešams komplektēt RCB filiālbibliotēkas „Pārdaugava” krājumu medicīnas nozarē.

16.aprīlī RCB direktora vietniece Doloresa Veilande piedalījās RCB ceļojošās fotoizstādes „Viena diena bibliotēkas dzīvē” (fotogrāfs Valters Poļakovs) atklāšanā Salaspils novada bibliotēkā.

24.aprīlī RCB notika fokusgrupas diskusija par lietotāju datorapmācībām RCB, ko sava bakalaura darba pētījuma ietvaros organizēja LU Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas studente Maruta Laģe. Diskusijā piedalījās RCB darbinieki: Gunta Ozola (Pieaugušo literatūras nodaļa), Jānis Apse (filiālbibliotēka „Vidzeme”), Viola Bruce (filiālbibliotēka „Pārdaugava”), Kristīne Bondare (Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka) un Aiga Balode (Bibliotēku dienests).

RCB Bibliotēku dienesta speciālisti
Kuldīgas Galvenajā bibliotēkā

29.maijā RCB Bibliotēku dienesta un Sabiedrisko attiecību nodaļas speciālisti apmeklēja Kuldīgas Galveno bibliotēku.

11.jūnijā RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa un galvenā speciāliste Zinta Geršmane piedalījās konferencē "Par digitālo fiziskajā – bibliotēka kā saskarne", ko organizēja Gētes institūts Rīgā sadarbībā ar LNB.

27.jūnijā RCB direktore Dzidra Šmita un direktora vietniece Doloresa Veilande piedalījās renovētās un paplašinātās Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas filiālbibliotēkas „Libris” atklāšanā.

13.augustā RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa un galvenā speciāliste Ingūna Stranga piedalījās Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas un Latvijas Samariešu apvienības rīkotajā seminārā “Digitālās tehnoloģijas aprūpei un senioru dzīves kvalitātes uzlabošanai” (par seminārā dzirdēto skat. Ingūnas Strangas rakstā „Novēcot ar cieņu: digitālo prasmju apmācību projekti senioriem Latvijā”, kas publicēts RCB izdevumā „Jaunās Vēstis” Nr.4. (oktobris):

http://www.rcb.lv/UserFiles/File/Jaunas_Vestis/2014/JV_2014_N4_okt.pdf.

19.septembrī RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Ingūna Stranga piedalījās seminārā – apaļajā galdā ES Mūžizglītības programmas “Erasmus+” projektu īstenotājiem, kuru organizēja „Baltic Bright” mācību un konsultāciju centrs sadarbībā ar LNB.

12.novembrī RCB filiālbibliotēku „Avots” apmeklēja Jelgavas zinātniskās bibliotēkas direktores vietniece, novada pašvaldību bibliotēku metodiskā darba vadītāja Dzintra Punga kopā ar bibliotekārēm no Jelgavas un novada bibliotēkām.

4.decembrī RCB bibliotekāri piedalījās Baltijas Datoru akadēmijas rīkotajā seminārā „21.gadsimta IKT bibliotēkā”.

SIA „Izglītības un attīstības centra „EGO”” rīkotajos izglītības semināros piedalījās šādi RCB pārstāvji:

- 3.novembrī „Ceļš uz „grūto klientu” apkalpošanu” – RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Ingūna Stranga, Pieaugušo literatūras nodaļas vadītāja Iriša Arāja un filiālbibliotēkas „Vidzeme” galvenā bibliotekāre Anna Kusiņa.
- 8.decembrī „Verbālā un neverbālā saskarsme” – RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Ingūna Stranga. RCB Pieaugušo literatūras nodaļas, Bišumuižas un Torņakalna filiālbibliotēku bibliotekārie darbinieki piedalījās UNESCO LNK tīkla „Stāstu bibliotēkas” pasākumos – semināros, vasaras skolā u.c. Par pieredzēto vasaras nometnē var lasīt RCB Torņakalna filiālbibliotēkas un filiālbibliotēkas „Zemgale” vadītāja p.i. Sanitas Goldšmites rakstā „Arī tas ir darbs bibliotēkā – „Stāstu bibliotēku” vasaras skola Ventspilī”, kas publicēts RCB izdevuma „Jaunās Vēstis” 2014.gada Nr.4. (oktobris): http://www.rcb.lv/UserFiles/File/Jaunas_Vestis/2014/JV_2014_N4_okt.pdf.

RCB ir prakses vieta LU un LKK profesionālo mācību programmu studentiem, kā arī atbalsta topošo speciālistu studijas, piedaloties anketēšanā. Vairākas RCB filiālbibliotēkas atsevišķos jautājumos konsultējušas apkaimes mācību iestāžu bibliotekārus (RCB Čiekurkalna, Jaunciema filiālbibliotēka).

Pārrobežu sadarbība

27.martā mācību brauciena ietvaros RCB apmeklēja jauno bibliotekāru delegācija no Ukrainas. Viesi apmeklēja RCB filiālbibliotēku „Avots” un „Vidzeme”, kā arī devās ekskursijā pa Vecrīgu.

Ar Maiju Berndtsoni un Matsu Ostromu tiekas
Dzidra Šmita un Doloresa Veilande

1.aprīlī RCB viesojās Helsinku pilsētas bibliotēkas (Somija) eksdirektore Maija Berndtsone (Maija Berndtson) un Jēvles (Gavle, Zviedrija) Kultūras pārvaldes priekšnieks Mats Ostroms (Mats Ostrom). Viņu vizītes mērķis bija apkopot materiālus rakstam par abu 2014. gada kultūras galvaspilsētu – Umeo un Rīgas – bibliotēkām, tostarp arī RCB statusu un aktivitātēm īpašajā kultūras gada kontekstā. Izveidotais raksts tika publicēts Zviedrijas profesionālajā izdevumā „Biblioteksbladet”.

16.maijā RCB apmeklēja Umeo (Zviedrija) pašvaldības administrācijas un bibliotēku pārstāvji. RCB tīkla struktūru un attīstību viesiem prezentēja RCB direktore Dzidra Šmita.

14.maijā RCB viesojās grupa Viru novada (Igaunija) bibliotekāru. Ar stāstījumu par RCB viesus iepazīstināja RCB direktora vietniece Doloresa Veilande, kā arī Igaunijas kolēģi ekskursijas laikā iepazīnās ar RCB nodaļu Brīvības ielā 49/53 darbu.

No 21. līdz 25.maijam RCB direktore Dzidra Šmita piedalījās IFLA Prezidenta sanāksmē „Strong Libraries – Strong Societies: Impact of Libraries on Society” („Spēcīgas bibliotēkas – spēcīga sabiedrība: bibliotēku ietekme sabiedrības attīstībā”).

No 14. līdz 20.jūnijam RCB ārējā apkalpošanas punkta „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS vadītāja Ilze Marga projekta „Cycling for Libraries - Baltic Star” (“Brauciens par bibliotēkām - Baltijas zvaigzne”) ietvaros piedalījās velobraucienā par bibliotēkām no Preiļiem (Latvija) līdz Kauņai (Lietuva) un Lietuvas bibliotēku asociācijas rīkotajā konferencē Kauņā. Ilze Marga ne tikai piedalījās braucienā, bet veica arī pasākuma koordinatora Latvijā funkcijas.

No 15. līdz 23.augustam RCB direktora vietniece Doloresa Veilande piedalījās IFLA kārtējā ģenerālkonferencē – pasaules bibliotekāru kongresā „Libraries, Citizens, Societies: Confluence for Knowledge” („Bibliotēkas, pilsoņi, sabiedrības: zināšanu saplūšana”) Lionā (Francija).

RCB viesi no Ukrainas un Umeo

No 1. līdz 7.septembrim RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa un RCB Pieaugušo literatūras nodaļas galvenā bibliotekāre Santa Rukmane „Nordplus” projekta „Late Life Learning – Discovering the Pathways for Cooperative Partnerships” („Senioru mācības – atklājot ceļus savstarpējai partnerībai”) ietvaros kopīgi ar delegātiem pārstāvjiem no Utenas (Lietuva), Lidčēpingas (Zviedrija) un Pērnavas (Igaunija) piedalījās pieredzes apmaiņas braucienā uz Pērnavu.

No 28. līdz 31.oktobrim RCB direktore Dzidra Šmita ES struktūrfondu 3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” starpreģionu sadarbības programmas „INTERREG IV C 2007. – 2013. gadam” apstiprinātā projekta “INNOCRAFTS” (PVS ID 2951) ietvaros, kura vadošais partneris ir Florences Kultūras, tūrisma un sporta departaments, piedalījās starptautiskā projekta „INNOCRAFTS” kārtējā sanāksmē Florencē (Itālijā).

No 10. līdz 16.novembrim RCB direktore Dzidra Šmita un RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa „Nordplus” projekta „Late Life Learning – Discovering the Pathways for Cooperative Partnerships” („Senioru mācības – atklājot ceļus savstarpējai partnerībai”) ietvaros kopīgi ar delegātiem pārstāvjiem no Utenas (Lietuva), Lidčēpingas (Zviedrija) un Pērnavas (Igaunija) piedalījās pieredzes apmaiņas braucienā uz Lidčēpingu, apmeklējot pilsētas bibliotēku un iestādes, kuras savā darbībā realizē senioru atbalstu un mācības.

No 20. līdz 22.novembrim RCB direktore Dzidra Šmita un RCB direktora vietniece Doloresa Veilande piedalījās Ūmeo pilsētas bibliotēkas un kultūras centra atklāšanas pasākumā Ūmeo (Zviedrija) Eiropas kultūras galvaspilsētas 2014 programmas ietvaros.

No 3. līdz 5.decembrim RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Inta Sallinene un galvenā speciāliste Gida Zepkāne „Nordplus” projekta „Late Life Learning – Discovering the Pathways for Cooperative Partnerships”

(„Senioru mācības – atklājot ceļus savstarpējai partnerībai”) ietvaros piedalījās pieredzes apmaiņas braucienā uz Utenas pilsētas bibliotēku (Lietuva).

BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

RCB filiālbibliotēku izvietojums Rīgas pilsētā tiek attīstīts atbilstoši koncepcijai „Par Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku tīkla optimizācijas plānu 2010.gadam”, kas apstiprināta ar RD lēmumu, un „Rīgas Centrālās bibliotēkas stratēģiskajam plānam 2010.-2015.gadam”. Lai gan RCB filiālbibliotēkas izvietotas samērā vienmērīgi, taču vairākās apkaimēs, kā piemēram, Ziepniekkalnā, Dreiliņos, Bergos nav pieejami bibliotēkas pakalpojumi.

Telpas labā stāvoklī:

- RCB 2.,6.un 7. stāvā, Brīvības ielā 49/53;
- Filiālbibliotēkā „Avots”, Stabu ielā 64;
- Biķernieku filiālbibliotēkā, Burtņieku ielā 37;
- Bišumuižas filiālbibliotēkā, Bauskas ielā 180;
- Imantas filiālbibliotēkā, Slokas ielā 161 korp.1;
- Grīziņkalna filiālbibliotēkā, Alauksta ielā 10;
- Jaunciema filiālbibliotēkā, Gailiņu ielā 5;
- Šampētera filiālbibliotēkā, Lielirbes ielā 6;
- Filiālbibliotēkā „Vidzeme”, Brīvības gatvē 206;
- Filiālbibliotēkā „Zemgale”, Graudu ielā 59;
- Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā, Ziemeļblāzmas ielā 36;
- Čiekurkalna filiālbibliotēkā (privātīpašumā), Čiekurkalna 1.garā līnija 64;
- Filiālbibliotēkā „Kurzeme” (privātīpašumā), Jūrmalas gatvē 78d;
- Filiālbibliotēkā „Pārdaugava”, Dzirciema ielā 26;
- Filiālbibliotēkā „Strazds” (jārenovē 1.stāva telpas; pašreiz veikta logu nomaiņa), Kvēles ielā 15/18.
- Daugavas filiālbibliotēka, Aviācijas ielā 15 (bibliotēka renovēta 2014.gadā), plānots atvērt lasītājiem 2015.gada aprīlī.

RCB filiālbibliotēku telpas apmierinošā stāvoklī:

- Mežciema filiālbibliotēkā (atrodas skolā), Hipokrāta ielā 29;
- Filiālbibliotēkā „Pūce” (atrodas skolā), A.Saharova ielā 35.

RCB filiālbibliotēkas, kuru telpām nepieciešams kosmētiskais remonts:

- Juglas filiālbibliotēka, Brīvības ielā 430a;
- Sarkandaugavas filiālbibliotēka, Aptiekas ielā 14;
- Torņakalna filiālbibliotēka (valsts īpašumā), Indriķa ielā 8a;
- Ilģuciema filiālbibliotēka, Lidoņu ielā 29.

RCB filiālbibliotēkas, kuru telpām nepieciešama renovācija:

- Bolderājas filiālbibliotēka, Gaigalas ielā 3;
- Ķengaraga filiālbibliotēka, Maskavas ielā 271a;
- Pļavnieku filiālbibliotēka, Salnas ielā 8 (jārenovē arī 1.stāva telpa 38m² platībā);
- Filiālbibliotēka „Rēzna”, Lomonosova ielā 14.

Filiālbibliotēkai „Zvirbulis” Lapu ielā 24 nepieciešamas pilnīgi jaunas telpas.

Vienkāršās renovācijas projekti izstrādāti jau 2009.gadā RCB Bolderājas, Ķengaraga, Pļavnieku filiālbibliotēkai un filiālbibliotēkai „Rēzna”.

Pārskata gadā par RCB budžeta līdzekļiem tika veikti telpu uzturēšanas remontdarbi RCB sekretariātā un 7.stāva darbinieku telpā, 2.stāva gaitenā telpās Graudu ielā 59 un Pļavnieku filiālbibliotēkā.

RCB Daugavas filiālbibliotēkas iekārtošana Aviācijas ielas 15 telpās

RD ĪD veicis renovācijas darbus telpās Aviācijas ielā 15, kur 2015.gadā darbu uzsāks RCB Daugavas filiālbibliotēka.

RD ĪD nodrošinājis jaunas ieejas un piebraucamo ceļu izbūvi RCB Jaunciema filiālbibliotēkai.

BIBLIOTĒKAS PERSONĀLS

2014.gada beigās RCB strādāja 263 darbinieki, no kuriem 187 bija bibliotekārie darbinieki (175 – pilna laika slodzes darbinieki, 10 strādāja pusslodzi, 2 – ¼ slodzes). 187 bibliotekārie darbinieki RCB strādāja pamatdarbā. No 263 darbiniekiem 235 ir sievietes (89.35%) un 28 vīrieši (10.65%). Darbinieku sadalījums pēc vecuma: līdz 19 gadiem – 1 (0.38%); 20-24 gadi – 8 (3.04%); 25-39 gadi – 40 (15.21%); 40-59 gadi – 156 (59.32%), no 60 gadiem – 58 (22.05%).

Personāla mainība:

Atlaistie darbinieki 2014.gadā		
Atlaišanas iemesls	Atlaisto darbinieku skaits	
	Kopā	No tiem bibliotekāri
Darbinieka uzteikums	13	8
Darbinieka un darba devēja vienošanās	4	2
Uz noteiktu laiku noslēgta darba līguma izbeigšanās	2	0
Nav izturēts pārbaudes laiks	0	0
Darbinieku skaita samazināšana	0	0
Darbinieka nāve	1	0
Kopā	20	10

Personāla mainība (visādu iemeslu dēļ) attiecībā uz darbinieku kopskaitu 2014.gadā bija 7.60%.

2014.gadā pieņemti 15 darbinieki, no kuriem 10 bija bibliotekārie darbinieki.

Bibliotekāro darbinieku izglītība:

doktors (citā jomā)	1
akadēmiskais maģistrs (citā jomā)	2
akadēmiskais bakalaurs (citā jomā)	1
profesionālais maģistrs	15
profesionālais maģistrs (citā jomā)	6
profesionālais bakalaurs	15
profesionālais bakalaurs (citā jomā)	6
augstākā izglītība	7
augstākā izglītība (citā jomā)	37
pirmā līmeņa augstākā profesionālā izglītība	8
pirmā līmeņa augstākā profesionālā izglītība (citā jomā)	2
otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība	12
vidējā profesionālā izglītība	43
vidējā speciālā	3
vidējā speciālā (citā jomā)	4
arodizglītība	3
vispārējā vidējā	22

RCB savu darbību realizē atbilstoši Bibliotēku likumam, Latvijas Republikas Darba likumam, Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam, Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem, Rīgas Centrālās bibliotēkas Nolikumam (apstiprināts Rīgas domē 26.07.2011., Nr.141) un šādiem saistošiem dokumentiem: Rīgas Centrālās bibliotēkas Darba kārtības noteikumi (apstiprināti 22.12.2006.); Rīgas Centrālās bibliotēkas Darba koplīgums (noslēgts starp RCB direktori un RCB darbinieku arodbiedrību 18.12.2006.); kā arī saskaņā ar amatu aprakstiem un instrukcijām.

Četras RCB filiālbibliotēkas vadītājas vada divas filiālbibliotēkas: filiālbibliotēka „Avots” + Biķernieku filiālbibliotēka, Torņakalna filiālbibliotēka + filiālbibliotēka „Zemgale”, Čiekurkalna filiālbibliotēka + Jaunciema filiālbibliotēka, Juglas filiālbibliotēka + Mežciema filiālbibliotēka. RCB filiālbibliotēkas „Rēzna” vadītāja vada filiālbibliotēku un ārējo apkalpošanas punktu Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem rīdniekiem.

RCB realizētajā darbinieku rotācijā, noteiktu laiku strādājot citā RCB struktūrvienībā, 2014.gadā piedalījās RCB Daugavas filiālbibliotēkas bibliotekārie darbinieki, kā arī Bibliotēku dienesta galvenais speciālists.

Balva „Baltais zvirbulis” –
Guntai Ozolai

Septembrī RCB un tās filiālbibliotēku darbinieki, kuri 2014.gadā atzīmēja nozīmīgu darba vai dzīves jubileju, devās ekskursijā uz Cēsīm, apmeklējot Cēsu Vēstures un mākslas muzeju.

Apbalvojumi un pateicības

RD IKSD Gada balvu „Baltais zvirbulis” par ieguldījumu RCB kā Eiropas līmeņa publiskās bibliotēkas tēla veidošanā saņēma RCB Pieaugušo literatūras nodaļas galvenā bibliotekāre Gunta Ozola.

Oktobrī RCB saņēma RD IKSD Sporta un jaunatnes pārvaldes pateicības rakstu par atsaucību, radošumu un ieguldījumu krāšņajā 15.jubilejas pasākumā „Nāc un piedalies!”, kas 6.septembrī notika Vērmanes dārzā un kurā piedalījās RCB Bērnu

literatūras nodaļas, RCB filiālbibliotēkas „Rēzna”, „Zemgale” un Imantas un Sarkandaugavas filiālbibliotēkas darbinieki.

RCB saņēma nodibinājuma Rīga2014 un Mākslinieciskās padomes pateicību par veiksmīgu sadarbību Eiropas kultūras galvaspilsētas gada sagatavošanā un norisē 2014.gadā.

Pateicību RCB filiālbibliotēkas ”Pārdaugava” vadītājai Intai Eglītei un visam kolektīvam par atsaucību, piedāvājot telpas un laipni uzņemot LNB Mācību centra 240 stundu profesionālās pilnveides programmas "Informācijas un bibliotēku zinību pamati" dalībniekus un pasniedzējus, kā arī pateicību par iespēju programmas dalībniekiem veikt prakses uzdevumus RCB pauda LNB Mācību centrs.

Pateicību par iespēju izmantot RCB Repozitārija Apmaiņas fondu paudušas vairākas Latvijas pagastu bibliotēkas.

Darbinieku profesionālā pilnveide

2014.gadā RCB darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumi notika profesionālās pilnveides programmas ietvaros, sadarbībā ar citām institūcijām un pārrobežu sadarbības ietvaros (skat. pārskata sadaļu „Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums”).

Finansējums personāla attīstībai: komandējumiem – 6 577 EUR, vieslekciju apmaksai – 295 EUR, darbinieku dalībai profesionālās pilnveides pasākumos – 1076 EUR.

RCB bibliotekārajiem darbiniekiem tika organizētas šādas nodarbības:

- 14.janvārī par vienoto lasītāja karti RCB un sagatavoto metodisko vēstuli bibliotekārajiem darbiniekiem stāstīja RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa
- 16.janvārī lekcija „Pasākumi bērniem: problēmas un risinājumi” (2 akadēmiskās stundas), vieslektors – Arnis Miltiņš, RD IKSD Kultūras pārvalde (KP).
- 3.aprīlī lekcija „Metodiski ieteikumi bibliotēkas vēstures izpētei” (2 akadēmiskās stundas), vieslektore – Jana Dreimane, LNB.
- 15.maijā lekciju „Novadpētniecības darbs Latvijas bibliotēkās: pieredze, aktualitātes, problēmas, risinājumi. RCB novadpētniecības datubāzes novitātes” nolasīja RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Inta Sallinene un Zinta Geršmane.

RCB darbinieki Latvijas Nacionālā arhīva bibliotēkā (foto: Inta Sallinene) un LNB

- 25.septembrī RCB darbinieki mācību ekskursijā apmeklēja Latvijas Nacionālā arhīva (LNA) bibliotēku. Par gūtajiem iespaidiem LNA bibliotēkā var lasīt Intas Sallinenes rakstā „Latvijas Nacionālā arhīva bibliotēka

Pelēko mūku aizsardzībā”, kas publicēts RCB izdevuma „Jaunās Vēstis” 2014.gada Nr.4.(oktobris): http://www.rcb.lv/UserFiles/File/Jaunas_Vestis/2014/JV_2014_N4_okt.pdf.

- 9.oktobrī par pieredzēto Pērnavā (Igaunija) Nordplus mobilitātes projekta „Late Life Learning – Discovering the Pathways for Cooperative Partnerships” („Senioru mācības – kopīgas partnerības attīstības ceļš”) ietvaros RCB bibliotekāriem stāstīja RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa un Pieaugušo literatūras nodaļas galvenā bibliotekāre Santa Rukmane.
- 28.oktobrī informācijas dienas ietvaros ar pārskatu par IFLA gadskārtējo kongresu: 80.IFLA ģenerālkonferenci un asambleju „Libraries, Citizens, Societies: Confluence for Knowledge” („Bibliotēkas, pilsoņi, sabiedrības: zināšanu saplūšana”) Lionā (Francija) RCB struktūrvienību vadītājus iepazīstināja RCB direktora vietniece Doloresa Veilande.
- 4.decembrī nodarbību „Mutvārdu vēsture” (5 akadēmiskās stundas) vadīja vieslektore: mutvārdu vēstures pētnieces Māra Zirņīte un Ieva Garda-Rozenberga.

Janas Dreimanes, Ivetas Krūmiņas, Māras Zirņītes un Ievas Gardas-Rozenbergas vadītās nodarbības

- 10.decembrī nodarbība „Diskusijas metode kā pasākumu forma” (3 akadēmiskās stundas), vieslektore – Ivetā Krūmiņa, LNB.
- 10.decembrī nodarbību „Nozīmīgākais latviešu jaunākajā mākslā” (3 akadēmiskās stundas) vadīja mākslas zinātniece Sarmīte Sīle.

Jauno bibliotekāru skola

Martā-aprīlī astoņiem RCB bibliotekārajiem darbiniekiem ar darba stāžu RCB 0-1 gads tika organizēts tradicionālais mācību kurss „Jauno bibliotekāru skola” par darba procesu organizēšanu RCB, bibliotekārā darba pamatiem un aktualitātēm. Nodarbības vada RCB Bibliotēku dienesta un Automatizācijas nodaļas speciālisti ar mērķi veidot piederības sajūtu RCB. Pilnu mācību kursu veidoja 36 akadēmiskās stundas un tā beigās ikviens jaunais darbinieks veica pārbaudes testu.

Lai profesionāli pilnveidotos, RCB bibliotekāri viesojas citās RCB struktūrvienībās, kā arī ar RCB direktora piekrišanu apmeklē dažādus kultūras pasākumus attīstības dienas ietvaros.

FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

2014.gada 3.martā apstiprinātais RCB pamatbudžets bija 2 605 056 EUR; saņemtā pašvaldības dotācija – 2 575 389 EUR. Salīdzinājumā ar 2013.gadu pašvaldības dotācija gada sākumā bija lielāka par 11 7447 EUR jeb 4.8%. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem tika plānoti 29 667 EUR apmērā. Tā kā šo ieņēmumu izpilde pirmajā pusgadā tika veiksmīgi realizēta, tika plānots ieņēmumu palielinājums par 2000 EUR, kas kopsummā veidotu 31 667 EUR lielus ieņēmumus par maksas pakalpojumiem. Taču šo ieņēmumu kopsumma 2014.gadā bija 31 060 EUR apjomā jeb 98.1% no plānotā.

2014.gada otrajā pusgadā tika piešķirti papildus līdzekļi 86 328 EUR apjomā; pieaugums veido 3.4%. Papildfinansējums tika paredzēts mēbeļu un aprīkojuma iegādei RCB Daugavas filiālbibliotēkai, kā arī telpu un zemes nomas Brīvības ielā 49/53 apmaksai.

No kopējiem izdevumiem bibliotēku darbības nodrošināšanai 88.3% izlietoti kārtējiem izdevumiem un 11.7% – kapitāliem izdevumiem. Kārtējo izdevumu lielākais īpatsvars ir darbinieku atalgojums un kopā ar valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un pabalstiem veido 81.7%. Pārējie kārtējie izdevumi – 18.3% (galvenokārt preses iegāde, telpu īre, apsaimniekošanas izdevumi, apkure, apgaismošana, preces un pakalpojumi). Grāmatu iegādei gada sākumā tika plānoti 211 824 EUR, kas, salīdzinot ar 2013.gadu, ir mazāk par 3.9%. Veicot iekšējos budžeta grozījumus, grāmatu iegādei papildus tika novirzīti līdzekļi 24 127 EUR apmērā, kas kopsummā ir 235 951 EUR, kā rezultātā, salīdzinot ar 2013.gadu, vērojams pieaugums 7% apmērā.

Periodikas iegādei gada sākumā tika plānoti 50 062 EUR (pieaugums par 12 054 EUR, salīdzinot ar 2013.gadu), taču, izmantojot iekšējās rezerves, preses iegādei 2014.gadā tika izlietoti 53 681 EUR.

Jākonstatē, ka līdzekļi informācijas resursu iegādei, salīdzinot ar 2013.gadu, pārskata gadā pieauguši par 15 673 EUR. Tādējādi finansējums grāmatu un citu informācijas resursu iegādei uz vienu pašvaldības iedzīvotāju bija 0,41 EUR.⁴

RCB finansējums nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu.

KOPDARBĪBA AR PAŠVALDĪBAS UN CITĀM INSTITŪCIJĀM. PUBLICITĀTE

Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām

RCB darba jautājumi 2014.gadā regulāri tika pārrunāti RD IKSD, RD IKSD KP, RD ĪP, kā arī skatīti RD Izglītības, kultūras un sporta lietu komitejā.

---

⁴ Atbilstoši LR Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem 2015.gada 1.janvārī Rīga dzīvo 698 086 iedzīvotāji.

Gada laikā notikušas regulāras tikšanās ar RD IKSD direktoru Gunti Helmani, RD IKSD KP priekšnieci Baibu Šmiti un RD IKSD galvenajiem speciālistiem.

Pašvaldības piešķirtās telpas Rīgā, Aviācijas ielā 15 RCB Daugavas filiālbibliotēkas vajadzībām, šo telpu renovācija, kā arī finansējums mēbeļu iegādei būtiski uzlabo RCB bibliotekārā pakalpojuma nodrošinājumu.

23.aprīlī RCB direktore Dzidra Šmita piedalījās diskusijā „Grāmatas un kultūrdialogs”, kas bija veltīta Pasaules grāmatu un autortiesību dienai un kuras laikā dalībnieki runāja par grāmatas lomu Rietumu kultūrā un tās devumu Latvijas kultūrtelpā - no vienas puses, izceļot grāmatu kā zināšanu un informācijas nesēju, no otras puses, uzsverot grāmatas lomu kultūru daudzveidības iepazīšanā. Diskusija notika Rīgā, NVO namā.

25.aprīlī RCB notika RD IKSD izdevuma „Baltais Zvirbulis. Gada balva kultūrā 2004 – 2014”, kas veltīta desmitgades labākajiem kultūras darbiniekiem, kuru vidū ir arī ne mazums bibliotekāru, atvēršanas svētki.

RCB direktore Dzidra Šmita un izdevuma „Baltais Zvirbulis. Gada balva kultūrā 2004 – 2014” redaktore Sarmīte Plūme grāmatas atvēršanas svētkos RCB

Labā sadarbība ar RD ĪD, RD Labklājības departamentu, RD Mājokļu un vides departamentu, RD ITC, RD Rīgas Austrumu izpilddirekciju.

RD Labklājības departamenta sadarbībā ar Latvijas Zilā krusta biedrību „Bāka” organizēto psiholoģisko lekciju ciklu „Personības attīstība un savstarpējās attiecības” apmeklēja RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Ingūna Stranga, noklausoties šādas lekcijas:

- 15.oktobrī „Jauniešu un pieaugušo efektīga komunikācija”, lektori: Krišjānis Zaremba, Kristīne Mozerte un Elīna Rotbaha-Zaremba.
- 22.oktobrī „Spēja rast personisku līdzsvaru starp garīgu un bioloģisku dzīvošanu pensijas vecumā”, lektori: Ivars Gaidis, Sandis Ratnieks un Aina Poiša.

Par lekcijās apgūto var lasīt Ingūnas Strangas sagatavotajā rakstā „Personības attīstība un savstarpējās attiecības: veiksmīgas komunikācijas priekšnoteikumi, kas publicēts RCB izdevuma „Jaunās Vēstis” 2014.gada Nr.5.(novembris): http://www.rcb.lv/UserFiles/File/Jaunas_Vestis/2014/JV_2014_N5_nov.pdf.

Par sadarbību ar RD ITC skat. pārskata sadaļā „Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums”.

Publicitāte

2014.gadā sabiedrisko attiecību un publicitātes jomā lielākā uzmanība tika pievērsta **informācijai par RCB sniegto pakalpojumu pieejamību ikvienam interesentam**. Īpaši tika popularizēti RCB jaunie pakalpojumi – vienotā lasītāja karte, iespēja izmantot autorizēto sistēmu „Mana bibliotēka”, tā dēvētās „klusās klavīres” CB 2.stāvā, bērnu

bloga jaunā versija u.c. RCB apmeklētāji vienmēr tika informēti, kur saņemt bibliotekāro pakalpojumu, ja uz laiku kādā RCB filiālbibliotēkā tas nebija pieejams. RCB kā klientorientētai informācijas, izglītības, kultūras un saskarsmes iestādei nozīmīgākie bija **informācijas resursus, lasīšanu un bibliotēku** popularizējoši pasākumi. RCB nodaļas un filiālbibliotēkas ir atpazīstamas arī kā tieši ar bibliotēkas pakalpojumiem un funkcijām nesaistītu **pasākumu norises vietas**.

RCB tēla veidošanas, publicitātes un sabiedrības informēšanas jomā strādā ikviens RCB bibliotekārais darbinieks, sākot ar administrāciju un sabiedrisko attiecību vadītāju, līdz pat katras Rīgas apkaimes filiālbibliotēkas darbiniekam.

RCB Sabiedrisko attiecību vadītāja Daina Ģeibaka strādāja pie daudzpusīgas informācijas sagatavošanas par nozīmīgākajiem RCB notikumiem, aktualitātēm, pakalpojumiem, kurā ietilpst paziņojumu presei veidošana un to nosūtīšana sabiedriskajiem medijiem, komunikācija ar mediju pārstāvjiem un interviju koordinēšanas darbs, komunikācija ar pasākumu rīkotājiem, ielūgumu tekstu sagatavošana, pasākumu potenciālo viesu adrešu noskaidrošana un elektronisko ielūgumu izsūtīšana, pasākumu fotografēšana, tekstuālo atskatu veidošana ievietošanai RCB tīmekļa vietnē un RCB informatīvajā izdevumā „Jaunās Vēstis”, fotogrāfiju atlase un apstrāde ievietošanai RCB tīmekļa vietnē un sociālajos portālos, informatīvo tekstu variēšana, piemērojot tos dažādām interneta vietnēm u.c.

Dainas Ģeibakas sagatavotie **paziņojumi presei** par nozīmīgākajiem notikumiem RCB regulāri tika nosūtīti ievietošanai RD IKSD KP mājaslapā (www.kultura.riga.lv) jaunumu sadaļā, kā arī Rīgas pašvaldības portālā (www.riga.lv) un Bibliotēku portālā. Informācija tika sūtīta arī Latvijas ziņu aģentūrai LETA, no kurienes tā nonāk plašsaziņas līdzekļu rīcībā, kā arī interneta portāliem *delfi.lv, apollo.lv, reitingi.lv, studentnet.lv, kasjauns.lv, easyget.lv, tvnet.lv, apkaimes.lv, nra.lv, la.lv, diena.lv, multinews.lv, mammamuntetiem.lv, 528.lv, zinasberniem.lv, skolas.lv* u.c., televīzijām (LTV, LNT, TV24,) un Latvijas Radio ziņu dienestiem, kā arī citiem plašsaziņas līdzekļiem (laikrakstiem *Diena, Neatkarīgā Rīta Avīze, Latvijas Avīze, Telegraf*).

Sabiedrības informēšanai interneta telpā tiek uzturēta un pilnveidota **RCB tīmekļa vietne** www.rcb.lv, kā arī **blogs Rīgas Centrālā bibliotēka bērniem**, kas 2014.gadā ieguva jaunu veidolu un adresi <http://bibliotekaberniem.rcb.lv>. Reizi mēnesī tīmekļa vietnē un bērnu blogā tiek ievietota apkopotā informācija par RCB nodaļās un filiālbibliotēkās organizētajiem pasākumiem un izstādēm. 2014.gadā interneta vietnes sadaļā *Aktuāli* publicēti vairāk nekā 200 informatīvi raksti par pasākumiem, izstādēm, u.c. aktualitātēm bibliotēku darbā, kā arī fotogalerijā ievietotas ap 90 galerijas. Kā tekstuāls apraksts parasti tiek ievietota informācija par gaidāmajiem pasākumiem, bet par notikušajiem pasākumiem tiek ievietotas fotogalerijas. RCB tīmekļa vietnē var iepazīties ar visiem 2014.gadā publicētajiem pasākumu aprakstiem, jo mājaslapā tiek veidots aktualitāšu arhīvs, kurā informācija tiek grupēta un ir ērti atrodamā pēc aktualitātes atspoguļošanas gada un mēneša.

RCB tīmekļa vietnes sadaļā *Publikācijas* ievietoti arī starptautisku nozares dokumentu „Viļņa galotnē vai paisuma pārsteigti?: Ceļvedis mainīgajā informācijas vidē: leskats IFLA „Ziņojumā par attīstības tendencēm”” un „Lionas deklarācijas par pieeju informācijai un attīstībai” tulkojumi.

RCB izveidoti arī **profili dažādos sociālajos tīklos** (facebook.com/RigaCB, draugiem.lv/rcb, twitter.com/RigaCB), kur tiek atspoguļota informācija par RCB un filiālbibliotēkām un ko uztur RCB Sabiedrisko attiecību vadītāja un Bibliotēku dienesta speciālisti. Darbs tiek veltīts arī komunikācijai ar sociālo tīklu apmeklētājiem, atbildot gan uz labvēlīgiem komentāriem, gan ne tik pozitīviem viedokļiem par bibliotēkas darbību.

RCB lapā draugiem.lv/rcb 2014. gadā ievietotas 75 fotogalerijas (1489 fotogrāfijas) un 286 „runā” ieraksti. Saskaņā ar lapas statistiku sekotāju skaits, salīdzinot ar 2013.gadu, ir pieaudzis par 42%, lapai gadā bijuši gandrīz 60 000 kopējo skatījumu. Publicētas arī 7 fotoreportāžas par vairāku apkaimju filiālbibliotēku (RCB filiālbibliotēku „Avots” un „Zvirbulis”, kā arī Jaunciema, Čiekurkalna, Šampētera, Bolderājas un Ķengaraga filiālbibliotēku) darbību.

RCB lapas facebook.com/RigaCB sekotāju skaits 2014.gadā ir dubultojies. Procentuāli 21% RCB fanu ir vecumā no 18 līdz 24, bet 34% vecumā no 25 līdz 34 gadiem, pārējās vecuma grupas nepārsniedz 10% līmeni. Kā liecina statistika, katras lapā ievietotās informācijas apmeklējumu skaitam gada garumā ir tendence pieaugt.

Protams, jāatzīst, ka RCB profilu apmeklējums dažādos sociālajos tīklos ir daudz zemāks nekā daudziem Latvijas iestāžu un institūciju profiliem, tomēr tam ir tendence pieaugt. Nākotnē jādome par sociālo tīklu piedāvātās reklāmas izmantošanas iespējām, lai palielinātu sekotāju skaitu un līdz ar informācijas apriti sabiedrībā, kas savukārt varētu palielināt RCB nodaļu un filiālbibliotēku klātienes apmeklējumu.

Turpināja iznākt RCB Bibliotēku dienesta sagatavotais **RCB informatīvais izdevums „Jaunās Vēstis”** (pieejams arī RCB tīmekļa vietnes sadaļā „Publikācijas”). Gada otrajā pusē, mainot izdevuma koncepciju, tajā tiek publicēta profesionālajā jomā aktuāla informācija un informācija par pasākumiem un aktualitātēm, kas nozīmīga visai RCB sistēmai. Atsevišķu filiālbibliotēku rīkoto pasākumu apraksti un fotogrāfijas tiek publicētas RCB tīmekļa vietnē un profilos sociālajos tīklos.

Akcijas „Bibliotēka Rīgai” vienotais noformējums

2014.gadā RCB un filiālbibliotēku pakalpojumu popularizēšanai tika izmantoti RCB Sabiedrisko attiecību nodaļas un Bibliotēku dienesta noformēšanas mākslinieces izstrādātie **vienotas formas informatīvās lapaņas un bukleti**, kas latviešu un krievu valodā izveidoti visām RCB filiālbibliotēkām un noformēti atbilstoši RD

korporatīvā stila prasībām. Plakāti un informācijas lapiņas par bibliotēkās notiekošajiem pasākumiem tiek sagatavoti visās filiālbibliotēkās un ir bibliotēku ikdienas darbs.

Iespēju robežās tika veidots **vienots bibliotēku telpu noformējums**: bibliotēku izkārtnes, informācija par darba laikiem, telpu norādes, informācija par pakalpojumiem, plauktu uzraksti, krājuma daļēji u.c. Vienotā stilā veidotais noformējums, pirmkārt, veido RCB kā vienotas iestādes tēlu, otrkārt, palīdz lasītājiem, kas apmeklē vairākas RCB filiālbibliotēkas, labāk orientēties bibliotēkas piedāvājumā. 2014.gadā labiekārtoto RCB filiālbibliotēku telpu norādes un daļa informatīvo uzrakstu RCB finansējuma iespēju robežās tika izgatavotas profesionālās firmās. Dažādu informatīvo norāžu un materiālu noformējumu bibliotēkām veidoja RCB Bibliotēku dienesta noformēšanas māksliniece vai bibliotēku darbinieki saviem spēkiem.

2014.gadā RCB rada iespēju iegādāties reklāmas suvenīrus: pildspalvas, atstarotājus, t-krekus, termokrūzes.

2014.gadā RCB nodaļas (2. un 6. stāvā), Daugavas, Imantas, Šampētera filiālbibliotēka un filiālbibliotēkas „Vidzeme”, „Pārdaugava” un „Avots” apmeklētāju informēšanai par bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, aktualitātēm un pasākumiem turpināja izmantot **informatīvos televizorus**.

Nozīmīgākie pasākumi, kas bija būtiski RCB kā vienotai sistēmai, 2014.gadā bija:

- RCB tīkla attīstības, bibliotēku iekārtošanas un pakalpojumu pieejamības un to popularizēšanas jomā nozīmīga bija **RCB filiālbibliotēkas „Avots” atvēršana pēc renovācijas februārī**. Rīdzinieku informēšanai par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem, bibliotēkas esošo lasītāju uzrunāšanai un jaunu lasītāju piesaistīšanai – šim nolūkam tika izstrādāti un sagatavoti dažādi publicitātes materiāli: buklets, informatīvas lapiņas, plakāti u.c. Raksturojot bibliotēku kā kultūras iestādi, bibliotēkas atklāšanā piedalījās vīru vokālais kvartets „Harmonija Rīgai”.
- **Ikgadējā Bibliotēku nedēļa aprīlī**, kuras temats, saskaņots ar akciju „Bibliotēka Rīgai”, bija „Bibliotēkas vizītkarte”.
- 25.aprīlī tika prezentēts **jauns RCB pakalpojums „klusās klavieres”** - instruments, kas darbojas arī bezskaņas režīmā.
- **Baltijas ceļa 25 gadu jubilejai veltītie pasākumi** augustā RCB, Torņakalna un Bišumuižas filiālbibliotēkā.
- 28.augustā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā tika atklāta **izstāde „Latvijas mazās gaismas pilis”**, kurā starp pārējām gaismas pilīm redzama arī **RCB, Imantas filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Avots”, un „Vidzeme”**. Izstādei ir veltīts katalogs, kur līdās fotogrāfijām ir arī stāsti par katru no bibliotēkām.
- 6.septembrī Vērmanes dārzā tika rīkoti tradicionālie **bērnu svētki „Nāc un piedalies!”**. Ar radošajām darbnīcām un informāciju par pilsētas bibliotēku tīkla pakalpojumiem bērnu svētkos piedalījās Rīgas Centrālās bibliotēkas, RCB Imantas un Sarkandaugavas filiālbibliotēkas, filiālbibliotēkas „Rēzna” un „Zemgale” darbinieki.
- 27.novembrī RCB tika atklāta LBB un LNB atbalstītā un VKKF finansētā kultūras **projekta „Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās” izstāde**.

- **Helmara Rudziša lasītavas atvēršana** RCB filiālbibliotēkā „Avots” un RCB darbinieku sagatavotā **bibliogrāfiskā rādītāja „Helmars Rudzītis un izdevniecības „Grāmatu draugs” darbība trimdā” prezentācija** sadarbībā ar Amerikas latviešu laikrakstu „Laiks” 11.decembrī.
- Gada nogalē tika izdota „**RCB gadagrāmata 2013**”, 12.decembrī notika tās atvēršanas svētki.
- RCB 2014.gadā **rīkoja akciju pieaugušajiem lasītājiem „Bibliotēka Rīgai”, kas bija veltīta Rīgai - Eiropas kultūras galvaspilsētai 2014**. Katrs mēnesis akcijā bija veltīts savam tematam: februāris - Fakti. Notikumi; marts - Teātris un kino; aprīlis - Bibliotēkas vizītkarte; maijs - Rīdzinieki; jūnijs - Zaļā Rīga; Jūlijs - Rīdzinieka brīvais laiks; augusts - Darbīgā Rīga; septembris - Literārā Rīga; oktobris - Pilsētas nami un ielas; novembris - Rīgas vēsture; Decembris - Māksla. Mūzika. Akcijas ietvaros bibliotēkas apmeklētājiem piedāvāja dažādus pasākumus, fotoizstādes un bibliotēkas materiālu izstādes, kas iepazīstināja ar Rīgas vietām, objektiem, notikumiem un cilvēkiem. Viennozīmīgi populārākā forma, ar ko RCB nodaļas un filiālbibliotēkas piedalījās akcijā, bija novadpētniecības materiālu izstādes, ar kurām bibliotēkas centās parādīt tieši savai apkaimei raksturīgo, īpašo un neatkārtojamo. Savu vietu akcijas ietvaros atrada fotoizstādes, daudzas no tām tapa sadarbībā ar fotokluba „Rīga” dalībniekiem, lasītāju radošo darbu un hobiju izstādes.

Akcijas ietvaros tika organizēti arī tematiski pasākumi, piemēram, vairāki no tiem bija veltīti Brīvības ielai:

- RCB februārī pasākumā „Brīvības ielas garumā” un RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” oktobrī pasākumā „Brīvības iela - Rīgas sirdsiela” viesojās raidījuma „Ielas garumā” vadītāja un producente Lilita Eglīte;
- Projekta „Radi Rīgu” ietvaros notika divas sarunas: janvārī publiskās debates „Brīvības ielas izvēle būt brīvai!” RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” un jūnijā „Brīvības ielas brīvības komplekts” RCB;
- oktobrī un novembrī divas tikšanās ar mākslas vēsturnieku Gunāru Armanu pasākumā „Brīvības iela cauri gadsimtiem” RCB.

Sarunas ar Gunāru Armanu un Lilitu Eglīti par Brīvības ielu

Turklāt RCB bija iesaistīta arī pilsētas mēroga Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas 2014 pasākumos:

- RCB filiālbibliotēka „Avots” 29.aprīlī piedalījās Jaunā teātra institūta organizētajā projektā „Deja tavā darbā”. Tajā laikmetīgās dejas horeogrāfi pievērsās dažādu profesiju ikdienas kustību izpētei, kur ierastie žesti un kustības kļuva par materiālu horeogrāfiskām frāzēm un par galvenajiem varoņiem kļuva konkrētu profesiju pārstāvji. Projektā piedalījās visas RCB filiālbibliotēkas „Avots” bibliotekāres;

- 17., 24. un 31.maijā RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” piedalījās biedrības „CKND” sadarbībā ar nodibinājumu „Rīga 2014” un Teikas skolām rīkotajos pagalma svētkos Brīvības gatves 365.mājas iekšpagalmā. Pasākuma mērķis bija vērst rīdzinieku uzmanību uz brīvā laika pavadīšanas iespējām ne vien Rīgas centrā, bet arī apkaimēs;

RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” aktivitātes Teikas pagalma svētkos

- Projekta „Kontrastainā Atgāzene” ietvaros organizētie pasākumi RCB filiālbibliotēkā „Zemgale” sadarbībā ar Mākslas izglītības centru „Trīs krāsas” un nodibinājuma „Rīga 2014” finansiālo atbalstu maijā (skat. arī pārskata sadaļu „Novadpētniecības darbs”);
- RCB filiālbibliotēka „Zvirbulis” bija iekļauta Papīra objektu festivāla objektu sarakstā. Kaut arī savā pirmreizējā krāšņumā japāņu arhitekta Tomomi Hajaši mākslas darbs pastāvēja neilgu laiku, daudziem cilvēkiem radās iespēja uzzināt par bibliotēkas esamību pilsētvidē (jūlijs).
- Laikmetīgās mākslas centrā kim? Spīķeros apskatāmā Dainas Taimiņas izstādē „Hiperboliskās plaknes un ilgtspējības tīkli” ar hiperboliskajiem tamborējumiem piedalījās RCB galvenās bibliotekāres Dzintras Ķēniņas vadītais tamborēšanas klubs „Radošie dzīpariņi” (oktobris – novembris).

Plašāku rakstu par RCB akciju „Bibliotēka Rīgai” plānots sagatavot publicēšanai „RCB gadagrāmatā 2014”.

2014.gadā RCB notikuši **1 922 pasākumi**, ko **apmeklējuši 37 842** interesenti (tajā skaitā tematiskie pasākumi, ekskursijas uz bibliotēku, bibliotekārās stundas, konkursi, lasītāju klubu pasākumi, tikšanās ar sabiedrībā populāriem cilvēkiem u.c. pasākumi visdažādākajām mērķauditorijām). Visvairāk pasākumu - **1488 jeb 77% no kopskaita - tika organizēti dažādām bērnu mērķauditorijām**, aktīva ir sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām, kuru audzēkņiem tiek organizēti bibliotēku un to sniegto pakalpojumu un lasīšanu popularizējoši un veicinoši pasākumi (skat. „Rīgas Centrālā bibliotēka: darba ar bērniem un jauniešiem 2014.gada pārskats”).

RCB nodaļu un filiālbibliotēku apmeklētāji varēja iepazīties ar **2 565 bibliotēkās organizētajām literatūras izstādēm, kā arī mākslas un dažādu radošo darbu izstādēm**. Literatūras izstādes tika veltītas svētkiem, kalendārajiem datumiem, ievērojamu cilvēku jubilejām, kā arī aktuāliem notikumiem Latvijā un pasaulē. Tika veidotas arī cikla izstādes, jaunieguvumu un novadpētniecības izstādes u.c.

RCB (Brīvības ielā 49/53) telpās notikušie pasākumi visdažādākajām mērķauditorijām aizgājušajā gadā pulcējuši vairāk nekā 5 800 interesentus.

- Bibliotēkā notika grāmatu prezentācijas, vairākas no tām rīkoja apgāds „Jumava”: Dantes Aligjēri „Dievišķās komēdijas” atkārtotā latviešu izdevuma prezentācija februārī, Rolandas Bulas grāmatas „Klusēšanas varā” prezentācija maijā, U.Stegera grāmatas „Ceļojums uz Tripiti” prezentācija jūnijā, vācu literatūras pēcpusdiena septembrī, Jura Lorenca grāmatas „Ceļojumu maģija” atvēršanas svētki decembrī u.c. Oktobrī notika Baibas Kranātes un Endrū Leitresa (Andrew Laitres, ASV) jaunā, meditācijai veltītā audio albuma „Ceļojuma balss” prezentācija, bet decembrī Elizabetes Ozolas grāmatas „Garīgi un praktiski padomi” prezentācija un ievads lekciju ciklā „Tavai veselībai un labsajūtai”, kura turpinājums paredzēts 2015.gadā.
- RCB 2014.gadā piedalījās UNESCO LNK tīklā “Stāstu bibliotēkas”. Projekta ietvaros notika tikšanās ar vēsturnieku Gunāru Armanu un ilggadīgās VEF darbinieces V.Popovas atmiņu grāmatas „Tikšanās kaleidoskops” prezentācija un atmiņu stāstījums.
- RCB galvenā bibliotekāre Renāte Krūma bija idejas autore interesantam un vistiešākajā veidā ar bibliotēkā pieejamajām grāmatām saistītam pasākumu ciklam „Gandrīz ideāla grāmata” – tie bija literatūras klasiķu darbu lasījumi. Cikla ietvaros tika lasīti 10 par pasaules literatūras klasiku kļuvuši darbi: Džeroma Deivida Selindžera „Uz kraujas rudzu laukā”, Salmana Rušdi „Zeme zem viņas kājām”, Umberto Eko „Rozes vārds”, Dž.Apdaika „Īstvikas raganas”, Frensisa Skota Ficdžeralda „Lielais Getsbijs”, Džordža Orvela „Dzīvnieku ferma”, Kurta Vonnegūta „Lopkautuve Nr.5”, Ēriha Marijas Remarka „Triumfa arka”, Džona Faulza „Kolekcionārs”, Teodora Draizera „Amerikāņu traģēdija”.
- Interesanti pasākumi, kas notika RCB, bija Latvijas Nacionālā kultūras centra rīkotā pašdarināto tērpu skate „Radošais nemiers” ar devīzi „Rīgas modes atkal modē!” (maijs), tiešām lielu interesi raisīja brīvmūrniecībai veltītais lekciju cikls (oktobris - novembris) un Laimdotas Ruģēnas veidotā izstāde „Brīvmūrniecība no sākotnes līdz mūsdienām”.

„Gandrīz ideālu grāmatu” lasa Renāte Krūma

Eiropas dienas koncerts un „Harmonija Rīgai” koncerts RCB

- Bibliotēkas telpās notika arī koncerti: Eiropas dienas svētku koncerts „Vienoti un dažādi”, kura programmā bija ES valstu dziesmas un dejas mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu dalībnieku izpildījumā (maijs), vīru vokālā kvarteta „Harmonija Rīgai” uzstāšanās, jauno mūziķu ansambļa „Runājošās stīgas” koncerts, Starptautiskā mūzikas centra „Jaunie talanti” organizētie koncerti, kuros piedalījās studenti no Latvijas, Krievijas, Vācijas, Japānas, lībiešu dziesmu ansambļa „Līvlist” koncerts u.c.
- RCB turpināja vadīt ekskursijas „Pirmā pastaiga pa Vecrīgu” RCB viesiem, kā arī Latvijas skolu audzēkņiem.
- Divas reizes mēnesī bibliotēkā notika tamborēšanas klubiņa „Radošie dzīpariņi” nodarbības galvenās bibliotekāres Dzintras Ķēniņas vadībā.
- Decembrī bibliotēkā pirmo reizi notika projekta „Latviešu valodas prasmju pilnveidošana cittautiešiem” latviešu sarunvalodas „Stāstnieku klubiņa” nodarbība, ko vada pensionēta skolotāja Aina Januševska. Klubiņa nodarbības bibliotēkā notiks arī 2015.gadā.
- RCB Bērnu literatūras nodaļas darbinieki koordinējuši vairāku pasākumu ciklu pieaugušajiem un jauniešiem norisi bibliotēkā: reizi mēnesī bibliotēkā pulcējās „Dzejas mīļotāju klubs”, novembrī notika trīs Nacionālā Romānu Rakstīšanas Mēneša - NaNoWriMo (National Novel Writing Month) koprakstīšanas pasākumi, projekta „Laimīgā bērnība” speciālistu rīkoti semināri-teletilti par dažādiem tematiem visa gada garumā, kā arī jauno un iesācēju dzejnieku lasījumu un mūzikas pasākumu cikls „Dodam vārdu jaunajiem”.
- Neatņemama RCB pasākumu daļa ir apmeklētājiem piedāvātās mākslas un radošo darbu izstādes: Jaņa Rozentāla Rīgas Mākslas vidusskolas audzēkņu miniatūru darbu izstāde „Dienvidu un austrumu Vidusjūras reģiona valstis”, fotomākslinieka Valtera Poļakova izstāde „Latvijas bērni”, Eiženijas Freimanis fotoizstāde „Deja fotogrāfijās”, starptautiska izstāde „nomums parmums”, portāla latart.lv dalībnieku gleznu izstāde, Irēnas Petras fotoizstāde „Foto bez rāmjiem”, mākslas studijas „O” audzēkņu radošo darbu izstāde „Taureņi”, Elitas Ābeles sakrālo zīmējumu izstāde, Leļļu mākslas muzeja ceļojošā izstāde „Koferīša ceļojums” u.c.

RCB filiālbibliotēka „Avots” pēc renovācijas lasītājiem tika atvērta februārī, tāpēc liels darbs tika ieguldīts bijušo lasītāju informēšanai un jauno lasītāju piesaistīšanai. Rīkoti pasākumi:

- Sadarbībā ar biedrību „Pagalmi” jau otro gadu tika organizēta fotogrāfiju un eseju izstāde par interesantiem un neparastiem objektiem – apkaimes māju pagalmiem Ģertrūdes, Avotu, Stabu, Ādmiņu, Bruņinieku, Matīsa un Artilērijas ielās. Biedrība ir izdevusi arī grāmatu - neparastu sētu un pagalmu ceļvedi „Pagalmi ar putniem galvā”. Gan izstādē, gan grāmatā skatāms arī RCB filiālbibliotēkas „Avots” pagalmi. Projektu papildināja un joprojām turpina 2014.gadā aizsāktā slēpņošana – starptautiska kustība slēpņu meklēšanā ar norādēm un paroli. Viens no slēpņiem atrodas bibliotēkā. Projekta ietvaros bibliotēku no septembra līdz decembrim apmeklēja 68 slēpņotāji.

- Dienas centra „Ābeļzieds” apmeklētājiem tika piedāvāti regulāri bibliotēkas jaunieguvumu apskati, kā arī tikšanās ar sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem - aktrisi Baibu Indriksoni, grupas „Eolika” solistiem Ilonu Stepanovu un Edgaru Krūmiņu, profesoru Andri Vilku.
- Bibliotēkas apmeklētājus priecēja M.Muižnieces Rīgas Mākslas skolas 8.Starptautiskā bērnu un jauniešu mākslas darbu izstāde „Iekāp Rīgas mākslā”, RCB ceļojošā fotoizstāde „Viena diena bibliotēkas dzīvē”, Cēsu kultūras biedrības „Harmonija” mākslinieku izstāde, Rīgas Arhitektu biroja izstāde „Arhitektūras gada balva”, fotoizstāde „Mjanmas spožums un posts”.

RCB Biķernieku filiālbibliotēkas darbiniekiem ir vislielākā slodze visā RCB sistēmā tieši apmeklētāju apkalpošanā, tāpēc pasākumu organizēšanai tiek veltīts salīdzinoši maz laika. Vairāki pasākumi tika organizēti sadarbībā ar RCB filiālbibliotēku „Avots” (tikšanās ar dzejnieci Inesi Toru un aktrisi Baibu Indriksoni). Bibliotēkā ar fotoizstādi un literāri muzikālu pēcpusdienu viesojās Cēsu māksliniece Anita Ozola, par tematu „Droša vide senioriem” stāstīja Valsts policijas Teikas iecirkņa priekšnieks Pauls Krūmiņš, iepazīstinot pasākuma apmeklētājus ar drošības pasākumiem, kas jāievēro mājās un sabiedriskās vietās, kā arī atbildot uz interesantu jautājumiem. Bibliotēkas apmeklētājiem tika piedāvātas arī mākslas izstādes: RCB fotoizstāde „Viena diena bibliotēkas dzīvē”, Anitas Ozolas fotoizstāde, Gaidas Šilinskas ekslibri un Māras Alksnes izstāde „Zīds krāsās”.

Par **RCB Bišumuižas filiālbibliotēku** var teikt, ka tā ir savas apkaimes kultūras centrs un vieta, kur iedzīvotāji var tikties, lai patīkami un interesanti pavadītu laiku.

- Jau vairāk nekā divus gadus bibliotēkā aktīvi darbojas tamborētāju klubiņš, kur apkaimes rokdarbnieces tiek divas reizes mēnesī, lai pilnveidotu savas prasmes. Decembrī bibliotēkas apmeklētājus priecēja klubiņa darināto darbu izstāde.
- Bibliotēka arī 2014.gadā bija UNESCO LNK tīkla „Stāstu bibliotēkas” dalībniece. Projekta ietvaros notika pasākums „Sibīrijas bērnu atmiņu stāsti” ar kinorežisores Dzintras Gekas filmas „Magadana – Susumana” pirmizrādi. Nozīmīgs bija Baltijas ceļa 25.gadadienai veltītais pasākums „Baltijas ceļš – brīvības ceļš”, kad atmiņās dalījās Baltijas ceļa dalībnieki.

RCB Bišumuižas filiālbibliotēkas viesi: kinorežisore Dzintra Geka, pianists Ventis Zilberts, solisti Aivars Krancmanis un Evita Pehlaka (foto no bibliotēkas arhīva)

- Viens no spilgtākajiem pasākumiem bija tikšanās ar aktrisi Irinu Tomsoni un iepazīšanās ar viņas grāmatu „Mēnessdūriens”.

- Lielu popularitāti apkaimes iedzīvotāju vidū ir izpelnījušies bibliotēkas rīkoti pasākumi ar mūziķu piedalīšanos. Pasākumu apmeklētājiem bija iespēja tikt ar tādiem pazīstamiem izpildītājiem, kā pianists Ventis Zilberts, solisti Aivars Krancmanis un Evita Pehlaka, flautiste Ilona Kudiņa, VEF kultūras pils vīru vokālais ansamblis Viļņa Salaka vadībā u.c.
- Bibliotēkas apmeklētājiem apskatīšanai bija izkeltas E.Glūdiņa, U.Veisbuka, V.Gāgas, K.Pakārkla fotogrāfijas.

RCB Bolderājas filiālbibliotēka saviem lasītājiem reizi mēnesī rīkoja regulārus bibliotēkas jaunieguvumu apskatus, vairākkārt notikušas ekskursijas gan pa Vecrīgu, gan bibliotēkas apkaimi (ekskursija uz Bumbu kalnu, pa Rozena ielu), bibliotēkas pieaugušie lasītāji tika aicināti uz Ziemas kārumu balli ar piparkūku degustāciju.

RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkā 1.pusgadā notika Cigun vingrošanas nodarbības dziednieka Normunda Uzulēna vadībā, holodinamikas metodes praktiskās nodarbības Jāņa Vītola vadībā, kā arī projekta „Labās gribas TALKA” sapulce. Interesants bija literatūras izstāžu cikls „Rīga krāsās” ar izstādēm „Sarkanā Rīga” - Padomju laiks, „Brūnā Rīga” - vācu okupācijas laiks, „Pelēkā Rīga” – Rīgas pieminekļi, „Zilā Rīga” – Rīgas ūdeņi, „Zaļā Rīga” – Rīgas parki, Mežaparks, „Sarkanbaltsarkanā Rīga” u.c.

Kaut arī **RCB Daugavas filiālbibliotēka** pirms pārcelšanās uz citām telpām apmeklētājiem bija atvērta tikai līdz 10.martam, tajā notika divi pasākumi ciklā „Hobiju dienas bibliotēkā” par tematiem „Lelles” un „Zirgi”. Veicot aptauju par lasītāju interesēm un vaļaspriekiem, tika secināts, ka arī citiem bibliotēkas apmeklētājiem būtu interesanti iepazīties ar lasītāju hobijiem. Iesāktā pasākumu cikla mērķis nav bijis rīkot meistarklases, bet tieši dot vārdu lasītājiem, sarunāties. Par pašu meistarotām lellēm stāstīja un lelles demonstrēja bibliotēkas lasītājas Viktorija Razuma un Irīna Žarkova. Par savu zirgu Rafaelu un zirgu izjādēm stāstīja bibliotēkas lasītāja Dace Lauska.

Ekskursija pa Grīziņkalnu
(foto no bibliotēkas arhīva)

RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka lielu daļu savu pasākumu rīkoja lasītāju-senioru klubam „Saulīte”, piemēram, kluba dalībnieki noklausījās ārsta padomus, noskatījās slaidrādi „110 metru vēstures pa Mūrnieku ielu”, piedalījās Kreļļu ballē, apmeklēja koka ēku renovācijas centru „Koka Rīga”, klausījās Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas lasījumu „Troļļi ziemeļos” krēslas stundās, kopīgi svinēja Lieldienas un Ziemassvētkus u.c. Bibliotēkā notika Vika grāmatas „Kenijas pasakas” prezentācija un tikšanās ar autoru. Gatavojoties Eiropas Parlamenta vēlēšanām ar bibliotēkas lasītājiem tikās Ineses Vaideres

atbalsta grupa. Interesenti piedalījās informatīvā pasākumā „Mūsdienīgs mājamatnieks: pārdošana internetā”. Sadarbībā ar LSIA „Aspazija” bibliotēka kārtējo reizi piedalījās biedrības organizētajā pasākumā „Vasarsvētki Grīziņkalnā” ar novadpētniecības izstādi „Jānis Grīziņš ir atgriezies te, savā Vārnu ielā” un ar bērnu zīmējumu izstādi „Manas ielas republika”.

RCB Iļģuciema filiālbibliotēkas telpās visa gada garumā divas reizes nedēļā pulcējās šaha klubs „Četri zirgi”. Gada otrajā pusē bibliotēkā tika izveidots tamborēšanas un adīšanas interešu klubs „Iļģuciema smilgas”, kura nodarbības plānotas reizi mēnesī. Bibliotēkā notika arī izstāžu atklāšana: Anitas Vasiļenokas gleznu izstādes „Pavasara rapsodija” un tautas lietišķās mākslas studijas „Rītausma” kluba „Iedvesma” krustdūrienu tehnikā darināto gleznu izstādes „No rietumiem uz austrumiem” atklāšana.

RCB Imantas filiālbibliotēka izceļas ar ļoti lielu pasākumu skaitu, kas organizēti bērniem, bet aizmirsta netiek arī pieaugušo auditorija.

- Bibliotēkā darbojas vairāki lasītāju klubi. Literāri-muzikālajā klubā pulcējas gan dzejnieki, gan interesenti; vieni - lai dalītos ar savu daiļradi, runātu par iecerēm, bet otri - lai dzirdētu radīto. Februārī notika romantiskās dzejas vakars, Jāņi tika ieskandināti pasākumā „Par dzīvi nopietni un ne tikai”, bibliotēkā notika latviešu haiku jaunā krājuma „Pieturas zīmes” prezentācija. Klubs „Pēcpusdienas saruna bibliotēkā” sākumā bija domāts visiem interesentiem, bet gada garumā tas pārtapis par dāmu klubu. Šim lasītāju klubam tika organizēta tikšanās ar aktrisi Irinu Tomsoni. Ļoti skaists bija kluba gada noslēguma pasākums, kurā dāmas katra veidoja eglītes rotājumu - dzijas bumbuli - un kopīgi pušķoja bibliotēkas eglīti. Diskusiju kluba „Vienatnē ar sevi” tikšanās temati bija saistīti ar cilvēku psiholoģiju, piemēram, „Es un ģimene”, „Es un mani draugi”. Bibliotēkā darbojās arī klubs „Rokdarbu vācelīte”, kura nodarbības vadīja Tautas lietišķās mākslas studijas „Rītausma” meistas.

Literāri muzikālie pasākumi RCB Imantas filiālbibliotēkā (foto no bibliotēkas arhīva)

- Bibliotēka saviem lasītājiem rīkoja tikšanos ar rakstnieku Valdi Rūmnieku un rakstnieku un zinātnieku, grāmatas „Grūtupa fenomens” autoru Andri Vilku, Dzejas dienu, kurā piedalījās dzejnieki Jānis Elsbergs, Agita Draguna, dziedātājs un mūziķis Arnis Miltiņš, arī jaunie dzejnieki no Imantas vidusskolas. Decembrī notika pasākums ģimenēm „Ziemassvētku pasaka”, kurā P.Jurjāna mūzikas skolas audzēkņu izpildījumā izskanēja kora dziesmas un kokļu priekšnesumi, bet Kārļa Skalbes pasaku fragmentus lasīja amatieru teātra studijas „Rampa” aktrise Vineta Anoveire.
- Gada garumā lielu atzinību lasītāju vidū guvušas mākslas un radošo darbu izstādes: fotoizstāde „Cauri gadalaikiem ejot” - autori M.Grigorevska, M.Eglīte, A.Šmits, fotomākslinieka Valtera Poļakova izstāde „Latvijas bērni”, TLMS „Rītausma” daiļmeistaru izstāde „Pavasaris” – zīda šalles, izstāde „Exlibris” no N.Milina kolekcijas - vairāk nekā 70 oriģinālo grāmatzīmju, Latvijas Kristīgās Akadēmijas profesores A.Mošenkovas svētbilžu izstāde, izstāde „Mjanma fotomirkļos”, lasītājas Innas Borisjukas gleznu izstāde,

mākslinieka Rolanda Krišjāna gleznu izstāde „Mana Rīga”, TLMS „Rītausma” izšuvumu izstāde „Ziema nāca sētiņā”.

RCB Jaunciema filiālbibliotēka uz sarunu pie kafijas tases aicināja lasītājus-seniorus. Visi lasītāji bija aicināti piedalīties viktorīnās „Vai pazīsti dzejniekus?” un „Vai pazīsti Jaunciemu?”. Katru mēnesi tika izstādītas arī bērnu radošo darbiņu izstādes - gan tās, kuras veidojuši bibliotēkas bērnu klubiņa dalībnieki, gan 15.pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņu darbiņi – interesantākās „Sniegavīri nāk!”, „Mārtiņdienas gailis”.

RCB Juglas filiālbibliotēkā turpinājās lasītāju kluba „Juglas aicinājums” darbība, reizi mēnesī organizējot tikšanos ar novadniekiem, veidojot tematam vai personai veltītas literatūras izstādes vai slaidrādes, bibliogrāfiskos

RCB Juglas filiālbibliotēkā viesojas folkloras pētnieks Guntis Pakalns (foto no bibliotēkas arhīva)

apskatus. Tematiskajā pēcpusdienā „Ar ko es esmu interesants citiem?” ar stāstījumu par UNESCO projektu „Stāstu laiks” un stāstīšanas nozīmi viesojās folkloras pētnieks Guntis Pakalns, bet pasākuma „Rīgas Cirks šodien un vakar” īpašie viesi bija Rīgas Cirka direktore Lolita Lipinska un fotogrāfs Georgs Manzurovs. Starptautiskajai teātra dienai bija veltīta tikšanās ar aktrisi Ilzi Vazdiku un grāmatas „Saldā katorga” autori Ingu Jērumu. Bibliotēkā viesojās dzejnieki Valdis Rūja,

Arnolds Auziņš un Egils Dambis, Rīgas Pieminekļu aģentūras direktors un Rīgas Latviešu biedrības priekšsēdētājs Guntis Gailītis. Bibliotēkā bija aplūkojamas vairākas Marģera Martinsona fotogrāfiju izstādes („Baltais pārsteigums”, „Dzīvības koku Guinness”, „Pēcatmiņa” u.c.), arī bibliotekāres Ritas Lapsiņas gleznu izstāde, Nila Erdmaņa-Stārasta fotoizstāde „Margarita Stāraste zīmē”, Georga Manzurova fotoizstāde „No Rīgas cirka vēstures”.

RCB filiālbibliotēkas „Kurzeme” lasītāji tikās ar Ivo Puriņu, Viktoru Lapčenu, Jakovu Rafalsonu (foto no bibliotēkas arhīva)

RCB filiālbibliotēka „Kurzeme” arī 2014.gadā uz tikšanos ar lasītājiem aicināja daudzus sabiedrībā pazīstamus cilvēkus: Volvo Sporta centra īpašnieku Pauli Dzinduli, Latvijas Radio un TV ziņu moderatori Artu Skuju, žurnālistu Paulu Timrotu, aktierus Kasparu Pūci, Mārtiņu Vērđiņu, Aināru Ančevski un Jakovu Rafalsonu, dziedātāju Viktoru

Lapčenoku, dzejnieci Gaidu Pūliņu, Maiju kalendāra pētnieku Ivo Puriņu, gaišreģi Sindiju Anspoku, ilustratori Signi Ērmani–Ļitvinu, izdevniecības „Annele” direktori Ilutu Moldani–Greiškani un dzejnieku Uldi Ausekli. Novembrī bibliotēkas telpās tika atklāta Zolitūdes iedzīvotājas, bibliotēkas lasītājas, fotokluba „Rīga” dalībnieces Irēnas Nikkinenas jubilejas personālizstāde.

RCB Ķengaraga filiālbibliotēka savu pasākumu organizēšanā un norisē iesaistījusi savus lasītājus.

- Bibliotēkā darbojas Dzejas mīļotāju klubs, kura dalībnieki bibliotēkas lasītāji-dzejnieki aktīvi piedalījušies citos bibliotēkas rīkotajos tematiskajos pasākumos, gan kā dalībnieki, gan ar saviem dzejas priekšnesumiem. Bibliotēkā notikuši tematiski pasākumi, kas bijuši veltīti Starptautiskajai sievietes dienai, aktrises Vijas Artmanes jubilejai, pasākumi „Dialogs starp divām kultūrām” un „Mūzikas skaņas sasilda sirdi”.
- Reizi mēnesī bibliotēkā notika jaunieguvumu apskati K.Barona biedrības dalībniekiem.
- Bibliotēkā notikušas tikšanās ar interesantiem cilvēkiem: politiķi un psihologu Augustu Kuravu, Stefanu Dimiteru (dzejas grāmatas „Pasmaidi kaut vai ar otu” prezentācija), bibliofilu Anatoliju Rakitjansku, mākslinieci Aleksandru Amtmani, cepuru mākslinieci Terēzi Supi, Krievijas aktrisi, dzejoļu, eseju autori Liliju Makejevu–Geitsu, mākslinieci ekslibristi Elitu Viliamu, režisori Ingu Nesteri (dokumentālās filmas „Bij tādi laiki” par Ilmāru Knaģi pirmizrāde), psihologu un pētnieku Grigoriju Kvašu, rakstnieku Andri Vilku u.c.
- Bibliotēkā regulāri notiek radošās nodarbības visiem interesentiem, kurās piedalās arī pieaugušie un kuras vada bibliotēkas lasītāji, piemēram, „Ziedi no salvetēm”, „Viss no avīzēm”.

RCB Ķengaraga filiālbibliotēkas organizētie pasākumi (foto no bibliotēkas arhīva)

- Bibliotēkā bija apskatāmas izstādes, kas tapušas sadarbībā ar bibliotēkas lasītājiem un sadarbības partneriem: Tatjanas Razinas keramikas un gleznu izstāde „Debija”, Marģera Martinsona fotoizstādes „Koki runā”, „Vismīļākie”, „Svētku svētki”, „Meža simfonija”, Gaidas Šilinskas ekslibru kolekcijas izstāde „Pūces”, fotokluba „Rīga” izstādes „Latvijas etnogrāfiskais brīvdabas muzejs”, „Rīga un rīdzinieki”, „Bērība”, „Rīga ikdienā un svētkos”, „Ziemas noskaņas”, Edmunda Glūdiņa fotoizstādes „ Vasaras vidū”, „Ainava. Daba”, Benito Grošus Lieldienu apsveikumu kartīšu kolekcija, Aleksandra Aivara-Rabine (DAC „Cerību māja”) gleznas „Krāsu sajūta”, Irinas Žarkovas pašdarināto leļļu izstāde „Eiropas lelles”, Žannas Zjablicevas no auduma un ādas darinātu darbu izstāde „Ziedi svētku brīdim”, Innas Zujevskas radošo darbu izstāde „Gleznas no diegiem” un „Gleznas no salvetēm” u.c. Bibliotēka uzsāka sadarbību ar t/c „Dole”, kur divās izstādēm atvēlētajās telpās tika izlikta

bibliotēkas lasītāju fotoizstādes, gleznu izstādes, dažādas rokdarbu izstādes, bērnu zīmējumi. Līdzās izstādēm vienmēr bija izvietoti informatīvie materiāli par RCB un filiālbibliotēkām.

RCB Mežciema filiālbibliotēka atrodas skolas telpās, tāpēc pasākumi pieaugušo mērķauditorijai nav daudzskaitlīgi. Reizi mēnesī sestdienās bibliotēkas lasītāji-seniori tika iepazīstināti ar jaunieguvumu apskatu, kā arī decembrī seniori tikās gada noslēguma pasākumā „Ziemassvētku raibā burzma”. Sociālās aprūpes centrā „Gaiļezers” jaunāko grāmatu apskats notika reizi ceturksnī.

RCB filiālbibliotēka „Pārdaugava” pirmajā pusgadā īpašu uzmanību pievērsa atsevišķu bibliotēkas krājuma nodaļu popularizēšanai, sagatavojot tematiskus apskatus „Veselīgs dzīves veids”, „Latviešu un cittautu pavārmāksla”, „Mūžs veltīts skatuvei”, „Lai zied un zaļo!” (dārzkopība), „Lai ceļot būtu prieks”. Regulāri notika arī bibliotēkas jaunieguvumu apskati. Bibliotēka organizēja lasītāju tikšanos ar radiožurnālistu Dzintaru Tilaku un rakstnieku Arnoldu Auziņu. Apmeklētāji varēja apskatīt Dienas centra „Ābeļzieds” gleznotāju grupas izstādi „Nav nekā neiespējama”, Jaņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolas audzēkņu darbu izstādes „Mēs vēl tikai mācāmies” un „Āgenskalna dārgumi”.

RCB filiālbibliotēkā „Pārdaugava”: tikšanās ar Arnoldu Auziņu, Jaņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolas audzēkņu darbu izstāde (foto no bibliotēkas arhīva)

RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā veiksmīgi turpinājās sadarbība ar senioru klubu „Sarma”, kuram reizi mēnesī tika sagatavots jaunieguvumu apskats, notika arī pārrunas un diskusijas par izlasīto, jūlijā pēc senioru lūguma tika sagatavots apskats „Dabas veltes mūsu veselībai”. Bibliotēkas lasītāji tikās ar novadnieku ābeču kolecionāru Juri Cibuļu, mākslinieku-novadnieku Vladimiru Babkinu, bija aplūkojama arī viņa darbu izstāde, Rīgas Cirka direktori Lolitu Lipinsku, mākslas studijas „Marissa Fleur” vadītāju Marinu Potjomkinu, bibliotēkā bija aplūkojama mākslas studijā darināto ziedu un kompozīciju izstāde, Latvijas - Irānas Draugu biedrības „Baradaran-Na” dibinātāju Vladimiru Galočkinu. Novembrī bibliotēkā notika tematisks pasākums „Latvijas brīvības ausma, pādrošu sapņu un varoņu laiks”, kurā piedalījās Latgales priekšpilsētas Politiski Represēto biedrības valdes priekšsēdētājs Jānis Ploriņš.

RCB filiālbibliotēka „Pūce” oktobrī Pļavnieku iedzīvotājus aicināja piedalīties viktorīnā „Pļavnieku mikrorajons” un tematiskā pasākumā „Rīga = Pļavnieki = Es”, kurā tika demonstrēta slaidrāde par Pļavnieku arhitektūru, īstenotajiem un neīstenotajiem projektiem, mazajām arhitektūras formām, parku u.c. Apmeklētāji iepazinās ar viktorīnas rezultātiem, pie kafijas tases atcerējās, kā Pļavnieki izskatījās pirms vairākiem gadiem, diskutēja par apkārtējās vides ietekmi uz iedzīvotājiem.

RCB filiālbibliotēka „Rēzna” jau trešo gadu sadarbojās ar dienas centru „Kastanis”, rīkojot pasākumus centra telpās un aicinot tos apmeklēt ne tikai centra apmeklētājus, bet visus interesentus. Tika rīkotas tikšanās ar interesantām personībām - astrologu Ivo Puriņu, dziedātāju Olgu Rajecku, aktrisi Indru Briķi, publicistu Viktoru Avotiņu, dzejnieci Mārīti Bikovsku. Notikuši arī kultūras pasākumi ar jauniešu amatierteātra un folkloras kopas „Berendejka” piedalīšanos. Jau tradicionāli bibliotēka rīkoja novadpētniecības ekskursijas pa Maskavas forštati.

Dažādus pasākumus RCB filiālbibliotēkas „Rēzna” darbinieki rīkojuši arī **Dienas aprūpes centra bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem** apmeklētājiem. Ar lekciju par labākas un kvalitatīvākas dzīves veidošanu viesojās astroloģe-psiholoģe Tatjana Višņevska-Marčuku, veselības tēmai bija veltītas tikšanās ar dermatoloģi A.Ābelīti un dziednieku-pirtnieku Juri Krauci, apmeklētājus priecēja svētkiem veltītie sieviešu vokālā ansambļa „Sudaruški”, bērnu ansambļa „Iljinskaja pjatņica”, RTU jauniešu vokālā ansambļa „Jaunā nianse” koncerti.

RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka izceļas ar pasākumiem, kas domāti ģimenēm. Aprīlī notika „Pavasara talka pie bibliotēkas” un radošā darbnīca „Raibie svētku darbiņi: gatavojamies Lieldienām”. Jūnijā

Sarkandaugavas ģimenēm Latvijas Nacionālā vēstures muzeja nodaļas „Dauderi” parkā tika rīkots Jāņu pasākums „Visi tek skatīties, Kur atbrauca Jāņu māte”. Lielu atzinību guva ikgadējā bibliotēkas Ziemassvētku eglīte ģimenēm ar bērniem, kurā piedalījās vairāk nekā 40 ģimenes. „Sarkandaugavas strādnieku svētkos”, kas notika Muzeju naktī, bibliotēka piedalījās ar pasākumu „Bibliotēka laiku labirintos”, kurā bija gan izstāde un slaidrāde „Sarkandaugavas bibliotēkas laiku labirintos” un pārrunas

RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkas Jāņu pasākums „Dauderos” (foto no bibliotēkas arhīva)

pie izstādes, gan grāmatu labirints un labirinta darba lapas, gan radošā darbnīca „Grāmatzīmes visai ģimenei” un spēles. Jāatzīmē bibliotēkas veiksmīgā sadarbība ar Rīgas Cirku, Latvijas Nacionālo operu, Latvijas Leļļu teātri, kā rezultātā bibliotēka ieguva brīvbiļetes uz izrādēm aktīvākajiem lasītājiem un bibliotēkas konkursu uzvarētājiem.

RCB filiālbibliotēkā „Strazds” aprīlī tika nodibināts lasītāju klubs „Pie Strazda”. Kluba dalībnieki un citi interesenti gada garumā tikās ar rakstnieci Ingu Jērumu (Margarita Grietēna), komponistu Vilni Salaku, dzejnieku Ati Silarozu, aktrisi Mudīti Šneideri, aktrisi Elvīru Baldiņu, kinorežisoru Jāni Streiču, fotomākslinieku Marģeru Martinsonu, rakstnieku un publicistu Jāni Ūdri, rakstnieku un publicistu Ēriku Hānbergu, dzejnieci un grāmatu autori Ilzi Jansoni. Vecgada pasākumā piedalījās folkloras kopa „Silavoti” un bija iespēja noskatīties G.Priedes lugu „Tur tāltālā zemē”. Bibliotēkā varēja aplūkot Mirdzas Kļavas gleznu izstādi, mākslinieces dizaineres Irēnas d’Torres-Fernandez fotoizstādi par rakstnieku, publicistu Jāni Ūdri, izšūto gleznu izstādi „Iedvesmas avots”, Bergū Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu darbu izstādes, Rīgas Poļu vidusskolas mākslas pulciņa audzēkņu no sējās mīklas veidoto gleznu izstādes.

RCB Šampētera filiālbibliotēkā arī 2014.gadā pulcējās interešu klubiņš „Vācu nams”, kura dalībniekus bibliotēkas darbinieki vairākkārt iepazīstināja ar jaunieguvumu apskatu. Decembrī bibliotēkā notika pasākums „Gruzijas iespaidi” un Birutas Kalējas dzejas grāmatas „Iebur manī skaistumu” prezentācija. Pansionāta „Dzintara melodija” iemītniekiem tika demonstrēta slaidrāde „Mūsu mīļais melis - Kārlis Sebris”. Bibliotēkas apmeklētāji varēja aplūkot Irēnas Nikkinenas fotoizstādi „Pa meža takām”, lasītājas Dzintras Priedes izšuvumu izstādi, Elīnas Daugavvanagas gleznu izstādi „Mans zīmulis un ota”.

RCB Torņakalna filiālbibliotēkas darba neatņemama daļa ir lasītāju klubi: pensionāru klubs „Saulespuķe” un „Sievietes sievietes gados” (SSG). „Saulespuķes” bibliotēkā pulcējās, lai svinētu Krievu balli un Austrumu balli, iepazītu ebreju tautas tradīcijas sarunā ar rabīnu Izraēlu Ruslanu Eizenšarfū, lai kopā smietos pasākumā „Būsim veseli un smaidoši!”, lai iepazītu nūjošanas plusus nūjošanas instruktora Lienas Sondores vadībā. Klubam „SSG” tika rīkoti pasākumi „Modes garšvielas jeb personisks stāsts par Latvijas modi” - tikšanās ar apģērbu dizaineri, salona „Mode - Gīze” vadītāju Sniedzi Gīzi, „Tikšanās ziedonī”, „Kādas puķes stāsts”, „Jaunās tehnoloģijas mājsaimniecēm” – pieredzē dalījās pieredzējušās pavāres konditores Taiga Krūmiņa un Laila Vaitupe u.c. Bibliotēka pirmo gadu piedalījās UNESCO LNK tīklā „Stāstu bibliotēkas”. Projekta ietvaros notika Baltijas ceļa 25.gadadienai veltītie pasākumi „Mans ceļš uz Baltijas ceļu” – ar savu atmiņu stāstījumu dalījās Vita Neimane, „Baltijas ceļa stāsti” - tikšanās ar Saeimas deputāti Ingūnu Rībenu un viņas atmiņas par Baltijas ceļu. Bibliotēkā vēl varēja tikties ar aktieri un kaskadieri Leo Hiršsonu, ikonu gleznotāju Alevtinu Mošenkovu (bibliotēkā bija apskatāmi viņas darbi, kā arī viņas vadībā notika radošās darbnīcas), cirka mākslinieci Dzintru Žildi.

RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” viesi: aktieri Gundars Āboliņš, Regīna Devīte un Ilze Vazdika (foto no bibliotēkas arhīva)

RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” ikdienā pulcē visplašāko lasītāju loku, atbilstoši viņu interesēm rīkojot dažādus pasākumus:

- Bibliotēkā darbojas lasītāju interešu grupas/klubiņi, kas tiek bibliotēkas telpās: klubiņā „Sarunas par dzīvi, kultūru un vidi” pulcējas pusmūža un pensijas vecuma cilvēki, kuriem tiek organizētas tikšanās ar interesantiem un populāriem cilvēkiem, sarunas dažādu svētku un notikumu laikā, domu apmaiņa par bibliotēkas pakalpojumiem, iespējām, iepazīstināšana ar jauniem pakalpojumiem, krājuma jaunieguvumiem. Laikraksta „Zintnieks” lasītāju klubiņš „Gaismas stars” savos pasākumos uz tikšanos aicināja zintniekus-dziedniekus. Bibliotēkā satikās arī ceļotāju un ceļojumu klubiņš „Sermo”, kurā notika domu un pieredzes apmaiņa par ceļošanu, un „Gudro pircēju klubiņš”, kura dalībnieki apsprieda dažādus

iepirkšanās padomus. Pirmdienās bibliotēkā notika nodarbības Cigun vingrošanas entuziastu grupai lasītāja Normunda Uzulēna vadībā.

- Bibliotēka, ieklausoties lasītāju vēlmēs, akcentu lika uz sadarbību ar populāriem cilvēkiem - grāmatu autoriem - atkārtoti lasītāju klubīnā viesojās autori Jānis Ūdris un Akvelīna Līvmane, un Latvijā populāriem cilvēkiem, par kuriem izdotas arī grāmatas – Irina Tomsone, Rūdolfs Plēpis, Regīna Devīte, Ilze Vazdika u.c.
- Kā literatūru popularizējoši pasākumi jāmin akcija pieaugušajiem un bērniem Bibliotēku nedēļas laikā „Nezināmā grāmata” – pieaugušajiem 22 aploksnēs, bērniem 25 aploksnēs. Pieaugušajiem vēl arī „Nezināmā grāmata Ziemassvētkos” (20 aploksnēs). Bērni un pieaugušie šādas aploksnēs vēlētos saņemt vismaz reizi ceturksnī, jo aploksnēs bija kvalitatīva un salīdzinoši jauna literatūra.
- Novembrī bibliotēkā notika Nacionālā Romānu Rakstīšanas Mēneša - NaNoWriMo (National Novel Writing Month) koprakstīšanas pasākumi.
- Bibliotēkas Balkona zālē (izstāžu zālē) bija aplūkojamas 12 mākslas izstādes: Tautas lietišķās mākslas studijas „Rīdze” tekstiliju izstāde „Sasildies...” un Lieldienu izstāde, fotoizstāde „Cauri gadalaikiem ejot”, fotokluba „Rīga” dalībnieces Ingūnas Vilmanes fotoizstādes „Mūžu mūžos būs dziesma”, Roberta Auziņa fotoizstāde „Jūgendstila impresijas”, fotokluba „Rīga” fotogrāfiju izstādes „Rīga un rīdzinieki”, „Rīgas svētki” un „Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs” u.c. Apmeklētāju uzmanībai tika piedāvātas izstādes ciklā „No seno pastkaršu kolekcijas”.
- Bērnu nodaļā regulāri bija aplūkojamas Rīgas kultūras un tautas mākslas centra „Mazā gilde” bērnu zīmēšanas studijas izstādes: „Ziemassvētku vēstneši”, „Nākotnes māja”, „Pavasaris”, „Lielo māksla mazo acīm”, „Dzintars”, „Mana Latvija” u.c. Mazos apmeklētājus priecēja arī Gundegas Muzikantes izstāde „Bildītes” un Gitas Treices zīmējumu izstāde „Taro, Tama un Kicune”.

RCB filiālbibliotēkā „Zemgale” sadarbībā ar Velku fondu reizi mēnesī notika vecāku atbalsta grupas tikšanās, ko vadīja psiholoģe Ilze Lielpētere. Filiālbibliotēkā turpināja darboties lasītāju klubs “Lasītprieks”, kuru vadīja volonteire Brigita Kuļikovska. 9 tikšanās reizēs notika gan jauno grāmatu apskati, gan dalīšanās iespaidos par izlasīto, gan kopīgi grāmatu fragmentu lasījumi. Klubīnā devās kopīgās ekskursijās, piemēram, uz brāļu Kaudzīšu muzeju “Kalna Kaibēni”, uz Jāņa Sudrabkalna muzeju un Kārļa Skalbes muzeju “Saulrieti”, novembrī

RCB filiālbibliotēka „Zvirbulis” -
Papīra objektu festivāla objekts,
autors - japāņu arhitekts Tomomi Hajaši

kopīgi tika apmeklēta LNB.

RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā klubīnā „Kāvi” pulcējās dzejas interesenti. Tā dalībnieki lasīja savu dzeju, apsprieda jaunākos darbus, diskutēja par notikumiem un jaunajām grāmatām, dalījās atmiņās par Vecmīlgrāvi. Bibliotēka saviem apmeklētājiem piedāvāja iepazīties ar bērnu un jauniešu centra „Vecmīlgrāvis” audzēkņu darbu izstādēm.

RCB filiālbibliotēkā „Zvirbulis” viesojās dzejnieks Arnolds Auziņš un TV raidījuma „Vides fakti” žurnāliste Aiga Skrīvere,

kura stāstīja par piedzīvojumiem, fotografējot un filmējot dzīvniekus viņu dabīgajā vidē. Bibliotēka saviem lasītājiem organizē novadpētniecības ekskursijas – 2014.gadā tā bija ekskursija „Āgenskalna ielas bez trošuāriem” pa Amālijas, Strazdu, Žubīšu, Ķivuļu, Dobeles, Medus un Bišu ielu.

RCB radio pārraidēs un televīzijas raidījumos:

- Informācija par RCB pasākumiem regulāri tika atspoguļota televīzijas kanālu rīta programmu „ziņu lentās” un radio staciju īsajos paziņojumos par kultūras pasākumiem.
- RCB darbinieces Iriša Arāja un Dace Sika sniedza intervijas Latvijas Radio raidījumam „Kultūras afiša” par Bibliotēku nedēļas pasākumiem, tikšanos ar Baibu Kranāti un viņas jaunā diska prezentāciju, lekciju ciklu „Brīvmūrniecība no sākotnes līdz mūsdienām”. LTV tika parādīts sižets par Baltijas ceļa 25.jubilejai veltītās izstādes atklāšanu.
- RCB Juglas filiālbibliotēkas vadītāja Sandra Kokina un bibliotēkas novadnieks dzejnieks Valdis Rūja piedalījās raidījuma „Ielas garumā” uzņemšanā par Brīvības gatvi.
- Iepriekšējos gados izveidoto sadarbību ar Latvijas radio 4 raidījumu „Doma laukums” turpināja RCB Ķengaraga filiālbibliotēka, kuras darbinieki un pasākumu viesi vairākkārt piedalījās raidījuma tiešraidēs.
- RCB Torņakalna filiālbibliotēkas galvenā bibliotekāre Natālija Klauža sniedza interviju Latvijas Radio 1 raidījuma „Ģimenes studija” vadītājai Agnesei Drunkai par ieteicamās literatūras lasīšanu bērniem vasaras brīvlaikā.
- RCB Imantas filiālbibliotēkā tika filmēti LNT un LTV 7 sižeti, kas bija veltīti Margaritas Stārastes jubilejai. Bibliotēkas darbinieki informēja par pasākumiem, kas bibliotēkā bija veltīti šim notikumam. Bibliotēkas darbinieki piedalījās arī Latvijas Radio 1 raidījumā „Kustoņu pasaule” ar stāstījumu par bibliotēkas kaķi Gunču.
- Portālā multinevs.lv varēja noskatīties sižetus par filmas „Kaķu meitene” pirmizrādi RCB, Stefana Ezras Dimitera grāmatas „Pasmaidi kaut vai ar otu” prezentāciju un grafiķes Elitas Viliamas jubilejas izstādes pasākumu RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā.

Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore

Dz.Šmita

27.02.2015.

Rīgas Centrālās bibliotēkas 2014.gada darba pārskata sagatavošanā piedalījās: *Velga Bāliņa, Aiga Balode, Daiga Bērziņa, Zinta Geršmane, Māra Grigorevska, Daina Ģeibaka, Ineta Kaļķe, Dmitrijs Lancovs, Inta Logina, Maija Mauriņa, Jānis Plaudis, Inta Sallinene, Sigita Sīle, Ingūna Stranga, Gunta Šahova, Klāra Švedra, Iveta Vaišļa, Doloresa Veilande, Lelde Vilka, Andis Viskonts, Andra Vīta, Gida Zepkāne.*
Pārskatā izmantoto fotogrāfiju autore – *Daina Ģeibaka (ja nav norādīts citādi)*

Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku kopējo krājumu

RCB struktūrvienība	Krājums 2014.01.01.	Saņemts 2014	Rekomplektēts 2014	Krājums 2015.01.01.	(+) vai (-)
Rīgas Centrālā bibliotēka	97 607	6 578	1 615	102 570	4963
Repozitārija Aktīvais fonds	16 708	406	5 584	11 530	-5178
Bibliotēku dienests	1 601	71	61	1 611	10
Ārējais apkalpošanas punkts „Saulaino dienu bibliotēka”	0	5 361	181	5 180	5180
Filiālbibliotēka „Avots”	15 050	2 089	1 441	15 698	648
Biķernieku filiālbibliotēka	11 515	1 321	860	11 976	461
Bišumuižas filiālbibliotēka	12 356	1 189	1 084	12 461	105
Bolderājas filiālbibliotēka	21 272	1 631	1 236	21 667	395
Čiekurkalna filiālbibliotēka	15 269	1 652	1 567	15 354	85
Daugavas filiālbibliotēka	28 079	2 851	9 055	21 875	-6204
Grīziņkalna filiālbibliotēka	13 584	1 217	1 496	13 305	-279
Iļģuciema filiālbibliotēka	24 802	1 843	1 099	25 546	744
Imantas filiālbibliotēka	41 826	2 958	992	43 792	1966
Jaunciema filiālbibliotēka	9 342	1 384	893	9 833	491
Juglas filiālbibliotēka	20 548	1 898	824	21 622	1074
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	16 952	1 801	1 061	17 692	740
Ķengaraga filiālbibliotēka	22 740	1 873	439	24 174	1434
Mežciema filiālbibliotēka	8 398	1 051	640	8 809	411
Filiālbibliotēka “Pārdaugava”	32 232	2 813	923	34 122	1890
Pļavnieku filiālbibliotēka	25 858	2 066	1 672	26 252	394
Filiālbibliotēka „Pūce”	16 374	1 391	632	17 133	759
Filiālbibliotēka „Rēzna”	24 765	1 700	4 279	22 186	-2579
Sarkandaugavas filiālb.	28 427	1 942	1 565	28 804	377
Filiālbibliotēka „Strazds”	21 639	1 502	1 275	21 866	227
Šampētera filiālbibliotēka	21 340	1 815	946	22 209	869
Torņakalna filiālbibliotēka	18 013	1 594	2 308	17 299	-714
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	42 369	2 958	1 751	43 576	1207
Filiālbibliotēka „Zemgale”	18 295	1 599	3 395	16 499	-1796
Ziemeļblāzmas filiālbibl.	14 512	2 380	390	16 502	1990
Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	20 249	1 532	1 072	20 709	460
Kopā	661 722	60 466	50 336	671 852	10 130
Reorganizētā struktūrvienība	5 101	0	0	5 101	0
Kopā ar reorganizēto	666 823	60 466	50 336	676 953	10 130

Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku
saņemtajiem informācijas resursiem 2014.gadā

RCB Struktūrvienība	Kopā	Pirktie		Nepirktie		Periodika	
		Eks.	€	Eks.	€	Žurnāli	Laik- raksti
Rīgas Centrālā bibliotēka	6 578	3179	28529,53	1301	5675,29	2078	20
RCB Repozitārija Aktīvais fonds	406	234	1942,22	172	1332,91	0	0
Bibliotēku dienests	71	4	11,90	2	9,58	60	5
Ārējais apkalpošanas punkts „Saulaino dienu bibliotēka”	5361	492	3473,85	4498	252,47	371	0
Filiālbibliotēka „Avots”	2089	887	6986,64	695	1865,91	502	5
Biķernieku filiālbibliotēka	1321	825	6226,84	102	239,39	390	4
Bišumuižas filiālbibliotēka	1189	796	5967,57	20	120,83	368	5
Bolderājas filiālbibliotēka	1631	913	6761,20	165	551,52	547	6
Čiekurkalna filiālbibliotēka	1652	960	7337,94	39	245,67	651	2
Daugavas filiālbibliotēka	2851	1746	14293,26	362	687,04	736	7
Grīziņkalna filiālbibliotēka	1217	752	5728,17	74	333,33	386	5
Iļģuciema filiālbibliotēka	1843	993	7641,55	324	483,65	516	10
Imantas filiālbibliotēka	2958	1433	11054,65	723	2299	796	6
Jaunciema filiālbibliotēka	1384	735	5529,63	16	97,37	630	3
Juglas filiālbibliotēka	1898	926	7116,15	213	948,73	757	2
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	1801	954	7320,67	185	521,61	658	4
Ķengaraga filiālbibliotēka	1873	909	6980,06	325	1372,13	426	6
Mežciema filiālbibliotēka	1051	692	5254,53	73	307,68	283	3
Filiālbibliotēka “Pārdaugava”	2813	1387	10888,36	390	1079,01	1028	8
Pļavnieku filiālbibliotēka	2066	1112	8547,64	287	1705,14	662	5
Filiālbibliotēka „Pūce”	1391	825	6352,70	86	472,04	478	2
Filiālbibliotēka „Rēzna”	1700	945	7103,52	92	343,2	652	11
Sarkandaugavas filiālb.	1942	1203	9222,37	183	480,87	552	4
Filiālbibliotēka „Strazds”	1502	1015	7921,19	88	473,3	394	5
Šampētera filiālbibliotēka	1815	1036	7752,38	205	312,25	572	2
Tornakalna filiālbibliotēka	1594	854	6528,98	102	204,73	636	2
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	2958	1569	12404,15	103	603,94	1278	8
Filiālbibliotēka „Zemgale”	1599	935	7032,79	45	210,88	617	2
Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	2380	1017	7809,72	773	767,86	585	5
Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	1532	791	6006,75	16	112,4	722	3
Kopā	60 466	30119	235726,91	11866	24109,73	18331	150

**Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku
izslēgtajiem informācijas resursiem 2014.gadā (sadalījums pa norakstīšanas iemesliem)**

RCB Struktūrvienība	Kopā	Nolietoti	Lietotāju nozaudēti	Zuduši brīvpieejā	Novecojuši pēc satūra	Nodoti Repoz. Apm.f.	Nodoti Repoz. Pasīvajam f.	Nodots uz citu fondu	Periodika	
									Žurnāli	Laikraksti
Rīgas Centrālā bibliotēka	1 615	618	81	3	0	66	0	6	821	20
Repozitārija Aktīvais fonds	5 584	747	0	27	0	0	0	4 413	397	0
Bibliotēku dienests	61	0	0	0	0	0	0	0	57	4
Ārējais apkalpošanas punkts „Saulaino dienu bibliotēka”	181	27	0	0	0	154	0	0	0	0
Filiālbibliotēka „Avots”	1 441	1 204	0	24	0	0	0	0	209	4
Biķernieku filiālbibliotēka	860	456	0	77	0	0	0	27	297	3
Bišumuižas filiālbibliotēka	1 084	677	0	100	0	0	0	0	304	3
Bolderājas filiālbibliotēka	1 236	695	0	1	68	0	0	0	466	6
Čiekurkalna filiālbibliotēka	1 567	655	0	1	0	443	0	0	466	2
Daugavas filiālbibliotēka	9 055	8 026	0	17	0	301	0	0	704	7
Grīziņkalna filiālbibliotēka	1 496	503	28	356	0	201	12	0	390	6
Iļģuciema filiālbibliotēka	1 099	312	0	0	0	251	0	0	530	6
Imantas filiālbibliotēka	992	545	40	0	0	0	0	3	398	6
Jaunciema filiālbibliotēka	893	23	0	79	0	330	0	0	460	1
Juglas filiālbibliotēka	824	596	0	7	104	103	0	1	10	3
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	1 061	577	20	3	0	58	0	0	399	4
Ķengaraga filiālbibliotēka	439	62	0	0	0	0	0	0	373	4
Mežciema filiālbibliotēka	640	198	39	0	38	170	0	0	192	3
Filiālbibliotēka “Pārdaugava”	923	260	0	3	0	0	0	1	654	5
Ļavnieku filiālbibliotēka	1 672	1 086	0	1	0	196	0	0	385	4
Filiālbibliotēka „Pūce”	632	399	0	0	0	204	0	4	21	4
Filiālbibliotēka „Rēzna”	4 279	2 138	0	336	0	962	0	111	724	8
Sarkandaugavas filiālb.	1 565	1 135	7	0	0	0	0	0	420	3
Filiālbibliotēka „Strazds”	1 275	915	0	21	0	70	0	8	258	3
Šampētera filiālbibliotēka	946	325	0	215	0	0	0	3	400	3
Torņakalna filiālbibliotēka	2 308	927	0	0	0	953	0	0	425	3
Filiālbibliotēka Vidzeme”	1 751	685	0	12	0	36	0	5	1006	7
Filiālbibliotēka „Zemgale”	3 395	2 269	0	542	0	332	0	0	249	3
Ziemeļblāzmas filiālbibl.	390	0	0	1	0	0	0	3	379	7
Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	1 072	610	0	1	0	0	0	0	458	3
Kopā	50 336	26 670	215	1 827	210	4 830	12	4 585	11852	135

Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izmantojuma rādītāji 2014.gadā

Struktūrvienība	Lasītāju skaits	T. sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Apmeklējumu skaits	T.sk. apmeklējums bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Izsniegums	T.sk. izsniegums bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem	Datorpakalpojumu izmantošana	Pasākumu apmeklējums
RCB	16270	2191	182869	18392	255637	27646	83637	5872
Filiālbibliotēka „Avots”	1434	275	15406	2631	20379	3415	5687	494
Biķernieku filiālbibliotēka	1922	476	23368	4392	39943	8372	5133	372
Bišumuižas filiālbibliotēka	1144	254	16502	3723	40517	8462	2329	765
Bolderājas filiālbibliotēka	1853	618	26647	6143	47039	10454	3523	850
Čiekurkalna filiālbibliotēka	1400	414	16420	3890	35503	7822	3116	624
Daugavas filiālbibliotēka	1899	361	10583	1466	19040	1920	2603	229
Grīziņkalna filiālbibliotēka	2085	363	22089	3259	37576	6124	4520	1215
Iļģuciema filiālbibliotēka	2461	575	34185	4298	47385	6103	4803	461
Imantas filiālbibliotēka	3913	1276	52891	13878	77865	17186	11905	4549
Jaunciema filiālbibliotēka	503	191	7450	3289	8562	2206	2335	679
Juglas filiālbibliotēka	2762	470	34991	4977	52613	5161	8136	1363
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	1951	448	20459	3059	40202	6426	6691	870
Ķengaraga filiālbibliotēka	3451	1030	42890	12429	84567	21585	7041	2639
Mežciema filiālbibliotēka	930	343	19298	6558	21484	5513	6247	746
Filiālbibliotēka „Pārdaugava”	4302	975	64416	11063	92171	12965	25084	965
Pļavnieku filiālbibliotēka	2529	877	29953	8632	51790	10638	10211	784
Filiālbibliotēka „Pūce”	1307	332	17042	5343	24017	3737	3916	709
Filiālbibliotēka „Rēzna”	2397	416	26181	3331	70581	6945	7781	708
Sarkandaugavas filiālbibliotēka	2163	821	28845	8442	48189	10979	10900	1910
Filiālbibliotēka „Strazds”	1731	497	28780	4839	29355	4675	5552	1678
Šampētera filiālbibliotēka	1584	479	19322	5501	29788	5102	5311	340
Torņakalna filiālbibliotēka	1616	292	19702	3131	39750	4123	3738	701
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	6274	1265	58373	11021	97448	16469	12669	1721
Filiālbibliotēka „Zemgale”	1700	526	20643	5186	40237	8236	2219	1187
Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	2016	604	21986	5320	44305	6380	4366	1170
Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	1614	521	24427	11207	28507	7844	10245	1191
Ārējais apkalpošanas punkts Dienas centrā	478	0	13444	0	16856	0	4068	298
Ārējais apkalpošanas punkts „Saulaino dienu bibliotēka”	816	581	11883	6783	10457	4386	3016	2752
Kopā:	74 505	17 471	911 045	182 183	1 451 763	240 874	266 782	37 842

RCB vienotajā elektroniskajā lasītāju datubāzē reģistrēti **58 793** lasītāji, no tiem bērni un jaunieši līdz 18 gadiem – **15 094**.

SBA un RCB Repozitārija izmantojums pakalpojuma nodrošināšanai

Struktūrvienība	SBA pieprasījumi / t.sk. atteikumi	Repozitārija Pasīvais krājums	Repozitārija Aktīvais krājums	Repozitārija Apmaiņas krājums (nomainai, lietošanai uz laiku, ar apstrādi KAN)
RCB	156/4	22	199	1046
Ārējais apkalpošanas punkts „Saulaino dienu bibliotēka”	26/1	0	0	10
Filiālbibliotēka „Avots”	18	3	708	52
Bīķernieku filiālbibliotēka	32/4	10	1417	6
Bišumuižas filiālbibliotēka	14	1	212	18
Bolderājas filiālbibliotēka	0	0	2	6
Čiekurkalna filiālbibliotēka	29/1	6	9	32
Daugavas filiālbibliotēka	6	0	28	594
Grīziņkalna filiālbibliotēka	2	13	88	11
Iļģuciema filiālbibliotēka	1	2	1488	62
Imantas filiālbibliotēka	11	4	8	0
Jaunciema filiālbibliotēka	0	0	62	3
Juglas filiālbibliotēka	54/7	63	22	143
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	35/2	27	11	12
Ķengaraga filiālbibliotēka	12/2	4	23	130
Mežciema filiālbibliotēka	16/1	41	666	48
Filiālbibliotēka „Pārdaugava”	14	24	127	207
Pļavnieku filiālbibliotēka	0	2	894	67
Filiālbibliotēka „Pūce”	7	4	840	21
Filiālbibliotēka „Rēzna”	0	4	6	3
Sarkandaugavas filiālbibliotēka	5/2	1	13	25
Filiālbibliotēka „Strazds”	16	1	520	1
Šampētera filiālbibliotēka	0	16	14	38
Torņakalna filiālbibliotēka	0	23	106	2
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	28	4	81	117
Filiālbibliotēka „Zemgale”	19	139	114	453
Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	0	0	0	65
Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	4	0	0	1
Kopā:	505/24	414	7658	3173